

ది మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

తిరుత్తణియందు గొప్ప ఆడిక్యత్రిక తెప్పోత్సవములు

11-8-25 తేదినండి 15-8-25 తేదివరకు జరుగును.

ముఖ్యదినము: 12-8-1925.

పై మహోత్సవమునకు పోనుద్దేశించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమైన ప్రత్యేక ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లు మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి 11-8-25 తేది మంగళవారము నాడును, మరల తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు 12-8-25 తేది బుధవారమునాడును పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది. సదరు బండ్లు బేసిక్ బ్రిడ్జి, పెరంబూరు, విల్లివాకము, ఆవడి, తిరువళ్ళూరు, అరక్కోణము స్టేషనులవద్ద ఈ దిగువ చెబుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము ఆగును.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి

మంగళవారము 11-8-25 తేదిన పోవు బండ్ల కాలపరిమితి.

మద్రాసునుండి బయలుదేరుట	మధ్యాహ్నము	8 గం 30 ని
బేసిక్ బ్రిడ్జి చేరుట	"	8 గం 38 ని
బేసిక్ బ్రిడ్జినుండి బయలుదేరుట	"	8 గం 40 ని
పెరంబూరు చేరుట	సాయంత్రము	8 గం 46 ని
పెరంబూరునుండి బయలుదేరుట	"	8 గం 48 ని
విల్లివాకము చేరుట	"	8 గం 54 ని
విల్లివాకమునుండి బయలుదేరుట	"	8 గం 56 ని
ఆవడి చేరుట	"	4 గం 9 ని
ఆవడినుండి బయలుదేరుట	"	4 గం 11 ని
తిరువళ్ళూరు చేరుట	"	4 గం 32 ని
తిరువళ్ళూరునుండి బయలుదేరుట	"	4 గం 38 ని
అరక్కోణము చేరుట	"	5 గం 10 ని
అరక్కోణమునుండి బయలుదేరుట	"	5 గం 20 ని
తిరుత్తణి చేరుట	"	5 గం 35 ని

మద్రాసునుండి సాయంత్రము 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరు ప్యాసంజరు బండి 11-8-25 తేది మంగళవారము నాడు మాత్రము తిరుత్తణివరకు పోవును.

యివిగాక యింకను ప్రత్యేక బండ్లు అవసరమున్న అరక్కోణము, తిరుత్తణి స్టేషనుల మధ్య యేర్పాటు చేయబడును, ప్రయాణీకులు కావసినంత మందియున్నచో ప్రత్యేక బండ్లు కాట్పాడి, అరక్కోణము స్టేషనులకు మధ్యను, తిరుత్తణి చేరినట్లు స్టేషనులకు మధ్యనుకూడా ఏర్పాటుచేయబడును.

ప్రతి దినము మామూలుగా పోవు బండ్లయందు ప్రయాణీకులు పై మహోత్సవ దినములందు అధికముగా యుండుటగాన, అసౌకర్యము కలుగకుండుటకై ప్రయాణీకులు ఈ ప్రత్యేక బండ్లలో ప్రయాణముచేయుట మంచిది.

మామూలు బండ్లు: సులభముగా తెలియగలదులకై ప్రతిదినము మామూలుగా పోవు బండ్ల కాలపరిమితి ఈ దిగువ తెలుపబడినది.

మద్రాసునుండి తిరుత్తణికి

మద్రాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం	7 గం-15 ని
తిరుత్తణి చేరుట పగలు	9 గం-24 ని
మద్రాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం	8 గం-50 ని
తిరుత్తణి చేరుట పగలు	11 గం-58 ని
మద్రాసునుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	6 గం-35 ని
తిరుత్తణి చేరుట రాత్రి	9 గం-36 ని

తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు

తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట ఉదయం	8 గం-27 నిమిష
మద్రాసు చేరుట పగలు	12 గం
తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట మధ్యాహ్నము	1 గం-12 ని
మద్రాసు చేరుట సాయంత్రము	4 గం
తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట సాయంత్రము	6 గం-40 ని
మద్రాసు చేరుట రాత్రి	9 గం.

రిటరన్ టిక్కెట్లు: ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై పై మహోత్సవ కాలమందు 3 వ తరగతి టిక్కెట్లు 3 దినముల వరకు (యివ్వబడిన తేది గాక) ఉపయోగించవచ్చును.

పార్కు-టౌను, మద్రాసు
8-8-1925

ఎఫ్. బి. వాడెన్,
జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

వెలింగ్టన్ సినిమా

8-8-25 శనివారమునుండి 14-8-25 శుక్రవారము వరకు

శ్రీ కృష్ణజయంతి వారమునకు ప్రత్యేక ప్రదర్శనము

ఇండియన్ ఆర్ట్స్ కంపెనీవారిచే ఆమోఘముగా తయారుచేయబడిన **కబీర్ దాసు** సుప్రసిద్ధమైన మైసూరుగుబ్బడమాటికీ కంపెనీవారిచే పదర్శించబడినది. మొదలగు సి. బి. మల్లప్ప, జి. నాగేశ్వరరావు, జి. హెచ్. వీరప్ప మొదలగు సుప్రసిద్ధ నటులుకూడ గల్గురు.

సంతాన నియమనము

బద్ధకంట్లోలు

మార్గరెటు సాంజరుగారి వ్యాసము

ఈమె అమెరికాలో యీ విషయమున

ప్రామాణికురాలు

'పివటు ఆఫ్ సివిలిజేషను' 'పుమను అండు ది న్యూరేసు, మన్నగు గ్రంథముల నిదివరకు సాంజరుగారు వ్రాసిన దీనిని మాకు ప్రకటనార్థము, ఓరియంటలు ప్రెసువారు "స్టేషను-డి, బాక్సు 77, న్యూయార్కు-సిటీ, ఎఫ్. వై., యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా" అను విలాసముగల స్థలమునుండి పంపిరి.

గాంధీమహాత్ముడు

భారతదేశమున సంతాన నియమనము

అమెరికా దేశమునందలి సంతాననియమన

సంఘాధ్యక్షురాలగు

మార్గరెటు సాంజరుగారు

భారతీయులకు పంపిన సందేశము

"భారతదేశ మహానాయకుడగు గాంధీమహాత్ముడు సంతాననియమన కృత్రిమసాధనములు (ఆప్టిఫైషలు) అను విషయమును గూర్చి తన ఎంగ్లీషుండియా పత్రికలో యిటీవల తన ఆభిప్రాయమును బహిరంగముగా వెల్లడించెను. "సంతాననియమన మన సరమను విషయమున భిన్నాభిప్రాయము కలుగుట కవకాశమే లేదుగాని అందులకు అనాధికారమునుండి వచ్చుచున్న సాధనము ఇంద్రియ నిగ్రహమే అనగా బ్రహ్మచర్యమే. దాని నవలంబించు వారికి శాశ్వత మహాపకారము దానివలన తప్పక కలుగును. వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు కృత్రిమ సాధనములగుర్చి ప్రకటించుటకు బదులుగా యింద్రియనిగ్రహణ సాధనమును కనిపెట్టుకొనినచో మానవ ప్రపంచము, వారి పట్ల నత్యధిక మగు కృతజ్ఞతను వెల్లడింపక మానదు. శ్రీసంభోగము సంతానము కలుగుట కుద్దేశింపబడినదే గాని భోగక్రియగా నుద్దేశింపబడినదిగాదు. సంతానాపేక్ష లేకుండ సంభోగించుట సేరమేయగును" అని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

ఇంద్రియనిగ్రహణమును, కఠిన బ్రహ్మచర్యమును, శ్రీ సంభోగ పరిత్యాగమునే, సంతాననియమమునకు నిష్కృపబోధారసాధన మని మహాత్ముడు తెలియజేసెను.

సాత్వికశక్తి సంపూర్ణుడగు భారతీయ మహానాయకు డిటుల తెలుపుటచే యీ భావముగూడ ఆదరింపబడదగినదే యగును. దీనిపైని భారతదేశమున పత్రికలలో చాల చర్చ ప్రారంభమైనది. మహాత్ముని సమగ్రసన్న్యాససిద్ధాంతమును ఆశీషించుచును, తమ వాదమును బలపరుచుచును, చాలమంది వ్యాసములను వ్రాసిరి. ప్రాశస్త్యము ఆర్. డి. కార్వేగారు వ్రాసిన మూడు వ్యాసములు బొంబాయి నగరమునందలి యిండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

1. "మహాత్ముడు తెలిపిన ఇంద్రియ నిగ్రహణమును గూర్చి పెక్కువేల వత్సరములనుండియు ఎందరో బోధించుచునే యుండిరిగాని సామాన్యమానవుల కది అసాధ్యమైనవిషయము. మహాత్మునివంటి అతీతులసంఖ్య అత్యల్పము. సామాన్య మానవకోటి నిగూర్చియే అనదినమును అలోచింపవలసి యుండును" అని కార్వేగారు వ్రాసిరి.

2. "ఒక విషయమును గ్రహించినంతమాత్రమున మానవులు పశుప్రాయము కానవరము లేదు. డాక్టరులందరును విషదాయకులు కాగలరు. రసాయనికశాస్త్రజ్ఞు లందరును హంతకులు కాగలరు. సన్యాసులందరును సంఘద్రోహులు కాగలరు. అట్టి దుష్కార్యములను చేయవలెననుసంకల్పము వారికి కలిగినచో అందులకు వారు చాలి యున్నారని మనమందరమునుగూడ నెరుగుదుముగాని మానవులలో సేరములను పాపములను చేయగోరువారి సంఖ్య అత్యల్పము. బాల్యమునుండియు నిట్టి దుష్కార్యములను నిరసించునట్టి నీతు లే మానవులకు బోధింపబడుచుండును గాన దుష్కార్యముల నొనరించువారి సంఖ్య అత్యల్పముగానే యుండును. దాంపత్య గార్హస్త్యములకు సంబంధించిన మహదాశయస్ను తెన్నియొకలవు. వానినిగూర్చి ప్రజలకు సరిగా బోధించినచో, సంతానము కలుగ నక్కరలేకుండనే సంభోగ మొనరింపదగిన పదు పాఠ్యమును, వాడు గ్రహించియుండినను పశుత్వమునై నిరంతరమును మానవులు శ్రీలోలులై వ్యసననినున్నై యుండబోరు.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల అఖండ విజయము

కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు పదభ్రష్టుడగుట

జస్తిను నక్షత్ర సంపూర్ణ పరాజయము

ప్రజల అపరిమితోత్సాహము

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

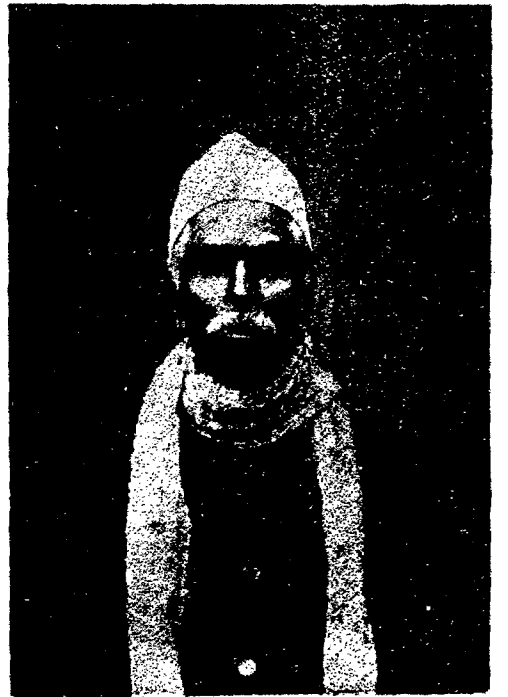
బి. ఏ. బి. యల్ హైకోర్టువకీలు
ముత్యాలపేటవార్డు ఎన్నికలో గెలిచిరి.
కార్పొరేషను అధ్యక్షులగు ఓ. తనికాచలం శెట్టిగారు నోడించిరి.
(రత్నా అండు కో)

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

సామకూరుపేట ఎన్నికలో పోటీ లేకనే
విజయము గాంచిరి.
(రత్నా అండు కో)

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

యం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

ట్రైవిలియన్ బేసినుఎన్నికలో విజయముగాంచిరి
ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారి నోడించిరి
(రత్నా అండు కో)

ముత్యాలపేట

కాంగ్రెసు.	జస్తిను.
బుర్రా సత్యనారాయణ. రా బ తనికాచలం శెట్టి.	
1 114	75
2 82	70
3 96	76
4 103	89
5 111	77

506

387

రిపోలేట్ ముత్యాలపేటయందు జరిగిన చెన్న
పురి కార్పొరేషను ఎన్నికలందు కాంగ్రెసునక్షత్ర
అభ్యర్థియగు శ్రీయత బుర్రా సత్యనారాయణ
గారు 119 వోట్లు జస్తినునక్షత్రముకంటె అధికముగ
వచ్చినందున విజయమైరి.

ప్రజోత్సాహము

ఉదయము 7 గంటల సుంచియే రిప్పన్ భవ
నమువద్ద ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ మూగు
చుండిరి. 8 గంట లగుసరికి రిప్పన్ భవనము
జనులచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. ఆవరణమునందును
ఎదుటనున్న వీధి యందంతటను వేలకొలది జను
లత్తుత్సాహము చేలరేగ ఆతురతతో ఫలితము
కోరికై వేచియుండిరి.

8½ గంటలకు రిప్పన్ భవనము నందలి యొక
గదియందు వోట్లు లెక్కింప నారంభించిరి. వరుసగ
5 పెట్టెలు లెక్కింపబడినవి. (సంఖ్య వివరములు

వైన ఒసంగబడినవి) అన్నిటి యందును సత్యనారా
యణగారికే అధికముగ లభించెను. ఒక్కొక్క పెట్టె
లెక్కింపబడి ఫలితము తెలియబరుప బడినపుడు
ప్రజలయందు జేజేధ్యములు చేలరేగుచుండెను.
9½ యగుసరికి కాంగ్రెసు సంపూర్ణ విజయము
ప్రకటించబడెను.

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

కే. భాష్యం అయ్యంగారు

మైలాపూరు ఎన్నికలలో విజయము గాంచిరి.
టి. యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారి నోడించిరి.
(రత్నా అండు కో)

గొప్ప ఉత్సవము

శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారు కరతాళ
ధ్వనులు చేలగ హస్తముల పై మోసుకొని
రాబడిరి. విదప పుష్పమాలాలంకృతులుగ హాసర్ప
బడి మోటారుబండిలో గొప్ప యుత్సవముతో పుర
వీధులగుండు ముత్యాలపేట డివిజనుకు తీసుక
రాబడిరి. ట్రాముకారులందును, మోటారుబస్సు
లందును "గాంధీమహాత్మునకు కై" యను కేకలు
మిన్ను ముట్టుచున్నవి.

ముత్యాలపేట డివిజను

పోల్లు.	
బుర్రా సత్యనారాయణగారు (స్వరాజ్య)	506
రా. బ. ఓ. తనికాచలం శెట్టిగారు (జస్తిను)	397

ట్రైవిలిను బేసిను

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు (స్వరాజ్య)	290
ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడుగారు (జస్తిను)	260

మైలాపూరు

కే. భాష్యం అయ్యంగారు (స్వరాజ్య)	474
టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు (స్వతంత్రము)	323

సామకూరుపేట

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు (స్వరాజ్య)	256
..... (పోటీలేదు)	

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికలలో గత
మూడుమాసముల నుండియు స్వరాజ్యపక్షము

కొరికిని జన్మింపజేయువారికిని అతితీవ్రముగ జరుగు మన్న పోరాటము, ఈదినమున జన్మింపజేయు వారి సంపూర్ణ పరాజయమునందును, స్వరాజ్యపతము వారి అఖండ విజయమునందును పరిణమించెను.

జన్మింపజేయునకు ప్రధాననాయకులలో నొకరును శాసనసభ్యులును ప్రస్తుతము కార్పొరేషను అధ్యక్షులును అగు రా॥ బి॥ ఓ. తణికాచలం చెట్టి గారు, ముత్యాలపేట డివిజనునందు, స్వరాజ్య అభ్యర్థియగు బ్ర॥ సత్యనారాయణగారిచే తీవ్ర పరాజయము నందిరి. ట్రెవిలిను జేసిన డివిజను నందు స్వరాజ్యపత అభ్యర్థియగు శింగారవేలు చెట్టి జ్ఞాంతు, శాసనసభ్యుడును, ప్రస్తుతము కార్పొరేషను నందు ప్రతినిధియును, జన్మింపజేయు నాయకులలో మరియొక రగు ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారి నోడించెను. మైలాపూరునందు స్వరాజ్యపత అభ్యర్థియగు కె. భావ్యముగారు జన్మింపజేయుచే బల పరుపడినట్టియు, స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు టి. ఎస్. రామస్వామిఅయ్యగారిని అవలీలగ నోడించెను. శనివారమున ఎన్నికలు జరిగిన నాల్గవ స్థానముగ సాహుకారుపేటయందు స్వరాజ్యపత ప్రతినిధియగు సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు పోటీలేకయే విజయ మందిరి.

ఈ పత్తరమున కార్పొరేషనునకు ఎన్నికలు జరుగు పది స్థానములలోను ముఖ్యముగ మూడు డివిజను లందు గత శనివారము ఎన్నికలు జరిగెను. వానియందు ముత్యాలపేట అనేక విజయములచే నగ్రస్థానము వహించియున్నది. చెన్నపురియందు జన్మింపజేయునకు ప్రధాన నాయకుడు స్వయముగా నిచ్చుట పోటీ జేయుచుండెను. అందుచే నిచ్చుట జరుగు పోరాటముచే, నగరమందలి జన్మింప స్వరాజ్యపతముల బలాబలముల ముల నిర్ణయింపబడునని ప్రజలతాత్పర్యంతో జేచియుండిరి. శనివారమునాడు ఎన్నికలు జరుగుచుండగా ముత్యాలపేట హైస్కూలు వద్ద వేలకొలది ప్రజలు గూడి గవ్వరచిన యుత్సాహమును, ఆకురతయును, నేటి దినమున కార్పొరేషను భవనమున వోట్లు లెక్కింపబడునపుడును, వేలకొలది ప్రజాసమూహము గవ్వరచిన ఆకురతయు, యుత్సాహమున నందుకు నిద్రపనులు.

మానేజరుగారిచే ముందుగా నభ్యర్థిలద్వారా నొసగబడిన టికెట్లు జూపినవారిని మాత్రమే లోనికి రానియ్యవలెనని దని ఉ ద్యోగుల కు త్తరు వి య్య బ డిన న, ప్ర జా స మూహము మిక్కుటముచే దాని నాచరణలో పెట్టుట సాధ్యముగావయ్యెను. ప్రజలు భవనముల మొదటి ద్వారమును బొచ్చి పేడ మీదకెక్కి కమిషనరు గదిమట్టును క్రిక్కిరిసి యుండిరి.

సాహుకారుపేట యందు సామి వెంకటాచలం శెట్టి గారి వోట్లు బ్ర క టిం ప బ డిన తరువాత ముత్యాలపేట డివిజను వోట్లు లెక్కిం చుట ప్రారంభమయ్యెను. ఎట్టి వార్తలు వచ్చునోయని ప్రతివారును చాల ఆకురతతోను అతి కష్టముతో భరించుచు వేచియుండిరి. మొదటి పేట్టె ముగియ గనే సత్యనారాయణగారు 99 వోట్లధికముగ సంపాదించి ప్రతిపక్షికి పై ముందుకు నడచుచుండెనని చెలియుటతోడనే గాంధీ మహాత్మునకు జయజయ ధ్యానములు తెరలమలవర గదివద్దనుండి వీధిలోని వరకు వ్యాపించెను. తరువాత బిక్కెక్కపేట్టెలోని వోట్లును లెక్కించి ఫలితముల ప్రకటించగా, ప్రతిపక్షియందును గూడ సత్యనారాయణగారే తప ప్రత్యర్థిని దిగదొక్కి, అయిదు పేట్టెలు ముగియు నప్పటికి వోట్లధికముగ సంపాదించి జన్మింపజేయునకు నోడించెను. తుది ఫలితము చెలియుటతోడనే చాలసేపటివరకు మహాత్మునకు జయజయధ్యానములతో కార్పొరేషను భవనము మారుమోగి పోయెను. వెలుపలనున్న వారి గిదిగర్త. బయట నెచ్చుబాసను జాతీయపతాకము లత్యుత్సాహము నెగురవేయబడెను. ఎన్నికలు జరుగుచున్న ప్రదేశగదియందు, తణికాచలం శెట్టిగారు మొదట సత్యనారాయణ గారికి పేకుహ్యండునోసగి విజయము నకభినందించెను. అటుపిమ్మట సత్యనారాయణ గారు వెలుపలకు రాగానే ప్రజాసమూహమును వారిని చేతులమీద నెత్తుకొని గొప్పయత్సవముతో నూరేగించుచు ముత్యాలపేట డివిజనునకు గొనిపోయిరి.

ట్రెవిలిను జేసిన

తరువాత కమిషనరుగారు:- ట్రెవిలిను జేసిన వోట్లును లెక్కించెను. ఇచ్చట స్వరాజ్యపత అభ్యర్థియగు శింగారవేలు చెట్టిగారుగారు 80 వోట్లధికముగ సంపాదించి, జన్మింపజేయు ప్రతి నిధి యు, ఆరు వత్సరములు గా కార్పొరేషను సభ్యుడును, శాసన సభ్యుడును నగు మదనగోపాలనాయుడుగారి నోడించిరి. ఇచ్చటనిర్వరకును పోటీ చాల మరుగుగానుండి తుదకు ఫలితములు ప్రకటించువరకును ఆకురతలుగ జేసెను. మొదటి పేట్టెలోని వోట్లెక్కి ముగియవప్పటికి మదనగోపాలనాయుడుగారికి 81 వోట్లువచ్చెను. శింగారవేలు చెట్టిగారు 98 వోట్లు సంపాదించి 17 వోట్లతో ముందుండెను. రెండవ పేట్టెను లెక్కించిగానందు శింగారవేలు చెట్టిగారికి 107 ను మదనగోపాలనాయుడుగారికి 108 ను వచ్చెను. ఇద్దరులకును భేదము చాలస్వల్పముగ మాత్రమేయగుటచే తుదకు మూడవ పేట్టె ఫలితము లెట్లునిర్ణయించునో నని ప్రజలూపుంచిగ బట్టుకొని ఫలితముల తెలురుజూచుచుండిరి. మూడవ పేట్టెయందుగూడ విజయలక్ష్మి స్వరాజ్యపతము అభ్యర్థి నేవరించెను. అందుశింగారవేలు చెట్టిగారుగారికి 89 వోట్లును, మదనగోపాలనాయుడుగారికి 76 వోట్లునువచ్చెను. శింగారవేలు చెట్టిగారు 80 వోట్లుఅధికముగ సంపాదించి విజయమందెనని చెలివినపుడు ప్రజలయత్సాహమునకు మితిలేదు. చాలసేపటివరకు కార్పొరేషనుభవనపుగోడలు ప్రభములు, గాంధీమహాత్మునకు జయజయ ధ్యానముల మార్పొత్తులతో గిర్లు మనుచుండెను.

నాల్గవ విజయము

మైలాపూరు డివిజనునందు స్వరాజ్యపత అభ్యర్థి విజయము, ముత్యాలపేట విజయము ప్రజలందు గగింపిన యుత్సాహము, ప్రమాదభయములతో గవ్వరపబడిన యుత్సాహమునకు దీనిపోయి. ఇచ్చట స్వరాజ్యపత అభ్యర్థిని, జన్మింపజేయుచే బలపరుపబడిన, స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారికిని చాలతీవ్రముగ పోటీజరిగి జగూపజయముల నేర్పరించుట కెవ్వరికిని సాధ్యముగాకుండెను. అట్టి సందర్భమున స్వరాజ్యపత అభ్యర్థి 151 వోట్లధికముగ సంపాదించి, అద్భుతముగ విజయమును గాంచెను. మొదటి పేట్టెను లెక్కించునప్పటికి రామస్వామిఅయ్యగారు 77 వోట్లును సంపాదించగా, భావ్యంగారు, 120 వోట్లునుసంపాదించి 43 వోట్లతో ముందుకు నడచుచుండెను. రెండవ పేట్టెయందు గూడ సదృశఫలితములు గలుగుటచే 86 వోట్లతో ముందుకు వెళ్లెను. మూడవ పేట్టెయందు భావ్యంగారికి 118 ను ప్రత్యర్థికి 87 ను వచ్చుటచే అందుగూడ స్వరాజ్యపత అభ్యర్థియే ముందుండెను. ఇంకనున్న దొక్క పేట్టెయందును స్వరాజ్యపతము యొక్క సంపూర్ణ విజయము స్థిరపడినట్లే యెంచి ప్రజలయత్సాహమునకు ఆకురత యను నడకట్టతెగి గాంధీమహాత్మునకు జయజయధ్యానములతో పూర్తిగా విజృంభింపజొచ్చెను. ఈసమయమునకు ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారవచ్చుటకు రాగానే ప్రజల ఆనందమునకు మితిములేదు. వారిని భవనముల మీద నెక్కించుకొని, పుష్పమాలలతో నభిరంజించి ప్రజాసమూహమున ప్రయాసముమీద త్రోవజేసుకొనుచు క్రిందికి గొనిపోవుచుండిరి. ఇంతలో మైలాపూరునుండి తుదిపేట్టెను లెక్కించుటగూడ పూర్తియయ్యెను. ఆ పేట్టెయందు భావ్యంఅయ్యంగారే 121 వోట్లును వి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు 82 వోట్లును సంపాదించిరి. మొత్తము నాల్గవ పేట్టెలోను స్వరాజ్యపత అభ్యర్థి 151 వోట్ల సభ్యుగ సంపాదించి, అద్భుతముగ విజయమును సంపాదించెను.

విజయమందిన అభ్యర్థులకు, శ్రీనివాస అయ్యంగారును, కార్పొరేషనులోని స్వరాజ్యపత సభ్యులును కాలగ్రామనకు జయ, గాంధీమహాత్మునకు జయ అను జయధ్యానములు చెలరేగ పుష్పమాలలకృతులుగ నొసర్పబడిరి. జాతీయ పతాకముల యూరేగింపుతో గొనిపోబడిరి.

తిరుచునాపల్లి పుదుకోట కారైకుడి రైలుమార్గము

రైలుమార్గము పొడుగునను గల భూములు దక్షిణ యిండియా రైల్వే యింజనీరుగారి స్వాధీనము చేయబడెను. పుదుకోట్ల, ఆగట్టు రి:- తిరుచునాపల్లి పుదుకోట్ల కారైకుడి రైల్వే తుది వివరణ సర్వే గావించుటకు రైల్వే బోర్డు శాంక్షను గావించెను. సంస్థాన పునాదు లందున్న భూములలో దక్షిణయిండియా రైల్వే ఫిలియంజేసీరు సిబ్బంది ప్రవేశించి పనిపాటు లారంభించుటకు దివాను ఉత్తరు విచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

ఏ మనుకొనుచున్నారు?

జన్మింపజేయునకు అంత్యక్రియలు జరుపబడెనున్న వట. రా॥ బి॥ ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారి యాశ లడుగం టెనట. హతాశుడైనను, తిరిగి పెద్దెంబరుమాసములో జరుగనున్న ఎన్నికలందు ప్రయత్నించి చూతురట! * * * రా॥ బి॥ చెట్టిగారిని ఉత్సాహముతో పిలిచిని చెట్టుటకు బాండువాద్యములు కార్పొరేషను భవనమునకు వచ్చుచుండగ దారిలో చెట్టిగారి అవజయము తెలిసి తిరిగిమాడకనే కాక యిద్దరెప్పిరట. * * * జన్మింపజేయువారు పెక్కుండ వోటురలకు భనలక్ష్మి పూజలు, పధురవీరను పూజలు గావించిరట. * * * ఇంత చేసినను జన్మింపజేరి మోటారుబండ్లతోనే వచ్చి కాలగ్రామవారికే వోటుజేసిరట. * * * ఈఫలితమును గాంచి ప్రాథమిక కోడి రామమూరి గారు జన్మింపజేయుచు వోటుకొని కాలగ్రామవాది. నని ప్రకటించునన్నాడట. * * * దాచియుంచిన సర్కుసు డేరలను, సామానలను, నెలె మునున్నారట. * * * 15 వ తేదీన జరుగనున్న ఎన్నికలఫలితము నేటి ఎన్నికలఫలితముపైననే ఆధారపడియున్నదట. * * * కావున జన్మింపవర్తమువారింతటితో తెలివిదెచ్చుకొని సాహుకారుపేటయందు గావించినటుల దూరముగ దొలగియుండిన వివేకము గవ్వరచినవారయ్యెదరట! * * * ఇకనుండి పత్రికావిలేజరులకు కడుపునింక తిండి, కంటినిండ నిద్ర యుండగలవట!

మహాత్ముని సంచారము

పారిశ్రామిక సంఘము పరిసీతులు బాగుచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. జైమద్వూరు, ఆగట్టు రి:- మహాత్ముడు సేతుజనునాలాలు బజాజు, రాజేంద్రప్రసాదు, సి. యస్. ఆంధ్రానుగార్లు తదితరులు జైమద్వూరు చేరిరి. వారిని ఆర్. డి. తాతాగారు, మేనేజరు అలెగ్జాండరుగారు, విశేష ప్రజలు సన్మానమొనర్చిరి. మహాత్ముడు యిసుప కార్యకారము నంతయును జూచిరి. కంపెనీవారిచే, స్థానిక పారిశ్రామిక సంఘమును గ్రహించునటుల వారి సందర్శనములను జక్కబాచుటకును వచ్చినటుల దోచుచున్నది. వచ్చిన దేశభక్తు లందఱును ఆర్. డి. తాతాగారి యాతిస్యమున నుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

అయిదు రూపాయల దొంగనోట్లు

సృష్టించుట ఒక గాంగు అరెస్టు చేయబడెను. మధుర, ఆగట్టు రి:- రామనాథం, తిరునల్వేలి జిల్లా లందు కొన్ని సంవత్సరము లందుండి అయిదురూపాయల దొంగ కరంసీ నోట్లు సృష్టింపబడుచుండెను. 1923 పెద్దెంబరునందు కొన్ని ఫలములను పోలీసు సోదాచేసి 145 నోట్లును, రెండుదిమ్మలను బట్టుకొనిరి. ఈతీని గాంగు చెడగొట్టబడెను. అరెస్టుచేయబడిన వారిలో నొకడు అత్రావరియ్యెను. ఆగర్లపై నేరము మోపబడెను. కాని పిమ్మట యిద్దరిపైకేసు ఉపసంహరింపబడెను. ఒకని నిర్దోషియని విడిచివేసిరి. మిగతావారు శిక్షింపబడిరి. నల్లయప్పన్, చెల్లియప్పన్ వాని భార్యలక్ష్మి కోయల్ పట్టి ఎలవర మండోయందు 97 దొంగనోట్లతో అరెస్టుచేయబడినట్టివీరికై మొదట తిరునల్వేలి జిల్లాయందు కేసు చేయబడినను, హైకోర్టు ఉత్తరువుపై, కేసు రామనాథ పురం నెమేను, కోర్టునకు ట్రాన్స్మరు చేయబడెను. ముగ్గుర ముద్దాయాలును నేరస్థులని నిన్నును నెవనుజుడ్డి తీర్పుచెప్పెను మొదటిముద్దాయాకి 24, రెండవవానికి 18, మూడవముద్దాయాకి 6 మాసములు శిక్ష విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

ప్రతి బిడ్డ తల్లి

ఈ ఆరోగ్యమున్న శిశు ఆరోగ్యము చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. తమిళ శిశువులకు ఆహారమునందు గొప్ప కష్టములు, చిక్కులు గలుగును. బిడ్డ తల్లి పాలుపై ఆధారపడినప్పుడు

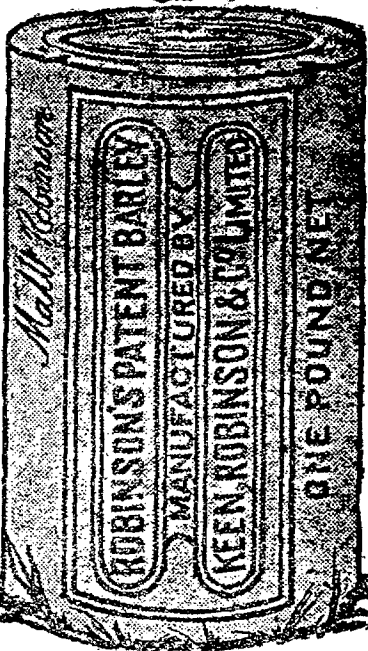
రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తమిళ శిశువులకు గొప్ప శిశు ఆరోగ్యమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి పాలు కలుగుచున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు భారముగా యిచ్చుటకు వీలుకలుగును. తల్లి ఈ బిడ్డకు పాలు యివ్వాలనప్పుడు

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తమిళ శిశువులకు గొప్ప శిశు ఆరోగ్యమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి పాలు కలుగుచున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు భారముగా యిచ్చుటకు వీలుకలుగును. తల్లి ఈ బిడ్డకు పాలు యివ్వాలనప్పుడు

No. 3.

ఇట్టి సంతోషమును మహాత్ముడు వెల్లడించుటచే మానవత్వభావము నందు మహాత్మునకు విశ్వాసము చాల తక్కువగా నున్నదనియే తెల్లమగుచున్నది. అని కలకత్తాలో ప్రకటించబడుచున్న 'వెల్లేరు' అను నౌకమాసపత్రికలో ప్రకటించబడెను.

భారతదేశమునందే యిట్టి విమర్శలు వెడలుటవలన సంతాన నియమన మాత్రమే విధానమునుగూర్చి ఆ దేశీయులు చాల సుముఖులై యున్నారనియే యూహింపవలె యున్నది. మహాత్మున కీ విషయమున చాల సంతోషమును ఆసక్తియు నుండినను చివరకు సంతాన నియమనమును గూర్చి కృత్రిమ సాధనములను నిరసించుచు మహాత్ముడు తన పత్రికలో ప్రకటించినందులకు మేము చాల సంతోషించుచున్నాము. స్త్రీసంభోగసాధన మానవునకు కలుగుట సహజ మగుటచే దానిని బలవంతముగా నడచి యింద్రియనిగ్రహణమును పేరు పెట్టుట కంటె కృత్రిమసాధనము వేరొందుదునా? అని మే మడిసినచో అవి ధౌత్యంగా కనబడవచ్చునగాని అట్టివర్షనడుగకుండ నుండ జాలకున్నాము. ఆ వాంఛను తీర్చు కొనుట వలన దాని అర్థమును సాంద్ర్యమును మానవుడు గ్రహింపగలుగును. అటులగాక దాని నడచుకొనువాడు దాని అంతరార్థము నెన్నడును గ్రహింపజాలక పోవుటచే గాక తనమనసులో నిరంతరమును కలుగుచుండు పాంథల నడచుటలో నతడు శాశ్వతసంతోషమునకు పాలు కావలసినవాడు కూడ నగును.

ఈమహా నాయకుడు ఇటుల నుడువుట శోచనీయము; అత్యంతము శోచనీయము. కొంద రిట్టికఠిననిబంధనలను చేసి వానిని పట్టుదలతో బోధించుచు ఆచరించుచు నుండుటవలన వారికి విపరీతనీతిబోధలను పేరు దొర్పడినది. వారి కారణముననే ప్రపంచము దుఃఖభాజనమై దానినుండి తప్పించుకొన సాధనము దొరకక పరితపించుచున్నది. మహాత్ముడు గూడ నిటుల వ్రాయుటవలన ఆ తనిని గూడ అట్టివిపరీత

నీతిబోధకులలోనే చేర్చవలసివచ్చుచున్నది. ఇట్టి నాయకుల బోధనలను పలుకుబడియును హానికర మనియే పాశ్చాత్యులు ఎప్పటికిని భావించుచుందురు. భారతీయులుగూడ నిట్టి బోధనలను తీవ్రముగా నెదిరించుచుండుట చాల సంతోషపడదు.

జీవితము అనర్థదాయకమును, అధియును, వ్యాధియును కూడ గాదని మేము పన్నెదము చరచి వాదించగలము. జీవితము మహాత్ములకు ననుభవము. కావున అనందముతోను నిస్సంకోయముగను జీవితప్రసంగములను దోలరాడవలెను. మానవుని అనుభవములన్నిటిలోను స్త్రీసంభోగము పవిత్రతమను అనుభవమై యున్నది. సంతాననియమము నైతికసాధనములలో శ్రేష్ఠతమము. దానివలన భూలోకమున భావిమానత్రప్రపంచమునకుగాని యిప్పుడున్న వ్యక్తులలో నేవ్వరికిగాని ఎట్టి హానియును కలుగదు. ప్రతివ్యక్తియును ఆత్మభివృద్ధిని ఆత్మజ్ఞానమును బడయుటకు ఇది భాగ్య సహాయక మేయగును. వైరాగ్యమునుబూని వేపపండ్ల చేదునే ఎల్లప్పుడును భుజించుచుండుటవలన మానవులకు ముక్తి లభింపదు. జీవితసౌఖ్యాభివృద్ధియును బడయుటకే మనమందరమును గూడ కోరుచున్నాము.

గాంధీగారికి రీతి ప్రపంచమునందుండుట వ్యాపించి యుండినను ఈవిషయమునం దిట్టి అభిప్రాయము నొసగుటనుబట్టి ఆయనకు వస్తుతత్వపరిజ్ఞానమును గంభీరాధ్యాత్మ్యమును కొరతగా నున్న దనియే భావింపవలసి వచ్చుచున్నది.

కాని మహాత్ముడిరీతి నభిప్రాయము నొసగుటవలననే భారత యువజనులును మేమునుగూడ మా ఆధ్యాత్మిక సంపదను మరింత బృహదగుచుటకు మాకు ప్రోత్సాహ మొదలైనది. గాన మహాత్మునకు మేము నందనముల నర్పించుచున్నాము" అని మార్గరెటు అను నామె వ్రాసినది.

రోమ హరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలుంటు రాబిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుచెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాబిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధ మైనది

అన్ని నోస్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధము చేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైన మందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న కొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును పొందిన దివ్యామృతము. నోస్పలు, వాపులు, గాయములు, బిల్లలు, పోట్లు, బెలుకులు వెండలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నోస్పలు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్ని పాపులలో దొరకును

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

మోహిని తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర

ఇనుపదారి లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

1925 సం. 11 రం ఆగష్టునెల 10 వ తేదీనుండి వెస్టర్ ఫూట్ సెక్టనుమీద లోండా. కొల్లెంట్టెనులకు మధ్యరాత్రి కాలమందు పోవుచుండిన ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లమరల యధా ప్రకారము రాత్రులందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

నెం 27 రు అప్ మిక్స్డ్ లోండానుండి రాత్రి 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్లెంట్టె ఉదయం 6 గంటలకు చేరును.

నెం 28 రు జాక్ మిక్స్డ్ కొల్లెంట్టెనుండి రాత్రి 8 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి లోండా రాత్రి 1 గం 45 నిమిషములకు చేరును.

"లాండ్మోల్టె" గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండ్మోల్టె" గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందటనే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యాదిగువ అక్షరము వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి,

12, తంబుచెట్టి పీఠి, మదరాసు.

భావికర్తవ్యము

అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు

ఆంధ్ర స్వరాజ్య సంఘాధ్యక్షులు

బ్రిటిషు నిరంకుశత్వము శాఖోపశాఖలుగా దేశమంతయు వ్యాపించి మంచి కష్టాదిట్టములు గలిగి పైదండ ప్రజలపై దాడులు చేయుచున్నది. దీని సహాయమున బ్రిటిషునర్తకము మన దేశమునందు బాగుగా ప్రబలి ప్రతిపక్షములను పతనమునకు ప్రతినిధుల సేవలనుకొని ఏటేట కొట్టకొలిచి ధనమును కొనిపోవుచున్నది. 25 సంవత్సరముల వయసుగల ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగిగనుడు ఆరులకుల ప్రజలలో గల ఒక డివిజను మీద సబు కలెక్టరుగా నియమింపబడి మన విద్యార్థులచే జోహారులు పొందుచూ ప్రజలపై నిరంకుశ రాజ్యము చేయుచున్నాడు. మన దేశములోని ప్రతి దుకాణదారును బ్రిటిషునర్తకమునకు ప్రతినిధియై దానియొక్క పునాదులను బలపరచుచున్నాడు. దీనికంతకును బ్రిటిషు కత్తి కారణముగాదు. బ్రిటిషుకత్తి విషయమున బర్మిన్ హామ్ ప్రభు వెన్సి ప్రగల్భములు గొట్టినను, బ్రిటిషు కత్తితో బ్రిటిషురాజ్యము స్థాపింపబడలేదని హిందూదేశచరిత్రమును చదివినవారి కందరకును తెలియును. హైదరాబాద్ కలహములను బ్రిటిషునిర్మాణ కాలమును బ్రిటిషు రాజ్యమును స్థాపించినవియు పోషించుచున్నవియునై యున్నవి. స్వరాజ్యమును పొందవలెనన్న మనమును వ్యక్తుల అహంభావములను, వ్యక్తుల అభిప్రాయములను ఒకమూలపడచేచి ఒక మత్యమును పొంది విదేశ రాజ్యమునకు ప్రతిరాజ్యమును (పారలల్ గవర్న మెంటు) దేశములో స్థాపించవలసియున్నది. మన నిర్మాణ కాలమును పూర్తిగా సంపాదించుటకు క్రమశిక్షను పొందవలెను. ఒక్క సంభ ఒక్క తీర్మానము ఒక్క నాయకుడు కావలెను. తీర్మానము అయినతరువాత దానితో నేకీభవించని స్వల్పసంఖ్యాకులు దాని యోగ్యతను చూపుచు ఖండించుచు కాలము గడుపుటయు పత్రకలు వివాదగ్రస్తమున చర్చలలో తమ తెలివి లేటలను చూపుకొనుచుండుటయు మనకిముగ్ధుల కలిగిన దురవస్థకు ప్రధాన కారణములు. శాసనసభా బహిష్కారములోగాని శాసనసభా ప్రవేశములోగాని ప్రత్యేకమున స్వరాజ్యసంపాదన కక్తిగాని స్వతఃసిద్ధమున నీతిగాని లేదు. ఏదీచేసినను దేశములోని ఒకమత్య ప్రవర్తనములో నున్నది. ఏదీచేసినను విదేశ రాజ్యమునకు ప్రబలమున విముఖత్వమును స్వరాజ్య మనందు ఆసక్తియును చూపుటలో నున్నది. ప్రజలలో నుత్సాహమును ప్రజ్వరిల్ల చేసి తరువాత మెట్లకు కొనిపోవుటలో నున్నది. విద్యార్థులును ప్రజాసామాన్యమును గూడ కలిసి పనిచేయుటలో నున్నది. ఒకరిని విడిచి రెండవవారు పనిచేసిన ఏదియు సాధ్యపడదు. 1921 సంవత్సరములో గొప్పపని జరిగినది. ఎందువలన? కాంగ్రెసులో ఎక్కువ ఒకమత్యముతో పని జరుపుటవలన ప్రజలకు స్వరాజ్యము పొందుదుమను ఆశ కలిగినది. ప్రభుత్వము గడగడలాడి రాజీకి రాయబారములు నడిపినది. శాసనసభా బహిష్కారము విషయములో కలకత్తా దేశీయ మహాసభలో గొప్ప చర్చ జరిగినది. మహాత్మాగాంధీ, మహమ్మదాలి, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, మొదలగు కొందరు నాయకులు శాసనసభలను బహిష్కరించవలె నన్నారు. దేశబంధుదాసు, కల్యాణ, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, కొండా వెంకటప్పయ్య, టంగుటూరి ప్రకాశం, డాక్టరు పట్నాభిసేతారామయ్య, వికలుభాయి పటేలు మొదలగు ప్రముఖులు బహిష్కరించగూడదని పోరాడినారు. రెండువంతుల మంది ప్రతినిధులు శాసనసభా బహిష్కరణ పక్షమునను ఒక వంతు మంది శాసనసభా ప్రవేశపక్షమునను ఓట్ల నిచ్చిరి. బహిష్కార తీర్మానము నెగ్గినది. జరిగిన ఫలిత మేమి? బహిష్కారమునకు వ్యతిరేకులను కాంగ్రెసువారు నెల్లరున తమ అభిప్రాయమునే ప్రధానముగా పెట్టుకొనక కాంగ్రెసు తీర్మానమునే శిరసావహించి తమతమ శాసనసభ్యత్వమునకు అన్యోన్యత్వములను రాజీనామ నిచ్చినారు. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు కాంగ్రెసులో బహిష్కార తీర్మానమునకు లిరువాలేమాడ కొద్ది కాలమువరకును దానికి వ్యతిరేకులుగానే ఉండిరి. శాసనసభ్యత్వమును వదులుకొనలేదు. తరువాత నరులుకొని పూర్తిగా కాంగ్రెసు పక్షములో చేరి పోయినారు. నేను కాంగ్రెసుకు ముందే మహాత్మాగారి బోధనలనుసరించి నా శాసనసభ అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొంటిని. కాంగ్రెసులో బహిష్కార పక్షమున పోటుచేసితిని. ఇప్పటికిని బహిష్కార పక్షమందు నాకు గౌరవముగలదు. కాని అది ఒకవ్యక్తి చేయునది కాదు. చేసినను ప్రయోజనము లేదు. మరియు కలకత్తా సభ నాటికి శాసనసభా ప్రవేశవాదులు శాసనసభలో సంస్కరణములు భగ్న పరచుటకు పోవున మను పంధాను ఏర్పరచుకొనలేదు. ఇప్పటి స్వరాజ్యపక్ష సిద్ధాంతములు అప్పుడు లేవు. అప్పుడు ఇప్పటి జాతీయవాదుల సిద్ధాంతమును కెన్నాకొనివు కో ఆపరేషన్ కును (ఇప్పటికిని కల్యాణ జుహుగూర్లకు క్రియమైనది) కేవల బహిష్కారమునకు పాదాకలిగి బహిష్కారము నెగ్గినది. ఇప్పటి స్వరాజ్య పక్ష సిద్ధాంతము (సంస్కరణములను భగ్నముచేయుట) సంస్కరణము

లను బహిష్కరించు శాసనసభా బహిష్కార తీర్మానము యొక్క రూపాంతరము. శాసనసభా బహిష్కారము తేలికయినది. స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము వ్యయప్రయాసలతో కూడినది. అభ్యర్థులకు చాల ఖర్చును. వోటర్లకును ఇంటినద్దకూర్చుండి బయటకురావద్దని నేర్పుట దేలిక. వారిని తేచ్చి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్ల నిప్పించుట కష్టము. అవతలి వారికి గల కులమో ఆర్థిక సంబంధమో ఇతర వ్యవహార సంబంధమో ఇట్టి మొగమోటులనుండి తప్పించుకొని సిద్ధాంతమునకై కాంగ్రెసువారి పక్షముగా వోట్లను ఇచ్చుట కష్టమగుపని గాని కాంగ్రెసు వారు శాసనసభలకు పోకుండించో మితవాదులు జప్తి సుపక్షమువారు శాసనసభలను నింపుదురు. కాంగ్రెసు వారు మితవాదులు జప్తి సుపక్షమువారిని వెడలగొట్టి తామే శాసనసభయు ఆక్రమించి కొరమాలిన సంస్కరణములను భగ్నముగావించి బ్రిటిషువారు దయచేసిన సంస్కరణములను వారికే తిరిగి మనము వప్పించినచో సంస్కరణములను నిజముగా బహిష్కరించిన వారమగుదుము. ఇదియే దేశబంధు దాసు గారును డాక్టరు మూంజీగారును చేసినపని. ఇట్టిపని చేయుటకు శాసనసభా ప్రవేశముకన్న ఎక్కువ ఒకమత్యము కాంగ్రెసులో కావలెను. ఎన్నికలలో ఉత్తపెట్టులు పంపుటకెట్టి యుత్సాహము ఉండేదో దేశములో కావలెనో నూటికి తొంబదిమంది వోటర్లు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లనిచ్చుటకుపాడ అంతకావలెను. 1920 వ సంవత్సరము నవంబరు నెలలో అందరు కలిసి పని చేసినారు. ఆంధ్రుల వలన శాసనసభా బహిష్కారము చాల వరకు జయప్రదమైనది. అదివరకు కలకత్తా కాంగ్రెసులో బహిష్కారమునూడదని చూడరావలసిగ పోరాడిన దేశబంధుదాసుగారు, దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు మొదలగు వారెల్లరునూడ కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా మనఃపూర్తిగా బహిష్కారమునకై పనిచేసినారు. 1920 వ సంవత్సరము ఆఖరుభాగమున కలిగిన జయము అందువలన దేశములో కలిగిన యుత్సాహము 1921 సంవత్సరపు కార్యక్రమమునకు తోడ్పడినది. 1921 సంవత్సరములో కాంగ్రెసులో ఒకమత్యము పూర్తిగా ఉండెను. వకీలు వృత్తినివదులు కొనుటకు ఇష్టపడిన దాసుగారు కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారము వకీలువృత్తిని త్యజించెను. బులుసు సాంబమూర్తిగారు నేను, మంగయ్యగారు, మొదలగు వకీళ్లము నిజముగా ఇష్టము లేకపోయినప్పటికిని కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులై వృత్తులను త్యజించితిమి. కొంతమంది వకీలువృత్తి పనికి మాలినదని వదిలియుంచుదురు. కొందరు కొద్దిలకు పోవుట పాపకార్యమని వదిలియుంచుదురు. వారు మహానీయులు గాని అట్టిభావములేక కేవలము కాంగ్రెసుకొరకు వదిలినవారము కొందరము గలమని చూపుచు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యతిరేక అభిప్రాయముల సహితము వృత్తినివదిలి పేదరికమును స్వీకరించు విషయములోనూడ కాంగ్రెసులో ఒకవ్యతిరేకులను కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాకొరకును ఎటుల శిరసావహించినారో నిదర్శనములు చూపుచున్నాను.

శాసనసభలకు పోకుండమానుకొనుట గొప్పలోనిదికాదు. కేవలము కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా దేశబంధుదాసుగారు నెలకు ఏబదివేలరూపుల ఆదాయమును భోగభాగ్యములను త్యజించి పేదరికమును స్వీకరించుట ఎక్కువైనది. కాంగ్రెసుకు దాసుగారు నెలకు నలుబదివేలు ఇచ్చెదమన్నను అదిపనికిరాదని వృత్తిని త్యజించమని గాంధీగారు కోరిరి. బులుసు సాంబమూర్తిగారు నెలకు నెయ్యిరూపాయలను తప్పుకొనుచు బౌద్ధార్యముతో ఖర్చుచేసుకొనును. పంటములు నెక్కుయిలు కాలర్లు వేసి కొని మోటారుకార్లమీద కేసులనుపోవుట మనమెరుగుదుము. అది యంతయు వదిలి కాంగ్రెసుకొరకు పేదరికమును స్వీకరించి సన్మానియగుటమహాత్మాగము. అందరునుకలిసిపనిచేయుటవలననే అభిభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు బెజవాడలో చేసిన తీర్మానానుసారముగా నిర్ణయమైన గడువులోపల కోటిరూపులను వసూలైనవి. ఖర్చు అమ్మతముగా వ్యాపించినది. రాటము లద్దని దేశమందంతటను మారుమోగినది. హిందూ మహామ్మదీయసభ్యుల కట్టిగా ఏర్పడినది. అస్పృశ్యుల నీవారణమునకు బలమైన పునాదులేర్పడినవి. ఈ ఉత్సాహముతో ఈ ఒకమత్యముతో పనిచేయగా కరాచీ తీర్మానము, అందులో సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వము వారు లాంగుట, ఆపై నయవరాజ బహిష్కారము, వేలకువేలమంది జైళ్ళకు పోవుట, వ్యక్తిశాసనోల్లంఘనము, ఆంధ్రదేశములో పన్నులు చెల్లిపకుండుట, మొదలగునవియు జరిగినవి. తర్వాత చారాచారిసాత్యబాధో తీర్మానము, మహాత్మాగాంధీగారి ఆరుసంవత్సరముల శిక్ష. వీటితో ఆరంగమున తాత్కాలికముగా ముగిసినది. సివిల్ డిస్ఆబిడియన్సు కమిటీ గారు కాంగ్రెసు వీటితో ఒకమత్య విహీనత ప్రారంభమయినది. కాంగ్రెసులో రెండు పార్టీలు ఏర్పడినవి. మహాత్మాగాంధీగారు ఎప్పుడు బయటకు వచ్చునది ఎవరికిని తెలియలేదు. అందరికిని విశ్వాస పోతుడగు నాయకుడు లేకపోయెను. అహంభావములు పోట్లాటులు పెరిగెను. కాంగ్రెసులోనే ఇట్లు నుండగా ఈ ఉదాహరణమును దేశమంతయును నేర్చుకొనెను. ఎక్కడనుంచినను హిందూమహా

మ్మదీయ కలతలు నెలకేగెను. మనశ్శత్రువులను పూర్తిగా నందుకొరకెను. మాలానా మహమ్మదాలిగారు జైలునుంచి రాగానే కాంగ్రెసులో ఐక్యతకై ప్రయత్నించి ప్రాణములేని రాజీ తీర్మానము వోకదానిని ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో పాస్ గుచేసిరి. దాని వలన ప్రయోజనము కలుగలేదు. ఈ అంధకారబంధురమునకు ములో నాగపురపు జాతీయజండాకేసు అకాలీయున్యమును ఈ రెండుమెరుపు తీగలవలె ప్రకాశించినవి. వీనిముచమం దయినను సరిగా ఒకమత్యములో పనిచేసిన ప్రజాశక్తి విజృంభించ గలదని రుజువుచేసినవి. మహాత్మాగాంధీగారు జైలులోనుంచి అకస్మాత్తుగా ఒక సంవత్సరముపైగా విడుదల చేయబడిరి. వారు కాల పరిస్థితులు యావత్తు పరీక్షించినారు. మరల దేశములో ఒకమత్యముకొరకు ప్రయత్నించినారు. అన్ని పార్టీలనుగ్ధును ఒకమత్యము సాధ్యమగునేమో నని ప్రయత్నించి చూచినారు. మితవాదులను జప్తి సుపార్టీ వారును కాంగ్రెసులో చేరి తిరిగి ప్రజాశక్తిని లేపదీని నిరంకుశత్వమును ఎదుర్కొనుటకు కలిసి రారని తేలిినది. జాతీయవాదులు అటు ఇటు ఉక్కులాడుచున్నారు. బర్మిన్ హామ్ ప్రభువుయొక్క ప్రసంగమువలన బ్రిటిషుజాతికి మనయొక్క ఒకమత్యమునందును నిర్మాణకాలమునందును ఆత్మశక్తియందును ఎంత గౌరవముగలదో, స్పష్టమగుచున్నది. మనము బానిసలము చేతగానివారము అని వారు స్పష్టపరచినారు. వారి ఉపన్యాసము మితవాదులయొక్కయు జప్తి సువారియొక్కయు చూపును వెనుకటివార్తమునుండి ఏమాత్రమును మార్పలేదు. పైగా క్లి కే సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి బెంగాలీ పత్రికలో మితవాదులు యూరపియనులతో చేతులు కలిపి పనిచేసి స్వరాజ్య పార్టీ వారిని వెడలగొట్టవలెనని వ్రాసినారు గావున ముందుగా స్వరాజ్యపార్టీ వారికిని నోచేంజర్లకును ఒకవ్యతిరేక కాంగ్రెసులో సంపూర్ణమును ఒకమత్యమును కలుగజేయవలెనని మహాత్ములవారు దృఢపంకల్పలై యున్నారు. కాంగ్రెసులో బలము ఏర్పడగానే చాలమంది జాతీయవాదులు కాంగ్రెసులో చేరి పోవుదురు. స్వరాజ్యవాదులు జాతీయవాదులు బహిష్కరణవాదులు అను భేదముపోయి అందరును కాంగ్రెసు వారగుదురు; అప్పుడు రెండుపార్టీలు దేశములో ఏర్పడును. కాంగ్రెసుపార్టీ యొకటి ప్రభుత్వపార్టీ యొకటి. ప్రభుత్వమునకు సహకారముచేయు మితవాదులును జప్తి సు వర్తమువారును ప్రభుత్వపార్టీ లోనే చేరి పోవుదురు. ఒకేసంభ కాంగ్రెసు; ఒకే తీర్మానము శాసనసభల బయటను శాసనసభలలోపలను ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించి ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేయుట; ఒకే నాయకుడు మహాత్మాగాంధీ. ఈవిధముగా ప్రజాపక్ష మేర్పడి విదేశనిరంకుశత్వముతో 1926 వ సంవత్సరములో పోరాడి స్వరాజ్యమును సంపాదించవలసియున్నది. ఇందుకొరకు మొన్న కలకత్తాలో జరిగిన స్వరాజ్యవాదుల సభ మిగుల ప్రాముఖ్య మయినది. అచట కాంగ్రెసులో జరుగ నున్న కార్యక్రమమునకు గాంధీమహాత్ములు పునాదులు వేసినారు. 1 వ అక్టోబరున జరిగిడి అభిభారత కాంగ్రెసుసభలో వారి యుద్దేశ్యము సఫలీకృత మగుట నిశ్చయము. బంగాలీలు ఉండే ప్రాంతములు, త్యాగశీలురు ప్రజాశక్తియందు విశ్వాసముగలవారు. కలకత్తాలోనే 1906 వ సంవత్సరములో 'స్వరాజ్య' తీర్మానము చేయబడినది. కలకత్తాలోనే 1920 వ సంవత్సరములో అసహాయాద్యము తీర్మానము చేయబడినది. తిరిగి 1925 వ సంవత్సరము జులై నెలలో కలకత్తాలోనే ప్రజాశక్తియొక్క పునర్విజృంభణమునకు సర్వము ఆయత్నము చేయబడినది. దేశబంధుదాసు స్మారకచిహ్నముగ కోటిరూపులను వసూలుచేసి గ్రామపురస్కారము గావించబడును. గ్రామ పురస్కారమున గావించే ప్రభుత్వమునకు ప్రతి స్పృహ చేయుట. స్వయముగా నూలువడుకుట, ఖద్దరు భరించుట ఇవి కాంగ్రెసు యొక్క మూలసిద్ధాంతములలోనే శాశ్వతమున ప్రధానాంగములుగా చేయబడినవి. శాసనసభలలో కాంగ్రెసు వారు ప్రవేశించు సంస్కరణములను భగ్నపరచి ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించెదరు. దేశములో కాంగ్రెసువారు నిర్మాణకాలమును ప్రవర్తించి ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి ముందు వ్యక్తిశాసనోల్లంఘనమును క్రమముగా సమిప్తి శాసనోల్లంఘనమును ఏర్పాటుచేయుదురు. ఈమధ్య గుంటూరులో జరిగిన రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు. సంఘము వారు ముందు జరుపవలసిన కార్యక్రమమును గూర్చి సరియైన తీర్మానము గావించి లెక్కిన కాంగ్రెసు సంస్థలకు మార్గదర్శకులై నారు. ఒకమత్యమును సమకూర్చుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రము కృషి సలుపుట. ఎప్పుడును జరుగుచున్న విషయమే. రేపు అభిభారత కాంగ్రెసు కమిటీలో నెక్కుడు సంఖ్యాకుల వలన ఏ తీర్మానము చేయబడినను దానికి అల్ప సంఖ్యాకులు లొంగి మనఃపూర్తిగా తోడ్పడవలసినదేగాని తిరుగుబాటు చేయుటగాని లేక తోడ్పడకుండుటగాని దేశాన్నిధానము. వెనుక 1920 సంవత్సరములో గాను వెంకటప్పయ్య ప్రభుత్వము తమ అభిప్రాయములను వదిలి కాంగ్రెసులోని ఆధిక సంఖ్యాకుల తీర్మానముయొక్క సాఫల్యమునకై కృషిసలుపుటలో నెట్ల

తెలుగు భాషలోని ప్రముఖ శిల్పకళలు విషయములో గూడ అట్లు సంఖ్యలు అట్టితాళమునే చూపి దానిని సఫలపరచి కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠను కాపాడుదురు గాక. రాబోవు కార్యక్రమమును గూర్చి ఈవర్షనే డియిలీ హెరాల్డు వ్రాసిన ప్రధాన వ్యాసమునుండి ఈ క్రింది వాక్యములు ఉద్భవించి ఈ వ్యాసమును ముగించెదను. — "గాంధీగారు ఎంగ్లండ్‌లో వ్రాసిన వ్యాసమును బట్టియు అటుపిమ్మట వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు నేనుగ ప్రగార చేసిన ఉపవ్యాసమును బట్టియును భారతదేశమున సంరంభము నూతనాకృతిని దాల్చగలదని స్పష్టమైనది.....స్వాతంత్ర్యము రాయబారములవలన రాదు. స్వయంకృషివలననే బడయవలెనని వారు నిశ్చయించిరి. కానన సభలలో ప్రతిభుటన ముతోబాటు దేశమునందు గూడిన విరోధము జరుగవలెనని ఆలోచించిరి. కావున ఏదోయొక విధమున మరల శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించునటులున్నది.ఈ సాత్వికనిరోధముయొక్క పటిమ ఇంకను లోకమునకు బాగుగ వెల్లడికాలేదు..... 83 కోట్లనుండి భారతీయులను బర్మీనుమోడు ప్రభువు ధిక్కరించెను. దాని ఫలితము మానవ ప్రపంచమును విభ్రమమునకు పాలుచేయక మానదు."

విశ్వకర్మసంఘము-బెజవాడ

ది 6-8-1925 గురువారము సాయంత్రము 6 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ కడారి నూర్యప్రకాశరావుగారి భవనమును ఇంజి నీరుగారును గంటూరు పురపాలక సంఘ సభ్యులు నగు బ్రహ్మశ్రీ యం. జి. రాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభయందు బెజవాడ విశ్వకర్మసంఘమువారిలో ఈ క్రింద నుదాహరించినవారిలో ఒక్కరిని బెజవాడ పురపాలక సంఘ సభ్యునిగా కన్నుకొనవలసినదని కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారిని వేడుకోవటకు తీర్మానించడమైనది.

- 1. బ్రహ్మశ్రీ గొర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారు, విశ్వకర్మ పంచాయతీ సంఘాధ్యక్షుడు, మరాఠు వ్యాపారము.
- 2. బ్రహ్మశ్రీ వెదురుపర్తి వెంకటరత్నంగారు, మరాఠు వ్యాపారము.
- 3. బ్రహ్మశ్రీ పోతకమూరు రత్నయ్యగారు.

గుంటూరు జిల్లాకోర్టు ఫయిల్

I. P. 6/1917, O. P. 140/1923

పిటిషనరు:—కొల్లా వెంకట నారాయణగారి

సుబ్బయ్య వస్త్రేరా.

క్రెడిటరు:—కొల్లా బుచ్చయ్య కొడుకు సుబ్బయ్య వస్త్రేరా.

యా వెంబడలో యికసాలెంట్ల తాలూకా పరు చూరు, కొల్లవారిపాలెం, జాగర్లమూడి గ్రామములలోని మొరకభూములు య 108-73 శెంట్లు యింట్లు స్త్రులులు స్వేచ్ఛలో రికింగు అయి నాన్లు ది 16-8-1925 లేదిన కారం చేదు గ్రామములో యా ఆఫీసువద్ద వేలంవేయబడును గనక క్రెడిటరు హాజరు, సరియయి పాటులు రాబట్టుకొన వలసి నది. కానలెక్క వారు నిచ్చి కొనవలసినది. ఆ ప్రివివరంమాఆఫీసులో దొరకును.

జాగర్ల మూడి కుప్పసామి, స్వేచ్ఛలో రికివరు.

కారంచేదు, బాపట్లతాలూకా, ది 7-8-1925,

బీజీ బండ్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జేచినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతో గాని వీర్యము స్థిరముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మునగిలినమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతటిబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసారమును అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

13, బెర్రాగిమతంపేడి, ముదాసు.

అమృదితాంధ్రగంధ సర్వస్వము

చెలికాని సూర్యారావు - చిత్రాడ

సర్వకామదా పరిణయము

ఇది అమృదితము. ఈమహాప్రబంధము శ్రీశిష్టు కృష్ణ మూర్తిశాస్త్రి ప్రణీతము. ఈకవి వైదిక బ్రాహ్మణుడు. ఆపస్తంబసూత్రుడు. వాసిష్ఠగోత్రుడు. సర్వశాస్త్రి పుత్రుడు. గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా గొల్లపాలెము లో నీతని నివాసము. ఇతడు సుమారు 1790-1800 సంవత్సరమున జననమొందెను. ఇతడు బులుసు అచ్చయ్యగారి వద్దను గావ్యనాటకాదులను వ్యాకరణాలంకార శాస్త్రముల నభ్యసించెను. ఇతనికి సంస్కృతాంధ్రములయందు దనర్గత పాండిత్యము కవన నైపుణ్యము గలుగుటయే గాక, సంగీతమునందును ప్రవీణత గలిగి వీణ వాయించుటయందు నిరుపమాన సామర్థ్యము గలిగెను.

ఈసర్వకామదా పరిణయము నాలుగు అశ్వాసముల ప్రబంధము. ఇందు కవి తన సంగీత సాహిత్య పాండిత్య ప్రకర్షణమెల్ల గనబరచెను. ఇందానికి శ్లేషయమకాదులు గల పద్యములు గలవు. గ్రంథమంతయు మిగుల ప్రాధికవిత్వముతో విరాజిల్లుచున్నది. ఇతర ప్రబంధములలో లేని కల్పనాపద్యరీతులు చాలగ నున్నవి. అర్థమెఱుఁగన్నను నదువులకు సౌభాగ్యమున్నవి. తెలి చలియుటకిందు రెండుపద్యము లుదాహరించుచున్నాడను.

సీ. ఒక శరజ్జలజిద లోపవనమన,
స్ఫుటకల్పముమర మెదుట ఘటించె
ఒక పార్వతీ తుపా రకరచింబాస్యం,
తలసంతతిమెరుంగు లాలయ దువ్వె
ఒకరసాలకిసలాధి కరయుగలిసిం,
ధూరచిత్రము ముఱ్ఱుగ నొనర్చె
ఒకసకుసుమనల్లి కోల్ల సద్బాహుమా,
క్షీక లలంతిక చిక్కు దీర్చి దిద్దె

తే. గీ. ఒక కనకవర్ణచంద్రికా ప్రకటహాస
కాంచనాంచల ధనలాంఛకంబుఁ గట్టె
ఒకనవైలాసలీల తానుకరచాచా
భవ్యతరదేహపట్టు కుప్పసము దొడఁగె.

లయగ్రాహి||

లీల నొకబాల సురసాలలికాలసర
వేలచుచిబాలకము కేళికయ జిమ్మన్
గోలదిమేలనూన దూలునును వ్రాలుచు మ
దాలసతకాల్గినాన పేలగఁ జెనంగన్.
బాలు నొకకవిత చలలోల సుతిర్లు లరిసేల
యితువేలల - వేలగ నిజేచ్చన్
జాలునని బాలమది - వేలునని మేలనలగుసా
లముల - నాలికలఁ జూచెన్

ఈగ్రంథమును రామచంద్రపురం రాజుల కంకితము చేయుచుండ సమకాలికుడగు పిండిపాలు లక్ష్మణాకవి యభిప్రాయించి పద్యములలోఁ గొన్నిటికి దోహదోపదేశి ఆరాజు కృతి నొందకుండఁ జేసెనని వాడుక గలదు.

ఈవైరకారముంబట్టి రామచంద్రపురం తాలూకా కాజులూరులో సర్వకామదా పరిణయమును గుఱించి శ్రీశాస్త్రి లుగారికి పరాభవము సంభవించినందువలన నా యవమానమును నహింపలేక నేతురూత్రికుఁ పోయెను. మాన పండితులు సాధారణముగా మత్స్యగ్రంథులను సుప్రసిద్ధమేకదా! అట్టి వారీర్వ్యకేతఁ దమకు లాభము లేకబోయినను బరులకు నష్టము గలుగుటయే తమ యభీష్టసిద్ధిగా భావించి కొన్ని సమయములయందు పరుల కీ రికి భంగము గలిగింపఁ జూతురు.

ఇతడు 1884 సంవత్సరములో కాళహస్తి ప్రభువగ శ్రీరాజా దామెర వెంకటపతి రాయణింగారివద్ద సంస్థాన పండితుడుగా నుండెను. ఆకవిత్వము చెప్పుటయందును, పురాణముఁ జదువుటయందును, కృష్ణమూర్తిగారిని మించిన వారా కాలమున లేరంటి. ఇతడు పురాణము చెప్పనపుడు పుస్తకము నే మూసి చదువుచున్నను వైకళను రుద్రపుకొనక తన స్వకవనమున కర్ధరసాయనముగ చెప్పుచుండెడివారట. ఈకవి కొంతకాలము నకు కాళహస్తినుండి యాత్రాధమ్మ శ్రీ జగన్నాథమున కరిగి వచ్చునపుడు త్రోవలో మాడుగుల సంస్థానమునకుఁబోయి శిష్యంస్థానాధిపతియగు శ్రీకృష్ణధూపతిని సంపర్కించెను. ఆయన విద్యత్సవుల నాదరించు రహస్యగ్రంథాంధ్రులచే శ్రీకృష్ణమూర్తిగా రిని తమ సంస్థానములో నుండుకొనెను. ఈయన సుమారుయెను బదివత్సరములు జీవించి (1870 సం||రమున) మాడుగులలో కాలధర్మమునొందెను.

ఇతఁడు కాళహస్తిలోనుండు కాలమున నీతనిపుత్రుఁడు సర్వశాస్త్రి యమరుకమును సంస్కృతమునుండి యాంధ్రీకరించెను.

ఈకవిరచించిన గ్రంథములు. శ్రీరావుబహుదూర్ కం|| వీరేశలింగము పంతులుగారి ఆంధ్రకవుల చరిత్రవలన తెలియుచున్నది.

- 1. సర్వకామదాపరిణయము.
- 2. శ్రీనీతిశాస్త్రము.
- 3. వేంకటాచలమహాత్మ్యము.
- 4. విషాద్యమహాత్మ్యము.
- 5. హరికారికలనచుడు ఆంధ్రవ్యాకరణము.
- 6. అశ్వశాస్త్రము.
- 7. నీలశైలనాథీయ మను సంస్కృతగ్రంథము.
- 8. యక్షోల్లాసము (సంస్కృతము)
- 9. వల్లవిపల్లవోల్లాసము.
- 10. మదనాభ్యుదయము. (బాణము)
- 11. కంకణబంధము. (రామాయణాంధ్ర)
- 12. పంచతంత్రము.
- 13. వసుచరిత్ర వ్యాఖ్యానము.

మఱియును మాకు దొరకిన తాళపత్ర గ్రంథములందును, ప్రార్థనాపద్యములుగాని వృత్తంతములుగాని లేకపోవుటచే గాక మధ్యమధ్యను క్లుప్తస్థలము లుండుటచే నవరింపించి ముద్రించి దీనికి పీఠిక బ్ర|| శ్రీ|| అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు బి. యే. బి. ఎల్. గారు (విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథముండలి సంపాదకులు) వ్రాసిరి. ఇందు అమృదితాంధ్రగ్రంథ సంపాదకులు. కీ|| శే|| కావ్యనిధి - చెలికాని లచ్చారావుగారి ఛాయాపటము గలదు. దీనివల మా చందాదారులకు రు 0-8-0.

మేనేజరు:— అమృదితాంధ్ర గ్రంథసర్వస్వము చిత్రాడ-పితాపురం.

వేగుఁజుక్క గ్రంథమాల

బరంపురము (గంజాంజిల్లా)

చందాదారులకు విజ్ఞాపనము:—జులై మాసాంతములో గాఁ బంపుదుమనిన శ్రీకులసీరామాయణము (బాలకాండము) 256 పుటలతో, భగవాన్ కులసీదాసు మున్నగు ఛాయాపటములతో, దేశోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి పీఠికతో, కులసీదాసుగారి జీవితచరిత్రముతో, ముద్రించఁబడి, ప్రస్తుతము బైండ్‌నుచుండుటం బట్టి యాలస్యమైనది. పదునైదుదినములలో రాగలదు. అంతవఱకు మాచందాదారులు తమింపఁ బ్రార్థింతులు. మాచందాదారులు, ఇతరులు త్వరలోపంపుదని వ్రాసినజాబులకు, ప్రతికాముఖమున తెలియఁజేసితిమి. ముందు చందాదారులకు, ఆర్డర్లిచ్చిన యితరులకు పంపువారమని యిందుమూలముగా తెలియఁజేయుచున్నాము. చందాదారులకు రూ 1- ఇతరులకు రూ 1-8-0 ఎల్లరకు పోష్టేజీ ప్రత్యేకము.

భాగవతుల నృసింహశర్మ, కార్యదర్శి.

“కాంగ్రెసు” పత్రిక

రాజమహేంద్రవరం

కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకులకు మద్దూరి అన్నపూర్ణ య్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

గత రెండుదినములలో మదరాసునందు పలువురు మిత్రులు కాంగ్రెసు పత్రిక యికముందు నేతీయమహాసభకు వ్యతిరేకముగ నుండునా యనియు వేరు మార్పుదరా యనియు నన్ను ప్రశ్నించిరి. ఎవరో కొందఱిట్లు తనతో చెప్పినట్లు నుడివిరి. ఇట్టి యపత్యప్రచారము మాపత్రిక ప్రతిష్ఠకు భంగకరముగా నుండుటచే నీసంగతులనుగూర్చి పలువురు నన్నడిగిరి. కాంగ్రెసు పత్రిక యెన్నడును దేశమునకు విరోధముగా నుండజాలదు. కాంగ్రెసు ఆచేతమునకు భిన్నముగా నుండదు. మాపత్రిక వై నమాయాపరులు గావించుచున్న నిందాప్రచారమునల ఆంధ్రమహాజనులు మోసగింపబడకుండురగాక యని కోరుచున్నాను. వేరు మార్పు ఆలోచన లేదని మానవి కేయుచున్నాను. ఇదివరలో వలెనే మాపత్రిక ప్రజలు తమ సహాయ ప్రోత్సాహముల నొసంగి తోడ్పడెదనని నమ్ముచున్నాను. మకాం- మదరాసు, మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, 10-8-25 సంపాదకుడు.

మదరాసు వార్తలు

దంతరంగచికిత్స:—డా. హెచ్. వెంకట్రావు గారు ఉచితముగ ప్రతివారము కాలేజీలలోను పాఠశాలలలోను వంతరంగ చికిత్స ప్రచారముజేయుదురు.

స్త్రీలకు నభ:—శిశువుల సంరక్షణ చట్టమునందు ముఖ్యముగా బాలికలు పరిగృహమునకు పోవలసిన వయోనిర్ణయ నిబంధనగూర్చి స్త్రీలకు మాత్రము బహిరంగసభ జరుగును. సెనేటుపహాసుపద్ధతి వివిధోద్యమ 11 వ మంగళవారము 1 గంటకు స్త్రీలందరూ విచ్చేయ బ్రాధితులు.

ఆటలో ప్రమాదము:—నిన్నటిదినము సాయంత్రము యోగ్ మోర్ స్పర్ట్స్ క్లబ్బుకు సేలమీద (ఫుట్ బాల్) చెండు ఆడునప్పుడు, చెన్నపట్నం లాకాలేజీలో చదువుకొను సీతారామయ్యగారు క్రిందపడి కుడిచేయ్యి కెట్ట పగిలెను. పిమ్మట ఆ బడునిలిపి ఆతనిని జనరల్ ఆసుపత్రికి తీసికొనివెళ్లిరి. అక్కడ నైష్యముచేసి మిక్కిలి అపాయకరమైనది కానని చెప్పిరి.

నద్యిమయ భక్త జన్మసభ:—1925 సం॥ ఆగస్టునెల 12 తేది బుధవారము చెన్నపట్నము చిదంబరాలయములో ఆడి కృత్తిక మహాలయము మధ్యాహ్నము 3 గంట మహాభిషేకము రాత్రి 8 గంట చగదకాపు ఆలంకార ఉత్సవము జరుపబడునగానా భిక్షువరులందరూ విచ్చేయ బ్రాధితులు అనధాన పాపయ్యరట్టి, చూడ.

దొంగతనము:—చెన్నపట్నం సారేపేటి నెం. 484 యింటిలో బయటగోడకు పెట్టియుండిన నీళ్ల తగరకొళాయిమీదుగా ఎక్కి పనులుదీగ్ కాన్ అను మహమ్మదీయుడు లోపలికి వెళ్లి పంటయింటిలోనుండి నిచ్చెనయెక్కి మిల్లలోనుండు అరకు (గడి) వెళ్లి దాని తలుపుగొల్లెమును పగలదీసి లోపలనుండి గొక్కము రూ 100/-న్నూ, రూ 200/-వెలగల కొన్ని బంగారు నగలున్నూ దొంగిలించుకొనెను. అప్పుడు యింటిలోనివారు కేకలుజేసిరి. ఆసమయమున రోండుమీద వచ్చుచుండిన యేనుగగవుని పోలీసుస్టేషన్లో చేరిన సబ్ యిన్స్ పెక్టరు సుబ్రమణ్యయ్యగారు కొన్ని పట్టులతో కూడావచ్చి దొంగను పట్టుకొనిరి.

వెల్లింగుటను సినిమా - క బీరు దాసు:—వెల్లింగుటను సినిమాకంపెనీవారు కబీరుదాసునాటకమును ఫిల్ముడియించి ప్రదర్శించుచున్నారు. ఈనాటకమును మైసూరుగుల్మినాటక కంపెనీవారు అత్యద్భుతముగ ప్రదర్శించి అనేక బహుమతులను పొందియుండిరి. అందలి నటకులగు వీరన్న నాగేశ్వరావు, మల్లప్పగార్లు తదితరులచే ప్రత్యేకముగ ప్రదర్శింపజేసి యీ ఫిల్ముడియబడినది. కథతెలియుటకుగాను తెలుగు, అరవము, ఇంగ్లీషు మాధుభాషలలోను సూచనలు ప్రదర్శింపబడును. రెండురోజునుంచి ప్రదర్శనము ప్రారంభించిరి. ప్రజలు ఎడతెరిపిలేకుండ వచ్చిచూచుచున్నారు. ఫిల్ము ఒక్కవారము వరకే ప్రదర్శింపబడును. ఎల్లరుజూడదగ్గది.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారు పరివారముతో సేడుదయము నుదరాసువచ్చిరి.

రూటర్స్ తూర్పు మేసేజరు డెల్లియం. జె. మలోనిగారు సేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

ఆర్. కె. వజ్రగుంపెట్టిగారు సేడు విచ్చేసిరి. రేపు సిన్హాపాఠ్యుడరు.

జె. ఎం. హూపరుగారు, సర్. కె. వి. రెడ్డివాయుడుగారు, నిన్న ఉదయము వచ్చిరి. ఎఫ్. ఆర్మిజేజిగారు, కర్నూలరాయగారు, ఎస్. రంగనాథంగారు శనివారము రాత్రిపోయిరి. డి. బి. టి. రంగాచారిగారు. ఇ. ఎఫ్. తామసుగారు, సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు నిన్నరాత్రి చెన్నపురి విడిపోయిరి.

దేశబంధు స్మారకనిధి

ఈనెల 7 వ తేదీ వరకు 6, 47, 725 రూపాయలు చేరెను.

గాంధీమహాత్ముడు 7 వ తేదీ ఉదయమునకు మూర్తదాబాదు నుండి కలకత్తాకు వచ్చి మరల ఆనాడు మధ్యాహ్నమే జంప ద్వారకు వెళ్లెను. సేడు 10వ తేదీ ఉదయమునకు మరల కలకత్తాకు వచ్చెను. 11వ తేదీ ఉదయమున 9 క్లగంటలకు ఆంధ్రూసు బజాజుగార్లును మహాత్ముడును సర్ సురేంద్రనాథుగారి కుటుంబమును పరామర్శచేయుటకు భారతపూరు వెళ్లిరి. (ఫార్వర్డు. 9)

బలాత్కార వివాహము

అపీలు అంగీకరింపబడుట

కోయంబత్తూరు జిల్లా కాలియప్ప గౌండన్ అను నాతడు తిరుమగల్ అను బాలికను ఆపే ఇష్టములేక బలాత్కారముగ వివాహము జేసికొనవలసినదిగ నిర్బంధించినందులకు సదరు కాలియప్ప గౌండనును మరియిద్దరును కోయంబత్తూరు సెషన్సు జడ్జిగారు ఒక్కొక్కరికి మూడుమాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. అందుపై సేడు ముద్దయి తరఫున వి. యల్. యతిరాజుగారు న్యాయమూర్తి జాకన్ గారి సమక్షమున అపీలును గోరిరి. ముద్దయితరఫు వాదన సంగీకరించి న్యాయమూర్తి అపీలు నొసంగిరి.

తిరుమగల్ యనుబాలిక సుబ్బయ్య గౌండరు అను నాతనికిచ్చి పెండ్లి గావించబడినటుల నిశ్చయింప బడెను. కాని ఇంటిలో ముద్దయి కాలియప్ప గౌండరు 29-11-24 న మరియిద్దరు సహాయముతో బాలికను బలాత్కారముగ గొని పోయి బాలిక యిష్టములేకనే తాళిగట్టిరి. కోయంబత్తూరు సెషన్సు జడ్జిగారు ఇండియన్ పిన్ కోడ్ను 242 శక్తునుక్రింద రి నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. ముద్దయిల పక్షమున వి. యల్. యతిరాజుగారు వాదించుచు సేరము గావించబడిన గ్రామము ఎక్కువ కక్షలుండు గ్రామమనియు సాక్ష్యమునందు చాల అసందర్భములు గలవనియు ఇరుగుపొరుగు వారెవ్వరును ప్రాసిక్యూషను తరఫున విచారించ బడలేదనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు వాదన సంగీకరించి అపీలు నొసంగుచు ముద్దయిలకు జామీ నొసంగిరి.

కొరవ బాలురకు రిపరేటరీ

పాఠశాల

తిరుమాయమందు పుదుక్కోటసంస్థానము

స్థాపించెను

పుదుక్కోట ఆగస్టు 2 నేరములను గావించినకొరవ బాలురకు సంస్కరించుటకు తిరుమాయమందు పుదుక్కోట సంస్థాన మొకపాఠశాలను స్థాపించెను. భోజననివాసవసతులు పాఠశాలయందు ఏర్పరుపబడెను. పల్లెండుగురు కొరవబాలురతో పాఠశాల ప్రస్తుత ముసక్రమంపబడును. చదువుట వ్రాయుట, గణితములందు విద్య బాలురకు గరపబడును. సేతుసేయుట గూడ వీరలకు నేర్పబడును భోజనము మొదలగు ఖర్చుల క్రింద ప్రతిబాలురకును నెలకు రూ 1 లు మాయమిడును. (ఆ. ప్రె.)

దారుణవడ్డీ నిషేధనచట్టము

బీదలను అమాయకులను దయాదాక్షిణ్యము లేని షాహుకార్ల నుండి సంరక్షించుట

పుదుక్కోట ఆగస్టు 2 దయాదాక్షిణ్యము లేకుండ బీదలను కల పీల్చి పీల్చి చేసి, దారుణ వడ్డీని లాగు షాహుకార్ల బాధనుండి ఉపశమనము గల్గించుటకు పుదుక్కోట సంస్థాన మొక చట్టమును నిర్ణయింపనున్నది. చట్టము యొక్క ఉద్దేశములం దిట్టి శాసనావళికితను గురించి వివరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

త్రియుమాయం కొలటూరు

తాలూకాలందు కలరా

ఇరువదిమంది చచ్చిరి

పుదుక్కోట, ఆగస్టు 8:—జూలై 25 వ తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండువారములలో త్రియుమాయం కొలటూరు తాలూకాలందు కలరా బయలుదేరెను. 46 మందికివ్యాధివచ్చెను. 20 మంది చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

రామనాథజిల్లా పోలీసు వార్షిక

వ్యాయామ క్రీడలు

శొంతి వి. రామమూర్తి పంతులుగారి సలీమణి బహుమతులు పంచివెట్టిరి

మధుర, ఆగస్టు 8:—రామనాథపురం జిల్లా పోలీసు వార్షిక వ్యాయామ క్రీడలు మధుర రిజిస్ట్రే గ్రౌండునందు సేడు జరిగెను. వివిధములను వినోదక్రీడలు ఆడబడెను. శొంతి వి. రామమూర్తిపంతులుగారి సతిబహుమతులను విజయులకు బంచి, పెట్టెను. (ఆ. ప్రె.)

భారతమహిళా సమాజము

శిశుసంరక్షణ చట్టము

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ చట్టమును శిశుసంరక్షణ చట్టమును సేరన నిష్ఠాయందు జరుగనున్న భారతశాసనసభలో సర్ హరిసింగు గౌరంగు తిరిగి చర్చితు జేసెన్నారు. బాలికలు శిశుప్రాయము నం దుండగనే అక్రమసంగమము కలుగ నుండ యీ చట్టము సంరక్షించును. గత శాసనసభలో ఓడి పోయిన వయోనిర్ణయ చట్టము అభివృద్ధికరముగ మార్చబడినది. ఈ బిల్లునందు మూడు సదుపాయములుగలవు. (1) 18 ఏండ్లలోపు శిశువుల సంరక్షించుట (2) 15 ఏండ్లలోపున వారికి పరాయివారివలన ప్రమాదము కలుగకుండ జాచుట. (3) 14 ఏండ్లలోపు బాల్యవిషయందుండు భార్యలను భర్తలబాలినుండి తప్పించుట. ఈచట్టముప్రకారము 18 ఏండ్లలోపు బాలికలగుడిన బలాత్కారముగ చెరచు సేరము క్రింద వచ్చును. 13, 15 ఏండ్లమధ్యస్త్రీని పరాయివాడుగుడిన 2 ఏండ్లు శిక్షించబడును. 13, 14, ఏండ్లలోపు స్త్రీతో భర్తయేగుడిన 1 సం॥ శిక్షవిధింపబడును.

ఈనిబంధనల చదివినవారు యీచట్టము వివాదాంశముగా సేరదనియు, శిశువులయడ దయగ ప్రవర్తించుట కుద్దేశింపబడినదనియు తెలిసికొనగలరు. ప్రజాభిప్రాయము దీని కనుకూలముగనే యున్నది. కాని శిశువులయడ ప్రమాదకరముగ, క్రూరముగ ప్రవర్తించుట తమ మతసర్వముని నమ్ముకొను పూర్వార్థచారపరాయణులు కొందరికను యుండుటచే, ఈచట్టమును యధారూపమున 14 ఏండ్లు నిర్ణయము సేయుంచి ఆమోదింపజేయవలెనన్న ఇండియాలో వివిధప్రాంతములనుండి ప్రోత్సహము కలుగవలసి యున్నది. బాల్యశిశు, వివాహములు భారతదేశపు గౌరవమునకు కళంకముగనున్నవి. “సతి” ఆచారమును శాసనముచే నిషేధించిన పుడుతత్వ లి త ము గ న నే క ప్రమాదములు ఎచ్చిన ని నూ చిం ప బ డె ను. ఇ ప్ప డు బాలికల బలవంతముగ గర్భవతులజేయు ఆచారము నిషేధింప నెంచునపుడు చాంధసులు తమ మతము నాశనమున చున్నదని మొరలెట్టుదురు. 1884 సం॥న వివాహవయస్సు 10 నుండి 12 వరకు హెచ్చించినపుడు యిట్లే గోలపెట్టిరి. 40 ఏండ్లు గడవినవిగాని హిందూమతమునకు యీమార్గవలన యెట్టిప్రమాదము కలుగలేదు. ఇట్లే పూర్వార్థచారములలో వాచివేయుచుకొని చెడుగును విసర్జించుచు యింక నెంతకాలమైన యుండగలదు.

కావున చదువరులందరూ యీముఖ్యాంశమున బాగుగ నాలించించి చట్టమును బలపరిచవలెను. ప్రతిగ్రామము పల్లెయందు సభజేసి అచ్చటివారికి సంరక్షణయిన సేమా చెప్పవలెను. కాలేజీలలో విద్యార్థులందరూ గూడ బిల్లున కనుకూలముగ తీర్మానించవలెను. శాసనసభలో మిత్రప్రతినిధులకు వ్రాసి యీబిల్లులు బలపరుచునట్లు జేయవలెను. భారతమహిళా సమాజమువారు సిన్హాలో యీచర్చ జరుగునప్పుడు తమ ప్రతినిధిని బంపెవరు. ఇట్లు అనుకూలతీర్మానములన్నియు ఆమెకు అందజేసినచో ఆమె వాదముబలపడగలదు.

క్రిందటివార్షికో శాసనసభయందు వయోనిర్ణయచట్టమును, ప్రభుత్వము వారు ప్రజాభిప్రాయము ప్రతికూలముగ నున్నదను కారణముచే సంగీకరింపకుండిరి. వారు కొద్దిమంది ఛాందసల అభిప్రాయమునే తెలిసికొనిరిగాని ప్రామాన్యపు ప్రజలలో తలెత్తెల్లరు యభిప్రాయమును మొత్తముపై తెలిసికొనలేదు. బాలికలు భర్తలగుడు వయస్సు 14 తక్కువ యుండరాదను కభిప్రాయముగలవారే ఎక్కువ. ఇంతవికారదేశముగు ఇండియాలో ముఖ్యముగా స్త్రీలు సభలతీర్మానములకు బాగా అలవాటుబడిన సమయమునందు విశేషముగ ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనుట కష్టము. అయినను నాకు తెలిసినంత వరకు వివిధప్రాంతములందు 85 చోట్ల స్త్రీలసభలనుండి 85 తీర్మానములు చట్టమున కనుకూలముగ న వద్దకు వచ్చినవి. ఇంకను వచ్చుచున్నవి. తమ బిడ్డలు యొక్కవయస్సు బడిన దేహస్వామ్యము తుదురకమునుపే బిడ్డల తల్లులుగజేసి వారి యావనము పాడు జేయుట పాపమని చాలమంది తల్లులు దలంచుచున్నారు. తల్లిగా నుండి శిశుసంరక్షణ జేయుట స్త్రీల కత్యుత్తమ ధర్మము. అట్టి ధర్మము నిర్వర్తించగలబాధ్యతను ర్తింపనిదిగవంగరాదు. ముందు రాజోపునంశమునకు స్త్రీతన శరీరమును దారవోయుటయగును. అట్టిత్యాగమును ఆమె పంతులసమితి జేయును. కాని బాల్యవస్త్రయందుండు బిడ్డను, బలవంతముగానట్టి బాధ్యత వహించి, అంత గొప్ప త్యాగము జేయమనిన యిష్టపడగలదా? భయపడగలదా? నిజముగ దేశాభిమానులందరూ యీశిశు సంరక్షణ చట్టమును పరచి, ఇండియాదేశ సౌ పుష్టవమును గాపాడెదరుగాక!

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

ఆగస్టు 15 వ తేదీన జరుగనున్న ఎన్నికలు

2. తండ్రియార్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

8. కొత్తాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములనాయుడుగారు

20. ఎగూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

* * * *

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎస్.ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్ పాక్

ఏ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * * *

ఎగూరునందు కాంగ్రెసు బహిరంగసభ

డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారికి వోటు నొసంగుడు

తుంటరులు భగ్నశులగుట

నిన్నటి సాయంత్రము 7 గంటలకు ఎగూరునందలి పరియంగాడు మైదానమునందు ఎగూరు డివిజనుకు కాంగ్రెసు పక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ॥ డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారికి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు గొప్పసభ జరుపబడినది. ఆదిద్రావిడులు అధికసంఖ్యాకులుగ సభ కరుదెంచిరి. సదాశివశిల్పిగారు అభ్యర్థిత్వము వహించిరి. పలువురు స్త్రీలు సభయందు పాల్గొనిరి. ఆదిద్రావిడ సంఘముందు బాధ్యతానలంబములు కొందరు డా॥ లక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచిరి.

సభయందు అల్లరి గావించువలెనని కొందరు ప్రతిపక్ష సభ్యులు సమకట్టిరి. గాని ప్రజాబాహుళ్యము కాంగ్రెసు పక్షము నభిమానించుటచే వారియంటి సాగలేదు. శ్రీనివాసయ్యగారు మాట్లాడునపుడు, అసందర్భములగు కొన్ని ప్రశ్నలు జేయజొచ్చిరి. కాని ప్రజలు మిక్కిలి సహనము వహించి అల్లరి గావించుచున్నవారికి ఆకాంక్ష గలిగించిరి.

మాఫి మహమ్మదుగారు

డా॥ లక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు శని వారమునాడు జరిగిన ఎన్నికలందలి ఫలితము శేపు తెలియగలదనియు కాంగ్రెసుపక్షము న్యాయసమృత్తమైనవో జయమందితీరు ననియు పల్కిరి. పత్రికలమూలమునను, సభలమూలమునను మిక్కిల రకుప్రచురపరచి ప్రబోధము గావింపగలముగాని వోటరులకు ధన లక్ష్మీప్రాజగాని, మధురపీరపూజగాని జేయజాలము. ప్రత్యేక లక్షకకులంత్రముల బన్నురుగుగాక! మేమట్టి సాధనములను జేపట్టజోము. ఈవివిజనులలో కాంగ్రెసుపక్షము తరఫున డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారును, జస్టిసుపక్షముతరఫున టి. సుందర రావునాయుడుగారును అభ్యర్థులుగ నిలచియున్నారు. ఈ డివిజనులో ఆదిద్రావిడసోదరు లధికముగ గలరు. కాంగ్రెసును, గాంధీమహాత్ముడును నిమ్న జాతుదరణమున కెట్లు పాటుబడు చుండిరో మిక్కిల రకు తెలియును. వైకమునందలి అస్పృశ్య తానివారణ ప్రయత్నములను సఫలముగావించినది కాంగ్రెసు వారె. ప్రజాసేవతప్ప కాంగ్రెసువారికి పేరు యుద్దేశ్యము లేదు. డా॥ లక్ష్మీపతిగారి సేవాపరిశ్రమలు ప్రశంసార ములని సేజెప్ప నావశ్యకములేదు. కాన ఎల్లవిధముల కాంగ్రెసుపక్ష మునకు వోడ్చుట వివిధ్యుక్తధర్మము. లక్ష్మీపతిగారి జయ ము మిజయము, దేశజయము.

గంగాధరపిళ్లె (ఆదిద్రావిడులు) మాట్లాడుచు తానేపక్ష

మునకు జేందినవారుకాదని పల్కిరి. కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షము లందు బీదజనోదరణకై పాటుబడునదియు, త్యాగధైర్యములు గలపక్షము కాంగ్రెసుపక్షమే యని పల్కిరి. జస్టిసుపక్షము నకు స్వార్థపరత్వమే ముఖ్యోద్దేశము. జస్టిసుపక్షమువారు బీదజనులకును, ఆదిద్రావిడులకు జేసినమేలు ఏమాత్రములేదు. ప్రజాసౌఖ్యమునే తమసౌఖ్యముగను, ప్రజలకష్టమునే తమ కష్టముగను దలంచి దేశమోక్షమునకై పాటుబడ కాంగ్రెసుపక్ష మునకే మిక్కిల రకు ముఖ్యముగ ఆదిద్రావిడ సోదరులెల్లరును వోటుజేయగోరెదను. ధనమాన ప్రాణములను దేశమునకై యర్పించిన మహాత్ములయందు భక్తివిశ్వాసములు వెల్లడింపుడు. ప్రత్యేక లక్షాసంఖ్య అల్లధనమునకు లోభముజేంది మివోటును దుర్వినియోగము గావించిన దేశమునందు మిక్కిలి అనమానితు లగు దురు. కావున న్యాయపక్షమును కాంగ్రెసు.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు

బీదలు, ధనికులు, బ్రాహ్మణులు, అబ్రాహ్మణులని గాని జాతి మత కులభేదములు కాంగ్రెసుపక్షముందు లేవు.

ఆదిద్రావిడ సంఘముందు ప్రబోధముగలిగి పట్టణముందు జరుగుచుండెడి పరిసీతులు కనులు చెరచి చూచుచున్నందులకు మిక్కిలి సంతోషము. రాబోవు వత్సరము ఆదిద్రావిడ ప్రతినిధిసే అభ్యర్థిగ నియమింప నున్నాము. జస్టిసు కాంగ్రెసుపక్ష ములందు తమపక్ష మెయ్యదియో చూడగ పరిశీలించిన పిదప వోటుజేయుడు.

కాంగ్రెసువారు ప్రభుత్వోద్దోగముల నాశింపరు. ఉద్యోగముల నాశింపవారు ప్రభుత్వమువారి కణి మణి యుండవలెను. అందుచే ప్రజల కట్టి క్రోధమును గలుగజేయ జాలరు. బహుజనుల కెయ్యది ఆమోదకరమో, దేశమంతయు నెట్టి విధాన మాచరించుచున్నదో, అట్టి యాచరణ, కార్యక్రమ ములు గల పక్షమునే మిక్కిల రకు రాదరించవలెను. అట్టి పక్షము కాంగ్రెసుపక్షము దప్ప దేశమునం దింకొకటిలేదు. స్వస్థలాభి మానమును, స్నేహభిమానములను దేశీయవిషయములందుగమనింప రాదు.

అట్టి జస్టిసుపక్షమును బహుజనాభిప్రాయమును మార్చ జాలరు. ఎగూరునందలి ఆదిద్రావిడులు ధనాశాబ్ధులై దేశ ద్రోహము గావించి రను యపవాదమును లేబోకుడు! ప్రభుత్వా నుగ్రహమును గోరువారు ప్రభుత్వయంత్రే భ్రమణముందు జిక్కి తిరుగుదురే గాని ప్రజాసేవ గమనింపజాలరు. బీదజనుల కొరకు సర్వము త్యజింప సంసిద్ధులగు కాంగ్రెసుపక్షమునకు జేందిన లక్ష్మీపతిగారికే మిక్కిల రకు వోటుజేయ గోరెదను.

శ్రీమతి కనకరత్నమ్మగారు

తమిళభాషయందు చుపనగ్గింపు చెన్ననగరమునందలి ఆరోగ్య పరిసీతులు వృద్ధిజేయుటకు అధికారమునందున్న జస్టిసుపక్ష మువారేమాత్రము శ్రద్ధదీసికొని యుండలేదనియు, పరిశుద్ధిమును నీరును గాలియు లేక జాడ్యములు వృద్ధియగుచున్నవనియు ప టికిరి. దీని ఫలము మనమేగాక మనసంతటివారును అనుభవింప గలరు. మైలాపూరులో ఎన్నికలు జరిగినపుడు సుందరనాయుడు గారు, టి. యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు జస్టిసుపక్షము వారు గానియు అందుచే అయ్యరుగారైనను, అయ్యంగారైన ను తమకు సమానమేయని పిదప అయ్యంగారికే వోటు జేయ వలసినదని ప్రజలకు వెల్లగా బోధించిరి.

కావున అన్యాయపక్షమును జస్టిసుపక్షమును నమ్మిమాన పోకుడు! కాంగ్రెసునకు వోటుజేసి దేశగౌరవమును గాపాడు డని పల్కిరి.

దొరస్వామిపెల్లె మాణిక్యంపిళ్లెగారు లక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

వి. పి. యస్. మణిగారు కాంగ్రెసుపక్షమును బల పరచుచు దేశీయవిషయములందు కులభేదములను పోటెంప రాద నిరి.

పిదప సభ జయప్రదము గ ముగింపబడినది.

* * * *

మరియొక వింతవార్త

జస్టిసుపక్ష అభ్యర్థియగు టి. సుందరరావు నాయుడు గారికి వోటుజేయ డని ప్రజలకు బోధించుటకునై భజనలతో ఉత్సవము జరుపబడినది. ఉత్సవము నడచిన పిదపందు ప్రతి యింటను జాతీయతాకములు ఎగురుచుండెను.

పుదుకోట వార్తలు

పుదుక్కోట, ఆగస్టు 8:—ఎ. రాధాకృష్ణ అయ్యరు గారి స్థానే టి. ఎస్. నరేశ అయ్యరుగారు ఆధికారభ్యుదయ గ నియమింపబడినది. ఎ. రాధాకృష్ణ అయ్యరుగారు దివాను శేషాచార్య నియమింపబడినది. (అ. ప్రె.)

తిలకు మందిరము

గౌ. కపర్దిగారు బహిరంగపరచుట

లోకమాన్యుని స్మారక చిహ్నముగ పూనాలో తిలకు మందిరము నిర్మింపబడినది. కడచిన శనివారము గౌ॥ కపర్దిగారు ఈ మందిరమును బహిరంగపరచిరి. తిలకు మెహెరియలు కమిటి వారిపక్షమున గౌ॥ కపర్దిగారిని భవనమును బహిరంగపరచమని శ్లోకముగాను కోరుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

ఈ సందర్భమున లోకమాన్యుని మరణమును తలచుకొని చింతిల్లని వారుండరు. కాని ఆ మహానాయకుని పేరిట కాశ్యప ముగ ఒకస్మారకచిహ్నము నెలకొల్పబడుచున్నందున కొంతకాంతి కలుగుచున్నది.

ఇంతవరకు లోకమాన్యుని పేరిట నెలకొల్పబడిన స్మారక చిహ్నములు లెక్కలేనన్నియున్నవి. పూనాయంతొక శిలా విగ్రహమున్నది. మహారాష్ట్రులు లోకమాన్యుని పేరిట ఒక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించియున్నారు. 1922 సంవత్సరమున ఇండియను హోంరూలు లీగు సమావేశమున పూనాలో తిలకు మందిరమును నిర్మింపవలయునని తీర్మానింపబడినది. కొందరు ధర్మకర్తలుకూడ నియమింపబడిరి. తిలకుస్మారకనిధి నుండి లక్ష రూప్యములు ఈధర్మకర్తల పరమైవర్యబడినది. బొంబాయి వాస్తవ్యులగు మెహెరిగారు ఉచితముగ తిలకుగారి విగ్రహమును చేసె ఇన్స్ వాగ్దానమిచ్చిరి. ఈభవన నిర్మాణమునకు దాదాపు 40 వేల రూప్యములు వ్యయమైనవి. ఇంకను పదివేల రూప్య ములు వ్యయమగును. భవనపుష్కలము, ఆవరణమును శ్రీమంతులు జగన్నాథ మహారాజుగారు ఉచితముగ నిచ్చినారు. అందులకు వారికి వందనము లర్పింపవలసియున్నది. ఇంకను ధర్మకర్తలు ఈక్రిందిపనులు చేయవలసియున్నవి.

(1) లోకమాన్యుని కిష్టముగనున్న గ్రంథములన్నిటినిచేర్చి ఒక గ్రంథాలయము నేర్పరచుట.

(2) లోకమాన్యుని సిద్ధాంతములను పుస్తక రూపముగ ప్రకటించుట, ప్రచారము సలుపుట.

(3) బాలీయనేపథ్య, యువకులకు తగువిధమున శిక్షగరపుట మెహెరియలు, కమిటివారు యీపనులను చేయ త్వరలో పూనుకొనెదరు. ఈభవనము లోకమాన్యునిపేరిట మహానాయకునకు తగు స్మారక చిహ్నము కావునను ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపనము లపల్ల మనము మనకృతజ్ఞతను ప్రకటించిన వారమయ్యెదము (మహారాటా.)

దారుణముగు దోపిడి

బలాత్కారముగ రైలు నాపి దోచుకొనుట

ప్రయాణికులను వధించుట

లక్నో, ఆగస్టు 10:—బెండ్ అండు రోహిల్ గండు రైల్వేవారి ప్రయాణికుల బండి కకోరి స్టేషనునుండి బయలుదేరిన లోడ్ బండి గొప్పదోపిడి జరిగినది. లక్నోనుండి కకోరి 15 మైళ్ల దూరముననున్నది. రైలు స్టేషనునుండి గం 7-15 లకు బయలుదేరినది. రైలు బయలుదేలునపుడు ముగ్గురు నలుపురు మనుష్యులు గార్డుబండిలో నెక్కి తమనాఁ మానులు దిగు పడి పోయినవనియు, బండి నాపునుచు ప్రాథమార్థకము గా నుడివిరి. ఇంతలో రైల్వాలకుమైలు సాగినది. అప్పుడు తుపాకి బయటకుదీసి గార్డును భయపెట్టి రైలు నాపివేసిరి. ఇంతలో మణికోంతమంది దోపిడిగాళ్లు చేరిరి. మాడు ధనపు పెట్టెలు, కొన్ని పాస్సెలుకట్టలు దోచుకొనిపోయిరి. సుమారు ఇరుపదివేల రూపాయలసామానలకొనుదోపిడియై, కొందఱు ప్రయాణికుల పెట్టెలలోనికి బోయివారి వెలకునను గనిపెట్టుచుండిరి. ఒక గూర్ఖుడు తన తుపాకిని బయటకు తీయఁగా నతనిని దోపిడిగాడ్డొక్కఁడుచంపెను. మరియొక ప్రయాణికు జేమి జరుగుచున్నదాయని ద్వారంబునుండి తానుచుండగా వానిని గూడ చంపిరి. ఒక యాంట్లయుడు తనతుపాకిదీసి పైకిరాబోవుచుండ, వానిని కాల్చిపై తుపాకితో గొట్టి గాయపరచిరి.

ఇంతలో డేరా మెయిలుబండి లక్నోనుండి వచ్చుచుండెను. ఆదిపములనుబాచి దొంగలు పారిపోయిరి. ప్రత్యేక పు బండిలో నొకపాలిసుపటాలం కకోరాకు వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

వంగ రాష్ట్ర శాసనసభాభ్యుత్తర

స్వరాజ్యపక్షమింకను నిశ్చయింపలేదు

కలకత్తా, ఆగస్టు 10:—వంగ రాష్ట్ర శాసనసభా భ్యుత్తరము స్వరాజ్యపక్షమువారింక నెవరిని నిశ్చయింపలేదు. ఫజల్ హక్కుగారి యభ్యర్థిత్వము నొకభాగమును మఱియొకభాగము వి. కె. బోసుగారిని బలపఱచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర శాసన సభాధ్యక్షత

నేపనలిస్టు లిద్దరు రాజీనామా నిచ్చిరి

నేపనలిస్టు పక్షమువారు అధ్యక్షతకు ఆపక్షమునకు చేరిన కుమార శివశంకరేశ్వరరామయ్యగారి పేరును నూచించి నందున ఆపక్షమునకు చేరిన డాక్టరు బి. సి. రాయ, రాయ హరింద్రనాథ చౌదరిగారి డిద్దరు సభ్యులకు రాజీనామానిచ్చుచు కార్యవర్గికి లేఖ వ్రాసిరి. "ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుచున్న యితరపక్షముల వారితో ఆలోచింపకుండ స్వపక్షప్రతినిధి నొకనిని నిలిపినచో దొరతనవారి సహాయము లభించినగాని అతని కాపసవి లభించును గాన దొరతనమువారి సహాయముపై ఆధారపడవలసియే యుండును. అది మాకీష్టములేదు. పక్షమువారందరను పక్షప్రతినిధికి ఓటు యియ్యవలె నను తీర్మానము నేడు పక్షసభలో ఆమోదించబడినందున మేము సభ్యులకు రాజీనామాను పంపుచున్నాము అని వారు వ్రాసిరి.

(అ. ప్రె. స్పెషలు)

బెంగాలు శాసన సభాధ్యక్షుడు

ఫజులులు హక్కుగారి నియోజనము

విషయమై తగాదా

'హిందూ' కలకత్తా విలేజురి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

బెంగాలు శాసనసభ అధ్యక్షపదవికి స్వరాజ్యపక్షము వారు ఫజులులుహక్కుగారిని ఆభ్యర్థిగ నుంచిన దానిమీద కొన్ని కష్టములు బయలుదేరినవి. స్వరాజ్యపక్షములోనే ఒక పక్షము వారు బి. కే. బోసుగారు రుండవలెననుచున్నారు. ఆయన గౌరవ మర్యాదలు చిత్రకర్ణిగారి స్వరాజ్యపక్షము యొక్కటియేగాక ఇండిపెండెంటు పక్షములో చాలమంది ప్రేమకు పాత్రులై ఇకను ఫజులులు హక్కుగారి ప్రతిపక్షులగు నున్న వారు ఆయన మడ్డిమనుకమిలేయెడల స్వరాజ్యపక్షము లంచములను దెట్టుననియు అన్యాయములకు దిగుననియు జెప్పినమాటలను దెల్పుచున్నారు. ఫజులులుహక్కును బలపరచువారు ఆయన మహమ్మదీయులలో నుంచినటువంటి గలిగి యుండుటచేత స్వరాజ్య పక్షము నకు పెట్టని గోడగనుండునని తలంచుచున్నారు.

మోతీలాలుజీ కర్తవ్యము

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షములో ప్రస్తుతము విభేదములు గల్గుచున్నవే పండిత మోతీలాలుగారు అలహాబాదునుండి నేడు (8 వ తేది) కలకత్తాకు వచ్చుచున్నారు. ఓటు ప్రభుత్వగా వును యిదే రైలులో వచ్చుచున్నారు. ప్రభువుగారు బెంగాలులో నూతన శకమును ప్రారంభము చేయు నుద్దేశించియుండు పండిత మోతీలాలుగారు రాయబారముల సమరప వస్తును, జైలిరి మారిన దనుకొన్నది యెంతవరకు మారినదో యిక గాని తెలియదు.

ఇంతవరకును గట్టిపట్టుతోనున్న బి. కే. బోసుగారిని అభ్యర్థిత్వ ముపసంహరించుకొనునటుల పండిత మోతీలాలు గారు ప్రయత్నించెదరు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లనష్టమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనష్టమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదస్త, మాత్రోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీరు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి)

అక్షిరమునుపోగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

రక్తమూలమునకు అద్భుతచికిత్స

నేను రక్తమూలముచే బాధపడుచుండి తుదకు (ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలిమిటెడ్, 159 బ్రాడ్వే, మదరాసు) డాక్టరు వైద్యపతికోటా జయరామునాయుడుగారి చికిత్సలో యుండి జ్వరము తీసికొన్న శీఘ్రకాలములోనే పూర్ణ ముగా స్వస్థతకావడెను. గనుక వ్యాధిగ్రస్తులు నిరాపాయకర ముగా వీరివలన వ్యాధిని కుదుర్చుకొనగలరని నా మనోనిశ్చయ మును జెల్లించుచున్నాను.

(సం) ఎఫ్. రాజరియో,

గవర్న మెంటు, తెల్లిగొల్లపల్లి మదాసు.

కాంగ్రెసు సం దైకమత్యము

సరోజినీదేవి అభిప్రాయములు

క్రాంతికలు ప్రశ్నమాలికకు ప్రత్యుత్తరములు

సరోజినీదేవి కాంగ్రెసు విధానముపై క్రాంతికలు పంపిన ప్రశ్నమాలికకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు క్రిడు ప్రకారము యే రాజకీయ పక్షముగాని జేరకుండ ఆలంకయులేదని తెల్పెను. కాంగ్రెసు సభ్యత్వమున కింత డబ్బుని గాని లేదా నూలుగాని నిర్ణయ ముండవచ్చునని ఆమె యభిప్రాయము.

కాంగ్రెసు శాసన సభలందు ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకు శాధికారమును మార్చి శాసనము జేయుటలో గల అత్యంతాధికారములను దీసివేయుటకు పనిజేయవలెననియు, శాసన సభల కేవల ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగజేసి వాసికన్ని సంగతులను నేర్పి సర్వజాతైర్యమును గలుగజేయవలయునని ఆయమ తెల్పుచున్నది.

భారతీయులలో ఐక్యము నిజమైనది సమకూరినయెడల సక్రమపద్ధతిమీద బ్రిటిషువారు స్వపరిపాలన మిచ్చు నటుల జేయుట సాధ్యమగునని సరోజినీనాయుడుగారుతలంచుచున్నారు. ఆయమనుశాసనసభకొన్నికొనినయెడలమంత్రిపదవిసంగీకరించు నాయనియడిగిన ప్రశ్న కిట్లుప్రత్యుత్తరమిచ్చెను నాకియ్యసే ఇయ్యరు. ఇచ్చినను నే నొకప్పుకొనవలెనని లేదు." రీడింగుబర్నెసుమోడు సమాలోచనలు నిష్పన్నమౌజనములే గానలసియుండెనని ఆమెతెల్పెను. ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యు లేమాత్రము పనిజేయచున్నారో స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధి కంత పనిజేయుచున్నారని ఆమె యభిప్రాయము. అన్ని పక్షములవారు త్యాగసమన్వయభావములచే ప్రేరేపింపబడి ఐక్యమును గాంచుటకు నిజమైన మార్గమును గనుకొన గోరు నెడల కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని లిబరలు పక్షమునకును విభేదములు త్వరలో సమసిపోగలవని ఆమె తలంచుచున్నది.

వీడ్కోలుపునిందు

సర్ జూఫ్రెక్లార్కుగారి గౌరవార్థము

బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ పోస్టులుఅసోసియేషను గావించెను

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:— ఉద్యోగమునుండి విరమించుచున్న పోస్టులు, టెలిగ్రాముల డైరెక్టరు జనరలుగారగు సర్ జూఫ్రెక్లార్కుగారి గౌరవార్థము నిన్న సాయంత్రమే బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ, ఆర్.యం.ఎస్. సంఘము, బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమేనులసంఘము వీడ్కోలుపు విందుచేసెను. రెండు సంఘముల సభ్యుల, ఉద్యోగులతో హాలు నిండిపోయెను. ఉభయసంఘములను సర్ క్లార్కుగారికి వినతిపత్ర మర్పించెను. వారి ఉద్యోగకాలమునందు శ్రావ్యయందు గావించిన సంస్కరణములకు క్లార్కుగారు ప్రశంసించబడిరి. ఇండియాదొరతనమువారు శాఖ ఉద్యోగులవిషయమై అలోచనలను సల్పుచుండు సమయములో పనివారలయెడ సానుభూతిగల శాఖాధికారి విరమించుట పనివారల దురుదృష్టమని వినతిపత్రమందు జెల్పబడెను.

ఓడలు

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:— 'రాజ్యకు' యొడ గం.లకు తపాలాలో నాంగ్ దేశమునకు బయలుదేరినను. ఏడవరేవునొద్ద 'మాట్సుఆ' ఓడకే తపాలు నంపించును. సర్ జూఫ్రెక్లార్కు, సర్ పిటరువార్లహోరు, మేజరుచౌకబు, ఆడ్ మెక్సీ, లెఫ్టెంటుకర్నలు, డబ్లియు. యఫ్. ఆర్. వెబ్బు, లెఫ్టెంటుకర్నలు డి. వి. విల్ఫింగ్లే యొడలో ప్రయాణముచేయుప్రముఖులు.

'డందాలా'యొడ డర్బనునుండి తపాలుతోను, పయాణికులతోను బొంబాయికి నేడు చేరెను.

'బిలింబియా'యొడ రివర్సులు పట్టణమునకు సామాను, ప్రయాణికులతో బయలుదేరినను.

'వీరాలా'యొడ బ్రహ్మకు ప్రయాణికులు, సామానుతో బయలుదేరినను.

లాయిడు బ్రెస్టి నోకంపెనీవారి 'జి నో వా' యొడ 15 వ తేది ఆ తే గ్లాం డ్రా రేవు నం దలి 15 వ క్లాసు నుండి గం 12 లకు బయలుదేరినను. 11-30 గంటలకు ప్రయాణికులకు వైద్యదర్శిలను జరుగును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి జిల్లా పోలీసు శాసనము

పునహా, ఆగస్టు 8:— నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బొంబాయి శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నల కుత్తరువు లీయబడినవికప నిన్నటితరువాయి అధికార కార్యంశములు చర్చింపబడెను. పిమ్మట అసభికారుల కార్యక్రమముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. 1890-వ సంవత్సరపు బొంబాయి జిల్లా పోలీసు శాసనము సవరణ గావించుటకు ఎ. ఎన్. సుర్వే గారు రెండవవారి ప్రతిపాదించిరి. సెలెక్టుకమిటీ గావించబడిన సవరణలపై సరసమున చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. శాసన సభయందొక శాఖవారు సెలెక్టు కమిటీ సవరణల నాక్షేపించిరి. చట్టముయొక్క మూలోద్దేశములకిది భంగకరముగ నున్నవని యీశాఖ అభిప్రాయము. మూలోద్దేశములకు భంగకరము లేకుండ సవరణలు గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

సర్ జూఫ్రెక్లార్కుగారి సమాధానము

పోస్టులు సిబ్బందికేగాక పోస్టులు శాఖకుగూడ పోస్టులు సంఘముల స్థాపన ఉపయోగకరముగ నున్నవని తన సంతృప్తిని క్లార్కుగారు తెలిపిరి. నాయకుల సామన్వయభావ మిందులకు గారణమనిరి. పోస్టులు సిబ్బంది జీతముల విషయమై యిటీవల ఢిల్లీకి బోయిన డిప్యూటీ మేనుయొక్క కోరికలు జాగ్రత్తగా నాలోచింప బడుచున్నవనియు, శాఖయందు బనిచేయుచున్న ప్రతి ఉద్యోగియు ప్రజల ఉపయోగము నిమిత్తము బాటుపడుచున్నాడని యెరుంగవలయుననియు క్లార్కుగారు చెప్పిరి. శాఖయొక్క గౌరవము సిబ్బందిపై నాధారపడి యున్నందున వారు శాఖ గౌరవమును గాపాడవలయును. ఎన్ని యిబ్బందులన్నను శాఖయందలి భక్తివిశ్వాసముల విసర్జింపరాదు అని హితబోధ క్లార్కుగారు గావించిరి. సమావేశమునందు క్లార్కుగారికి ఘన మగు వీడ్కోలుపు నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

విషావరు హిందూ అకాలీల తగవు

144 శకను ప్రయోగింపబడుట

లాహోరు, ఆగస్టు 8:— హిందువులకును అకాలీలకును యిటీవల విషావరునగరులోని మోహల్లా గంజియందలి గురు ద్వారాము విషయమై బయలుదేరిన తగవునలన ప్రజలెవరును రెండుమాసములవరకును కమిషనరు యొక్కగాని నగరపు మేజస్ట్రేటుయొక్కగాని ఉత్తరపు లేకుండ గురుద్వారమును గాని థాకుర్ ద్వారానానకు దేవుగాని సందర్శింపరాదని విషావరు నగరపు మేజస్ట్రేటు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు నందలి 144 సెక్షను బ్రయోగించెను. ఉభయ పక్షములనాయకులతో సంప్రదించి యీ ఉత్తరువు చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి స్థానికాసు కోర్టులో

దావా నెం 4498/1925.

వాదులు:—టి. ఎ. విజయరాఘవస్వామి కంపెనీ వగైరాలు. ప్రతివాదులు:—యు. నారాయణమూర్తిరావు.

పైచెప్పిన వాదులు ప్రతివాదమీద తక్కు బాకీ రూ 150-8-0 న్ను కోర్టు ఖర్చులకున్న దావాచేసినందున పైదావా 3 వ జడ్జియందట 20-9-1925 తేదిన విచారణకు వస్తున్నది సదరు తేదిన ప్రతివాది హాజరయి తగాదలుపున్న యడల చెప్పుకొనవలెను. హాజరుకానియడల యెక్కుపార్టీగా తీర్పుచెప్పబడును దావాకాపి వాది వక్త్రీలువద్ద పొందవచ్చును.

టి. జి. రాఘవాచార్యులు,

వాది వక్త్రీలు.

స్థంభన వట్టి

శుక్లస్ఫులితమును, స్వస్థస్థులమును 3 దినములలో బోగొట్టి దేహమునకు బలమును, నరములకు దృఢత కియు వాతువులకు పుష్టియు నలుగజేయుటయేగాక జీర్ణశక్తిని నృధిజేయును వెల 25 మాత్రలు రూ 2/.

శ్వాశకుతారలేహ్యము

(ASTHMA SPECIFIC)

25 దినములకు భస్మముతో సహా రూ 8-0-0 10 " " " " " " 4-0-0

శ్వాసము, కాశము, క్షయము, రక్తకాశము, మొదలగు వ్యాధులకు వర్తనాదమునంటిది వారముకోజులు నేవించినదీని మహిమ మీకే బోధపడును. వ్యాధిగ్రస్తులు వారి నుగతములను టిప్పూర్ద్వారా తెలిపిన తర్వాత జ్వరములను పంపబడును.

అడ్రసు—వైద్యపతి కోటా జయరామునాయుడు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలిమిటెడ్, 159, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నేను ఆంగ్లేయులను ద్వేషించువాడనా?

ఎంగుయిండియా పత్రిక ప్రధానవ్యాసము

“హిందువులు గూడ ఆంగ్లేయులు చేసినట్లులే చేసెదరనుట హిందువుల నవమానించుటయే యగును. ఆంగ్లేయులవలెనే చేయవలెనను కోరిక హిందువులకు కలిగిననుగూడ వారటుల చేయజాలరు.

అనువాక్యము జూలై 9వ తేదీ ఎంగుయిండియా ప్రతికలో “త్యాగసిద్ధాంతము (నయన్సు ఆఫ్ సరండరు)” అను శీర్షికక్రింద నాచే వ్రాయబడి ప్రకటింపబడిన వ్యాసమునందున్నది. ఆవాక్యము ఆక్షేపణీయమని ప్రసిద్ధులును నామిత్యులును ఆంగ్లేయులు కొందరు తలచిరి.

“రెండు పక్షములవారునుగూడ త్యాగముచూప వలెను లేనిచో కలహభూయిష్టమై ధిన్నాభిన్నమై యున్న భారతదేశమునకు ముక్తికలుగదు. త్యాగముచేయుటలో తాము మహాపాపము చేయుచున్నామని ఎవ్వరను తలపోయగూడదు. ప్రేమవలన తీర్చబడిన న్యాయము త్యాగము. న్యాయశాస్త్రమువలన తీర్చబడిన న్యాయము శిక్ష. (ప్రేమగలవాడు చేసెడు త్యాగము న్యాయముగా నీయబడదని దానినిగూడ మించియే యుండును. అట్టిత్యాగముచేసినను ఆప్రేమగలవనకది అత్యల్పముగనే కనబడును. ఇంకను అధికముగ చేయజాలక పోతిననియే అతడు చింతించుచుండును. హిందువులుగూడ ఆంగ్లేయులు చేసినట్లులే చేసెదరనుట హిందువుల నవమానించుటయే యగును. ఆంగ్లేయులవలెనే చేయవలెనను కోరిక హిందువులకు కలిగిననుగూడ వారటుల చేయజాలరు. కలకత్తాలోని క్రిష్ణభూమిలో కార్మికులపై హిందువులచేత మహమ్మదీయులపట్ల ప్రాచుర్యముగా ప్రవర్తించినది యెరిగియుండెనుగూడ నేనీటుల తెలుప పాపాపించితిని. హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ నొకపక్షములోనే పయనము చేయుచున్నారు. రెండు పక్షములవారునుగూడ పరమ్యులై త్రవ్వలెక్కాచెందుపక్షములవారును కామక్రికామకులస్థితిలోనే యున్నారు. వారు తెగ తెంపులుచేసికొని విడిపోగోరెనుగూడ నది సాధ్యముగాదు.” అను ప్రకరణము ఆవాక్యమునందున్నది. ఆప్రకరణమునందే ఆక్షేపింపబడిన ప్రవాక్యమున్నది.

“ఆవాక్యమునందలి ముందరింపు విచక్షణలేకుండ ఆంగ్లేయుల కంపిరికినిగూడ వర్తింపనుగాన అది అనుభవము” అని ఆంగ్లేయమిత్యులు తలచిరి. అట్లు వారు భావించుట కవకాశముండినచో నేనందులకు చాల చింతించెదను. అది నాదృష్టమేమింత మాత్రమున కాదు. పూర్వోత్తరసంవర్షమును గమనించినచో ఆంగ్లేయుల నందరిని యుండలింపబడు నేనుద్దేశించియుండలేదని స్పష్టముకాకమానదు. సి.ఎస్. ఆంగ్లానుగాన భారతదేశముకొరకు తన వ్యక్తిత్వమును పూర్తిగా మాటుపరుచుకొనెనుగాన అట్టివారి కా మందలింపు వర్తింపదు.

“ఆంగ్లేయులు హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ బానిసలను చేసినట్లుల హిందువులుగూడ మహమ్మదీయులను బానిసలను చేయగోరుచున్నారు.” అని మహమ్మదీయుల ఆక్షేపించుచున్నారు. ఇందు హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను అధికసంఖ్యాకులు అనియే మహమ్మదీయుల ఉద్దేశము. ఈ సంవర్షమునందే చచ్చినీయమరు వాక్యముగల వ్యాసమును నేను వ్రాసితిని. “మహమ్మదీయులను బానిసలనుగా చేయులెనను సంకల్పము హిందువులకు కలిగిననుగూడ అట్టిశక్తి హిందువులకు లేదని” మాపుటకే నేనావాక్యమును వ్రాసితిని. “భారతదేశములోని ఆంగ్లేయులు అని నేను ప్రత్యేకించినచో మేము ఆక్షేపించి యుండము. అ స గా భారతదేశముందలి ఆంగ్లేయులు లులులేదని మే మెప్పుకొంటిమని తలంపగూడదు. కాని మీకు (గాంధీగారికి) భారతదేశమునందలి ఆంగ్లేయులను గూర్చి పెక్కు వత్సరములనుండి అట్టి దురభిప్రాయము కలదని మే మెరుగుదుముగాన మీ మందలికపునలన మాకు మనస్తాపము కలుగజాలదు. అటులగాక మీకు సర్వవిధముల సహాయము చేయుచున్న మువ్వ రాంగ్లేయులను తక్కిన ప్రపంచవాసులకు ఆంగ్లేయుల నందరినిగూడ మీకు మందలించినటు లధ్యమగుచుండుటచే మాకు చాల మనస్తాపము కలిగినది. మీరు క్రొధద్వేష మనస్కులై ఆవాక్యమును వ్రాసినది తలచితిమి” అని నా మిత్రులగు ఆంగ్లేయులు వ్రాసిరి.

నేను క్రొధముతోగాని ద్వేషముతోగాని ఆవాక్యమును వ్రాయలేదు. అది ఆంగ్లేయుల కందరికిని వర్తింపదనియే నా నమ్మకము గాని అందరికిని వర్తింపదనియే చాలమంది తలంచునెడల నేను తమింపగోరెదను. ఏల ననగా ఆంగ్లాభాష నాకు మాతృభాష కాదు. దానిలోనిగూడ సంతకతవిషయములను నేను తరచి గ్రహించియుండలేదు గాన భాషాపాండిత్య లోపమును కారణమున నన్ను తమింపగోరెదను. ఈ ప్రపంచము ద్వేష రినిగూడ నేను ద్వేషింపజాలను.

40 ఏండ్లనుండి యీవిషయమున కఠిన నియమానుష్ఠాన మొనరించి ద్వేషమును గెలువజాలితిని. ఇటుల తెలుపుట ప్రగల్భాత్మికా కనబడవచ్చునని నేను ఎరుగుదును గాన వివరము తతోనే అటుల తెలుపుచున్నాను. నేను ద్వేషమును నిర్ణీతముగ లిగినను పాపమును అపకారమును నాకెచట కనబడినను గూడ ద్వేషించుచునే యుండును. భారతదేశమున ఆంగ్లేయుల తర్వరచిన ప్రభుత్వ విధానమును నేనుద్వేషించెదను. భారతదేశముననున్న ఆంగ్లేయులు సామదాయకముగా వెల్లడించుచున్న ఆధికృతము నేను ద్వేషించెదను. ఈదేశమునందలి హిందువులలో అధికసంఖ్యాకులు అవలంబించుచున్న అస్పృశ్యతను నేనీటుల దూషింతునో అటులే ఆంగ్లేయులలో అధికసంఖ్యాకులునిశ్చయముగానొనరించుచున్న భారతదేశ ప్రధానపరణము (రత్నలెను-ఎన్నుష్టాయిలెను)ను గూడ నేను ద్వేషించెదను. కాని ప్రాగల్భ్యమును చూపుచున్న హిందువులను ఆంగ్లేయులను గూడ నేను ద్వేషింపను. నాకు సాధ్యమైన ప్రేమహర్షములనలననే వారిని చక్కబరుపజాలెదను. అసహాయాధ్యమమునుగూడ నేను ప్రేమతోనే ప్రారంభించితినిగాని ద్వేషముతో గాదు. నావ్యక్తి మతము ఏమృత్తినిగూడ ద్వేషింపగూడదని కఠినముగా విధించెను. నేను పాపకాలలో చదువుచుండగా 12 ఏండ్లవాడనుగా నుండగానే నొకపుస్తకమునందలి నీకులను చదివితని తదాదిగా నేటివరకును ఆనమ్మకముతోనే పనిచేయుచుంటిని. ఆనమ్మకము దినదిన మభివృద్ధియగుచున్నదేగాని తీణించుటలేదు. అది నా ప్రాణమునకు ప్రాణమే యైయున్నది. కావున నేను ఎవ్వరిని ద్వేషింపజాలను. నాకు వ్రాసిన ఆంగ్లేయమిత్యులకును వారినలె తలంచెడు యితర ఆంగ్లేయులకునుగూడ బాసవేసి తెలుపుచున్నాను. 1921 లో వలె మరల వారితో తీవ్రమున ప్రతిఘటనమును సాగింపవలసి వచ్చినను గూడ ద్వేషము మాత్రము నాకెవ్వరిపైనను ఎన్నటికిని కలుగదు. నేను సలిపెడు ప్రతిఘటనము గర్భ్యముతోను సత్యముతోను అహింసతోను మాడినదే యై యుండెను.

నాప్రేమకు పరిమితము లేదు. భారతీయులనుమాత్రమే ప్రేమించుట విచేత్యములను ద్వేషించుట అను పద్ధతి నాకు సరిపడదు. ఇప్పుడు భారతీయుల వర్తనము నా కనుమాలముగా నున్నదను కారణముననే నేను వారిని ప్రేమించెదనుగోరేకే కారణముననే వారు ప్రతిఘటనముగా ప్రవర్తించినచో వారిని గూడ ద్వేషింపకలసిన వాడనేయగుదును. మనుష్యుల వలన కలుగు మంచిచెడ్డలను లాభాలాభములనుబట్టి మాత్రమే ప్రేమించుటకుల్ల ప్రేమయనును. సత్యప్రేమ యిట్టిపల్లము నపేక్షింపదు. ఎట్టి గౌరవమును ప్రసిద్ధిని అపేక్షింపదు. భారతపదేశపు పత్రికతాళిగోమణియగు శ్రీ నీతామహాజీవి శిష్యురంగ సమయమున శ్రీ రామచంద్రు నెటుల ప్రేమించెనో భారాజ్ఞాను సారము అన్నిప్రశ్నలకు చేయవోవునపుడు గూడ నటులే ప్రేమించెను. సత్యప్రేమ కిది ఉత్తమ భిక్షనము. మహాసాధ్వియగు నీత తాను కళంకినను భీతిచే అన్ని ప్రశ్నలకు మునకు సిద్ధపడలేదు. తాను మహా పత్రికతనను వ్యాయతోనే సమకట్టెను. ప్రపంచమున ప్రేమను గల మహాశక్తి మర దేనికి నిగూడ లేదుగాని అంతటి విస్తృతమును వేరొందు లేదు. (మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా- ఆగస్టు-6)

పంగరాష్ట్రపుగవర్షులు

కలకత్తా ఆగస్టు 8:—రాజప్రతినిధిపదవిని వదలినతోడనే తిట్లను ప్రభువు నేడు కలకత్తాచేరిరి. సతీమణి, ఆంతరంగిక కార్యదర్శి మొదలగు పరివారముతోగూడ చేరిరి. వానిసన్యానించుట ప్రేమవర్ణ ప్రద్యోతనమార తామారు, కాశీపురము రాజాబహదరు, ఏ. కే. గజ్జాపి, (పూర్వపునంత్రి) సి. యే. పెగ్గర్లు (పోలీసు కమిషనరు) గాల్గొండిరి. సన్యానించుటకు వచ్చినవా రందఱితో గౌరవపురస్కరముగా కరస్పర్శనకర్మ మాచరించి, ప్రభుత్వమందిరమునకుఁ బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

బావాలా మాతృనేరము

నేరస్థులక్షమింపవలసినదని సార్వభౌముని వేడుటకు ప్రీవీకౌన్సిలునకు అపీలు చేయబడును

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—శిక్షింపబడిన నేరస్థులతరువున సార్వభౌముని కృప వేడుటకు 19-వ తేదీయందు సీమయందలి సాలిసిటరుగు టి. ఎల్. విల్సన్ను గారు మరెయొక ఆపీలును చేయుటకు దరఖాస్తుచేసెదనని తెలియుచున్నది. బొంబాయి హైకోర్టునందు పుల్ బెంచి యాక్టును విచారణచేయుటకు అడ్వోకేటు జనరలుగారు విచారింపచున్న అపీలుగాక యీ అపీలు దరఖాస్తు చేరు మద్దాయిలనకీలు ఆగ్గుమెంటు గావించుట పరిపూర్ణిచేసిరి. ముందువారములో అడ్వోకేటు జనరలు గారి తీర్పు గావించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా గవర్నరు పర్యటనము

రంగూను, ఆగస్టు 9:—గవర్నరుగారు కొడుకగు వివియను బట్లరు, ఆంతరంగిక కార్యదర్శి కట్టెనుగాంట్ల, ఎ. డి. సి. కట్టెను బెట్టిగార్లతో మైమైప్రత్యేకపు రైలుబండితో నేడు 12-15 గంటలకు వెడలిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోవుగారి రాయబారి ఆగమనము

అలహాబాదు, ఆగస్టు 9:—పోవుగారి రాయబారియగు ఘనతపహించిన రివరెండు డాక్టరు లెసీయిటగారు యిచ్చటకు 14 వ తేదీకివచ్చి ఒకవార మాగెదరు. (ఆ. ప్రె.)

స్త్రీఉన్నత విద్యాభ్యాస బహిష్కరము

అలహాబాదువిశ్వవిద్యాలయకార్యనిర్వాహకవర్గపు అభిప్రాయము

అలహాబాదు, ఆగస్టు 9:—స్త్రీలు బురుఖు తతోగలసి. బి. ఏ. తరగతియందు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమందు విద్యనభ్యసించుటకు గావించబడిన నిషేధన తీర్మానమును గొట్టివేయుటకు విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహకవర్గము నిరాకరించెను. కాని యిదివర కొక సంవత్సరము బి.ఏ. తరగతియందు విద్యనభ్యసించిన విద్యార్థినిలవిషయమై తీర్మానము వర్తింపజేయవలసి వై నుఖాన్ వెల్లడగుచు గౌరవబడుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రూటరు సంజయుని ప్రాచ్యశాఖ వ్యవస్థాపకరుని ఆగమనము

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—బొంబాయి మేలులో ఉదయం 7-80 గంటలకు రూటరుకంపెనీ ప్రాచ్యశాఖ వ్యవస్థాపకరు డబ్లిన్. జె. మలోనీగారు మహారాష్ట్ర సోమవారము వచ్చి అనాటిసాయంత్రము కొళంబో వెళ్లుదురు. (ఆ. ప్రె.)

సర్ ముబానియుల్లాఖానుగారి విరాళము

ఆగ్రా, ఆగస్టు 7:—ఆగ్రాయందలి మహమ్మదీయ ఉన్నత పాఠశాలను సర్ ముబానియుల్లాఖానుగారు సంవర్షించి రూ 8000 లను పాఠశాలకు విరాళముగవిచ్చిరి. మహమ్మదీయభివృద్ధి ఆవశ్యకతను వక్కాణించి, వెనుకబడియున్న సంఘము నభివృద్ధిచెప్పటకు గట్టిచేర్పాట్లు గావించవలసియున్నదని చెప్పిరి. భారతదేశమునందు, యింగ్లాండునందును మహమ్మదీయుల యిబ్బందులకు దెబ్బటకు నొక్క పత్రిక స్థాపించుట అవసరమని ఖానుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

పబ్లికుసర్విసు సమస్యపై చర్చ జరిగెను
తిరువేండ్రము, ఆగస్టు 8:—దివాను అగ్గ్యక్షత్రకింప ఉదయం 11-30 గంటలకు తిరువాన్కూరు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. డిమాండులపై చర్చ జరుపబడెను. పబ్లికు సర్విసు సమస్యపై చర్చ సభ్యుల మనంబుల నాకర్షించి ఉత్సాహవంతుల గావించెను. సోమవారమునాడు తిరిగి సమావేశమగుటకు శాసనసభ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఆపివేయబడెను. న్యాయ పరిపాలనకు ప్రభుత్వము గోరు డిమాండుపై సోమవారమునాడు చర్చ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

అసహాయోద్యమము

కామన్వెల్త్ లో లేబరు పక్షమునారి ప్రవర్తన మెంతమాత్రము సమంజసముగ లేదని తెలిసిన విషయమే. మాక్స్ నాల్డు, కలనల్ వెడ్జి వుడ్డు ప్రభృతులు బర్మెన్ హెడ్డుగారి యభిప్రాయములతో దాదాపుగ నేకీభవించిరి. ఇట్టి విచిత్ర దృక్పథమును సత్యమూర్తిగా రేమి, చమన్ లాల్ గా రేమి తీవ్రముగ నిరసించియుండుట వింతగాదు. సమయము వచ్చినపుడెల్ల లేబరు ప్రముఖులు వెనుకంజ వైచుటయు, అక్కరలేని సమయములలో సానుభూతి జూపుటయు ఆచారమగుచున్నది. సత్యమూర్తిగారి ఖండనమునకు గినిసీ, కలనల్ వెడ్జి వుడ్డుగారు కోపోద్దేకచిత్తులై ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అసహాయోద్యమము పిచ్చి యుద్యమమని సూచించిరి. అసహాయోద్యమము బుద్ధి హీనమనియు, అవివేకమనియు మున్నగు మృదువాక్యములను ప్రయోగించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారిని గూడ నిరసించి, వీరి పద్ధతులు మరికొంతకాలము కొనసాగుచో, మరియొక పురుషాంతమువరకు సంస్కరణము లుండవనియు, 1929 సంవత్సరమున దేశమింకను వెనుకకు బోవుననియు భయపెట్టిరి. భారతీయుల కేమిగావలయునో తెలియదట. అట్టివారికి లేబరు పక్షమువారు సహాయముజేయుటదుర్లభమట. ఇంతటితోనాగక, స్వరాజ్యపక్షమువారికి ప్రజాపరిపాలనమనిన భయమనియు, కార్మికులనిన ద్వేషమనియు, ప్రజాసామాన్యము తమంతట తాము పరిపాలించుకొనుట వీరికి గిట్టదనియు, వెడ్జివుడ్డుగారు నిందమోపుచున్నారు.

లేబరు పక్షమువారిని ప్రబోధించినందులకు ఫలమిదియే. బ్రిటీషు పక్షములతో సంబంధము పెట్టుకొనకుండ, హిందూదేశము తన కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో యిట్టి నిందలకు పాలయి యుండదు. బ్రిటీషువారి అనుగ్రహముపై హిందూదేశ మాధారపడియుండి నటుల భావించి, ప్రతివారును భారతీయుల నవమానపరచుచుందురు. మాటిమాటికిని తా మేమియు సహాయము జేయజాలమని బెదిరించుచుందురు. హిందూదేశమున కేమి గావలయునో తెలియదట. స్వపరిపాలనమనిన కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు గ్రహింపజాలరా? ఆక్టు, సెక్షన్లున్న గాని, వారు గుర్తింపరా? కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు సూచించెడి ఆదర్శ పూర్వకమగు ప్రజాపరిపాలనము ఇంగ్లండు సం దయనను గలదా? తమ కేరీతిపరిపాలనము గావలయునో, వెడ్జివుడ్డుగా రెన్నడయినను ప్రకటించిరా? బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల స్వయంనిర్ణయాధికారమును గ్రహించి, వారు నిర్బించెడి స్వరాజ్య విధానము సరిగ్గకరించెదమని

ప్రకటింపగనే, అయ్యది వెన్వెంటనే తయారగును. నిర్ణయాధికారమును పార్లమెంటుసభయం దుంచి కొను నంతవరకు, భారతీయులు స్వరాజ్యవిధానముల దయారు జేసి సమర్పించుట, కాలహరణమునకు కారణమగును. భారతీయుల స్వరాజ్యవిధానమును, తుత్తునియలుగ ఖండించి గేలిసేయుటకు, బ్రిటీషు ప్రముఖుల కవకాశ మేర్పడును.

లేబరు పక్షమువారి రధికారమునం దున్న పుడు చేజిక్కిన యవకాశమును కోల్పోయిరి. పిమ్మట నయినను, కస్పర్వేటిపు పక్షమునకు మద్దత్తు చేయ దొడంగిరి. అంతియగాని, భారతీయుల హక్కుకై పోరాడుటకు ముందుకు రారయిరి. ఉన్నమాటచెప్పిన ఊలుకెక్కునయను సామ్యముగ, వీరిపుడు మరింత కోపావేశులై ప్రవర్తించుట విచిత్రము. ప్రస్తుతసంస్కరణములు తొలగిపోయినను, బ్రిటీషువారింకను వెనుకడుగువైచినను, చింతించువా రుండరు. అటుల గావించుట ఇంగ్లండుకే నష్టము. భారతవర్షము ఎక్కుడు దీక్షతో బని చేయుచో, అసతికాలములో స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును బడయక మానదు. వెడ్జివుడ్డు ప్రభృతులదయ యున్నను లేకున్నను, స్వరాజ్య ఫలము చేకూరక మానదు. ప్రజలు వికమత్యము లేక తగినకార్యదీక్షను జూపక పోవుటచేతనే, ప్రస్తుత దుస్థితి సంభవించినది. అసహాయ కార్యక్రమము సీసమయమున విరమించుటచే, అందును గూర్చి వితర్కించుట లాభకరము గాకబోయినను, వెడ్జివుడ్డు ప్రభృతులేమి, మన నాయకులలో కొందరేమి ఇంకను దానిలోపములను బయట పెట్టుచు నిందమోపుటచే, ఇంచుక నావిషయమై వ్రాయవలసి వచ్చుచున్నది.

శాసనసభాబహిష్కారప్రవేశముల మధ్య గల తారతమ్యమును చర్చించుట కిదితరుణముగాదు. బహిష్కార మంతరించి చాలకాలమయినది. కాంగ్రెసుపక్షమున శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు అధికార మొసగబడినది. అందులకు ఏకాంగ్రెసు సభ్యుడును అడ్డుపడజాలడు. కాని శాసనసభ బహిష్కారమువలన, దేశమునకు నష్టముగలిగెనా? ఇది అవివేకమును బుద్ధిహీనతయా? శాసనసభా బహిష్కారము కేవలము అధికారవర్గ నిరోధము నిమిత్తమే యుద్దేశింపబడలేదు. ప్రజల దృష్టిని వెలుపల నుండి లోపలకు దిప్పి, వారియందు స్వశక్తిని ఆత్మవిశ్వాసమును పెంపుజేయుటకు ముఖ్యముగ నుద్దేశింపబడెను. శాసనసభా బహిష్కారము, నిర్మాణ కార్యక్రమనిర్వహణమునకును, కడపటి మెట్టగు సాత్వికనిరోధమునకును, స్వరాజ్య స్థాపనకును త్రోవజూపుట కేర్పలుపబడెను. ఈ సంగతిని కనిపెట్టక, వేరొక దృక్పథమునుండి అసహాయోద్యమమును వీక్షించి నిందించుట, ఏమాత్రము పాడి గానేరదు. బహిష్కారమే, నేటి ప్రజాప్రబోధమునకు కారణమయ్యెను. వేనకు వేలు దేశభక్తులు కారాగృహములకు జనుటకును, దేశమాతృసేవకై స్వసుఖమును త్యజించుటకును, పురికొల్పెను. హిందూదేశము నాగరిక ప్రపంచ దృష్టి నాకర్షించుటకు కారణమయ్యెను.

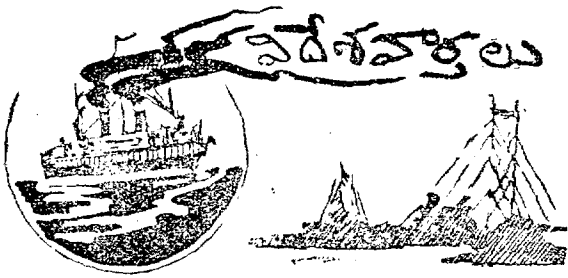
బహిష్కారఫలముగ, నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు దేశ మెక్కుడు శ్రద్ధజూపియున్నచో, స్వరాజ్యసిద్ధికింతకాలముపట్టెడిదిగాదు. కేవల నిరోధదృష్టితో జూచిన బహిష్కార కార్య

క్రమము అంతగ రుచింపకబోయినను, నిర్మాణ దృష్టితో జూచినదాని విలువతప్పక గోచరించును. అంతియగాక, పాశ్చాత్యపద్ధతులకు బహిష్కారము అనుగుణముగ నుండకుండుటచేతగూడ, విద్యాధికుల కంతగ రుచింపలేదు. ప్రజాసామాన్యమునకు మాత్ర మిది అమూల్యమగు మేలొనగూర్చెననుటకు సందియములేదు. అందుచే విస్మృతమగుచున్న శాసనసభా బహిష్కారమునుగూర్చి వ్రాయునపుడు దాని శ్రేష్ఠతను నిరసించక మహాత్ముడు జూపిన అద్భుతమగు దూరదృష్టిని ప్రశంసించుట భావ్యము. ప్రస్తుతసమయమున శాసనసభా ప్రవేశము మాత్రమే నిలిచియుండుటచే, ఇరు పక్షములవారును వెనుకటి సంగతులను మరల బయటకు దెచ్చి వాదప్రతివాదములను పురిగొల్పుకుండుట శ్రేయస్కరము. శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారి వలంబించెడి పద్ధతులు పాశ్చాత్యపద్ధతుల కనుగుణముగ నున్నవి గాని వేరుగావు.

“సప్లయిలను సమకూర్చకముందు ప్రజలకష్టములను నివారింపవలయు” ననుట అసహాయమగుచో, తాను అసహాయవాదిని, లేనియెడల కాను” అని సత్యమూర్తిగారు బదులు జెప్పిరి. ప్రజల కష్టములను నివారింపనది సప్లయిల నొసగకుండుట, స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశము లన్నిటిలో ప్రబలియున్న మార్గమే. కాని అక్కడను, హిందూదేశమునందును, భేదమొకటి గలదు. స్వపరిపాలనము వ్యాపించియున్న దేశములలో సప్లయిలను నిరాకరించుచో, పరిపాలనము కొనసాగనేరదు. హిందూదేశమునం దటుగాక, సప్లయిలను నిరాకరించి నను పరిపాలనము యభేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. అందు కనియే స్వరాజ్యపక్షమువారి ఆందోళనము ప్రజల మనోరథము నింకను నీడేర్పజాలకున్నది. ఇప్పుడవలంబించదగిన మార్గమేమి? శాసనసభల నన్నిటిని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యు లాక్రమించి, సప్లయిలను నిరాకరించినను, చాలదు. శాసనసభలలో ప్రభుత్వమును నిరోధించుటతో పాటు, వెలుపల నిర్మాణ కార్యక్రమము గూడ తప్పక కొనసాగవలయును. గ్రామపునర్నిర్మాణము త్వరితముగ సాగిపోవలయును. ప్రజాశక్తి ననుసరించియే, శాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులు చేసెడి తీర్మానములకు విలువయేర్పడును. ప్రజాశక్తి బలముగ లేక, జనులలో నైకమత్యము గుదురనిచో, బ్రిటీషువారు వట్టి యాందోళనమును గౌరవింపరు.

సత్యమూర్తిగారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో సూచించినటుల, లేబరు పక్ష నాయకులు తమ వాగ్దానములను చెల్లించుట కెక్కుడు ఆతురము జూపుటలేదు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొసగి సామాన్యమునకు లేబరు పక్షమువారు ముప్పు దెచ్చెదరను నపోహను పారద్రోలుటకే, వారెక్కుడుగ తంటాలు పడుచున్నారు. అందుచే యీ పక్షముపైగాని ఆ పక్షముపైగాని ఆశపెటు కొనక, భారతీయులు వారిముక్తిని వారే సాధించుకొనుట యుత్తమమని మరింత స్పష్టమగుచున్నది. ఈ సంగతిని మితవాదులు సయితము గుర్తించి కాంగ్రెసు పక్షమువారితో చేతులగలుపుచో, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి దానియంతట యదియే గలుగుననుటకు సందియములేదు. భారతీయుల కోర్కెలు ఇంగ్లండుకు దెలియవనుట సరిగాదు. భారతీయులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—బాతీయవత్తము నేడు సభ
గూడి వంగరాష్ట్ర శాసనసభకు తమనక్షమ తరఫున కుమార
శివశేఖరరేగారి యధ్యక్షాధ్యక్షిత్వమును బలపఱచుటకు నిశ్చ
యించిరి. (అ. ప్రె.)

స్టీవెన్సన్ రబ్బరు విధానము

నిర్బంధములను తొలగించవలెననుట

లండన్, ఆగస్టు 7:—స్టీవెన్సన్ రబ్బరు విధానమును తక్షణము సవరించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని 14 గడు రబ్బరు వర్తకులు గోరిరి. నిర్బంధములను తొలగించినగాని రబ్బరు పట్ల కొన్ని సంవత్సరములవరకు తగ్గిపోవలసింది.

అమెరికా చిక్కులు

స్టీవెన్సన్ విధానముచే యునైటెడ్ రబ్బరు పరిశ్రమ చిక్కుల నెదుర్కొనుచున్నదనియు దీనికి కారణములు ముతక రబ్బరు ధరలు పెరుగుటయు లండన్లో ధరకు తక్కువగుటయు ననియు కామన్వెల్థ్ డాక్టర్లుగారు తనతో అమెరికను రాయబారి తెలియజేసె ననిరి పరిస్థితుల నభివృద్ధిజేయుటకు కొన్ని పాఠ్యముల అమెరికను రాయబారి తెలియజేసెననిరి. సరసముగ ధరకు రబ్బరు నిలుకడగ విక్రయమగుటకు ఏర్పాటు గావచ్చుననిరి. రబ్బరు పరిశ్రమ యభివృద్ధిజేయుటకును, యునైటెడ్ రబ్బరు పర్వతలకు పరిస్థితులు ముమ్మారుగ ఏర్పడుటకును ధరలు నిలుకడగ పరస్పర టుచుననునది.

బొగ్గుపరిశ్రమ సహాయము

లండన్, ఆగస్టు 7:—కార్మిక సభ్యులు కొంత రుపస్య సింఛిపిషవ బొగ్గు పరిశ్రమకు సహాయముచేయు విషయమై డెలుఫ్రుట కంగీకరించిరి.

నకలత్వాలాగారి యాక్షేపణ

వేతనములను పడిపోతుండ బొగ్గు పరిశ్రమచే గలుగు లాభములను వినియోగించి నటులనే పక్షిని అక్రమ ఇండియా చీనా దేశములలోగూడ అదే ప్రకారము జేయవలెననియు అట్లనర్హిన వేతనములు రెగిపోజాలనియు బ్రిటిషు వేతనము లకు ప్రతిపాదనగా ఏర్పడ కుండుననియు నకలత్వాలాగారు తెలియజేసిరి. చీనా, ఇండియా బొగ్గు పరిశ్రమ పరిస్థితులు ఆప మానకరముగ నున్నదని వర్ణనలుగారనిరి.

గ్రేడ్ యూనియనులు మరల గనుల పనివారముల సహాయముచేసిన బాగ్రత యని నిన్ను దెలిపించిన దెలిపింపులను ఖండించుచు న్యాయమును గలుగజేయుట కవసరమైందో మరల సహాయముజేయక మానరని వర్ణనలు బ్రాంలీగార్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

యజమానుల హెచ్చరిక

లండన్, ఆగస్టు 7:—ఈలోపుగ బొగ్గుపరిస్థితులను గూర్చి చక్క-తెట్టి బాగ్రతబడినగాని వచ్చే మేమాసములో మరల ఇంతకష్టముగ పరిస్థితులేర్పడునని పిల్చిపుగారనిరి. కాశ్యోతముగ పరిష్కారము గావలెననున్న పార్లమెంటుపాలనమునో లేక కార్మిక ప్రభుత్వమునో షేర సోవియటు పాలనమునో అంగీకరించుట లేవలెననిరి.

స్టిన్నిన్ వ్యాపారము

పునర్నిర్మాణము

నెమ్మదిగ పూనుకొనుట

లెడ్జి, ఆగస్టు 7:—స్టిన్నిన్ వ్యాపారమును మరల నెమ్మదిగ ఏర్పాటుజేయుచున్నాడు. పూర్వము హ్యాంగోస్టిన్నినుగారు జేయువనినే మరల తలపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. బొగ్గువర్తకము పడమటిజర్మనీలో స్టిన్నిన్ గనులపని నెమ్మదిగ పూనుచున్నది. పూర్వ ఏకైకస్థితిగల అన్నిచోట్లను పడిపోవుటచే ఇట్లు ఆనచున్నది. స్టిన్నిను కంపెనీవారిచే 180,000,000 మార్కు లీయవలసియున్నది. 4000000 మార్కులను తీర్చివేసిరి. అప్పుసోను ఆ స్టిన్నినును సమకొన్నారు. రీతెకు గనులు, చుమరుపనులను విక్రయించుటకు రాయబారులు జరుగుచున్నది. క్రొత్తగ స్టిన్నినుసంఘము నేర్పాటుజేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

బ్రాడ్ కాస్టింగు

మార శ్రవణవార్తా ప్రచారము

విచారణసంఘము

లండన్, ఆగస్టు 7:—బ్రాడ్ కాస్టింగు సర్వీసు విషయమై యభివృద్ధిజేసి సౌకర్యముగనుండు మార్గముల నరసి చెప్పటకు కొందరిని ఒక సంఘముగ నేర్పరిచితిని. కామన్వెల్థ్ సభలో సర్ విలియం విచ్చెలు థాంప్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సిరియా పోరాటము

న్యూడాను పట్టుకొనుట

జెరసలం, ఆగస్టు 7:—న్యూడాను బట్టుకొన్నపుడు డ్రూసుడేటాంకుబండ్లు, మరఫిరంగలు, విమానము చిక్కెను. పరాసులు నక్షిణాహారను ప్రదేశమును నదులెట్టిరి.

సిరియాలో ఫ్రెంచివారు ఓడిపోయినట్లుల బ్రియండు గారు ఒప్పుకొనిరి. ఫ్రెంచిసైన్యములపై డ్రూసుడేటాంకులు ఆకస్మికముగ బడుట కారణమనుచున్నా రీబిజయమునకు. నర యిలునేనానిదగ్గర సైన్యములు కావలసినన్ని యున్నవి. పరిస్థితులు అపాయకరముగ లేవనకొనుచున్నార.

బర్మాలో స్వరాజ్యోద్యమము

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, ఆగస్టు 7:—మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక ఇట్లు డెలుఫ్రుచున్నది. ఏదో ఒక ప్రభుత్వవిధానము ఒకటి అన్నమాటగాని, ఇండియాలో బర్మా ఒక భాగముగ లేదు. బర్మా సమస్య ఇండియా సమస్యకంటే తేలిక. బర్మా ఇండియాకంటే, తనంతటతానే పాలించుకొనుటకు చులకనగనున్నది. పాశ్చాత్యవిద్య నభ్యసించిన విద్యార్థులు మంచి ప్రభుత్వమును తమదేశీయులకు గలుగజేయగలరాయని సందియమనుచున్నది. ఇదిమే ఆలోచించవలసిన సంగతి.

ప్రస్తుతము బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయు విషయమై బర్మాస్వరాజ్యవాదులు అంతపట్టుదలగ గోరెవరాయని యోచించవలసి యున్నది. బర్మాప్రజలకు రాజకీయ పరిపాలక అనుభవము కుమరలేదు. వారి కీయనభవము గురుదుటకు వ్యవధి చాలదు. పరిపాలనమునగాని, రాజకీయములందుగాని అంత అభిమానమును, ఉత్సాహమును జూపలేదు.

అందుచే బర్మా జాతీయవాదులు తమ కోర్కెలను ఇండియా రాష్ట్రములతో జతపెట్టిన వివేకు లనిపించుకొనెదరు. కాని బర్మాదేశీయులు భారత పర్వతలు, సాహుకార్లు యితర ఉద్యోగులతో బర్మాలో పోటీ జేయలేకున్నారు. యూరపి యనుల పలుకుబడికంటే భారతీయులే అధికారమును చెలాయించి పలుకుబడిని గల్గియుందురు.

బర్మా దేశీయులకే యుండవలెనని తీవ్రముగ మొగుట ఆందోళనమును గావించినపు, అయ్యది ఇండియామిదికి జనను అంతియగాని గ్రేటుబ్రిటనుకు ఇబ్బందిగనుండును. బర్మాయుద్ధమును పట్ల భారతీయులవైఖరి యుండునో కనిపెట్టి చూడవలెను.

భారతీయులు ఎక్కడవైన వాన మేర్పరుచుకొనగలరు. ఇటీవల చాలవరకు ఇండో-చీనా ద్వీపకల్పము చుట్టు ఇండియా ద్వీపములు పూర్వ యొకపుడు భారత విజ్ఞానమునకు లోనై యున్నదని గ్రహించిరి.

ఆక్రమణ చేసిన మనదేయుచున్నది. గట్టిస్వభావము గల వారి వారసుండి ముచ్చటలను చాలిని రక్షించి కాపాడుటకు కృత్రిమ అభ్యంతరములను ప్రదేశపెట్టచి ఇండియా తలంచవచ్చును.

సోవియటు పరపత్తి

యునైటెడ్ స్టేట్సు

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 7:—సోవియటు ప్రభుత్వము నిలుకడగ నున్నదనియు దానిని గుర్తించుట అవశ్యమనియు రాజకీయ వర్తకసంఘము వారనుచున్నార కాని మార ప్రాప్తదేశ పరిస్థితులు మరింత అనుకూలించినగాని ఉత్తము తీసికొనని హామీగైగా రనుచున్నార. అమెరికను రషియా వర్తకము 1925 లో ఆరుమాసములను 1924 వర్తకము కంటకును సమానముగ నుండెను. పోయిన ఆరునెలలలో సోవియటులకు 7000000 పౌనుల విలువగల సరకులను అప్పుగా నిచ్చిరట.

మసోలు సరిహద్దు

విచారణ సంఘ నివేదికము

రాష్ట్రవిభజనము లేదు

లండన్, ఆగస్టు 7:—మసోలు సరిహద్దు నివేదికము ప్రకటించబడెను. తగ్గయిదా ప్రదేశమును విభజించరాదనిరి. నై సర్వీకస్వభావమునుబట్టియు, అర్థిక కారణములచేతను, బహుళ సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును బట్టియు ఇరాకుతో కలిసి యుండవలెనన్నట్లు గాన్పించుచున్నది. 25 సంవత్సరములవరకు ఈ ప్రదేశము జాతీయమితి అధికారములోనుండవలె ననుచున్నార. తమ రాష్ట్రములో విద్య పరిపాలనము, రాజకీయములందును కుర్దులకోర్కెల ప్రకారము జేయవలెననుచున్నార. నాలుగు సంవత్సరముల అనంతరమున ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడిక తీరిపోయిన పిదప, జాతీయమితివారు రద్దుజేసిన తరుమ్మ పరిపాలనములో ఈ ప్రదేశముండుట లాభకరము. ఇరాకుకంటే తురుమ్మ ప్రభుత్వ పరిస్థితులు అనుకూలముగనున్నవి. భయము లేకున్నది. నీటి వారుడల నిమిత్తము దియాలా ప్రదేశమును ఇరాకుతోనే జేర్చియుంచవలెను.

విభజించుటకే నిశ్చయించిన చిన్న జాబును అనుసరించి సరిహద్దు నేర్పాటుజేయవలె ననిరి.

జాతీయమితివారికే సర్వాధికారమును వదలివేసిరి. ఈ రాష్ట్రముపై ఏ ప్రభుత్వము అధికారము వహించినను వారికి వర్తక సూక్ష్మములను వరలవలెను. అభ్యంతరమును జూపరాదు. ఒక్కజాతి విభేదములనే తక్కులోనికి దీసికొనరాదు ఏ సరిహద్దుగూడ ఆసలు దానికంటే ఎక్కువగ మారవచ్చును. తప్పదు. ఇరాకుకు తక్కిన తన హక్కులను వదులుకొనువరకు అయ్యది తక్కిలోనికి యనుకొనవలెను. నై తికహక్కు గలదు.

జనులు విస్తారముగ ఇరాకుతో కలిసియుండుటకే నిశ్చయించిరి విచారణసంఘమువారు దెలిపిరి. జాతీయమితి అది కారమునున్నమ్మి ఇట్లు చేసిరి. లేనిచో తక్కికే ఇచ్చివేయవలెననెడివారు.

తురుమ్మలహక్కు

కాన్స్టాంటినుపోలిస్, ఆగస్టు 7:—తురుమ్మలహక్కులను వారు 12 గంటలు సమాజేతమైరి. మసోలునివేదికమును చర్చించిరి. తమహక్కునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ నివేదికమును తయారుజేయుచున్నారు. తుర్కీకుర్దుల జనసంఖ్య ఆరకు విస్తారముగ నుండుటచే మసోలు తమరాజ్యములోనే చేర్చమనెదరు. మసోలులో అవలంబించబడు ప్రభుత్వములను, పరిపాలనమును దెప్పెదరు.

ఇరాకువారి యభిప్రాయము

లండన్లో ఇరాకు ప్రతినిధిగనున్న ఎలాస్కరీపాషాగారిట్లు డెలుఫ్రుచున్నారు:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సూచించిన నై సర్వీక సరిహద్దు ఉత్తరభాగమునందై. శత్రుభయము లేకుండా జేయగల్గును. ఇదియే సహజమైనది. తగ్గయిదాలోనున్న ప్రదేశము ఇరాకులోనిదే. అర్థికవిషయమైన దానిని, ఉత్తర దక్షిణదేశములు పూర్తిగ పేరుగ స్వతంత్రముగ నుండుటచే విభజించరాదు. ఇది ముఖ్యము. మసోలు ప్రజలే మసోలును తర్కిననుండి విడిచియగోరిరి.

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 7:—మసోలు నివేదికమునుగూర్చి వార్తాపత్రికలన్నియు వివిధములుగనున్నవి. మసోలునివేదికము చాల అవసరముగ నున్నదని డెయిలీటెగ్రాఫుపత్రిక వాకొనుచున్నది. విచారణసంఘమువారు వివేకముగ నివేదికమును తయారు జేసిరిని టైమ్సుపత్రిక డెలుఫ్రుచున్నది. ఇద మిగ్గలని నిష్కర్షగ విచారణసంఘమువారు డెలుఫలెదని డెయిలీటెగ్రాఫుపత్రిక నుచువుచున్నది. రమిషనరలు తమలో తాము ఏకీభవించలేకపోవుటచే ఇట్టిని తలపించెననుచున్నారు. డెయిలీన్యూస్పత్రికగూడ నివేదికము అన్నట్లుగ నున్నదనుచున్నది. వచ్చే జాతీయమితిసభలో తీర్మానించుట మరింతకష్టముతోనుండును. అంతచులకనగ నుండవలెనున్నది.

కమిషనరుల నివేదికము బ్రిటిషువారికి చాల భంగముగ నున్నదనియు, బ్రిటిషువారు చెప్పవలసిన దొక్కటెయియు టైమ్సుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తర్కి కనుకూలముగ తీర్మానించుటచే డెయిలీమెయిలు సంతసించుచున్నది. ఎప్పుగుగూడ బ్రిటిషువారి రీతిమయమై బాధ్యతను వహించుట ఇష్టములేదు.

మెయిసూలు రాజు

గారు 16 వ తేదిని మార్చెయిక్కుకు జేరెదరు. లండన్లో నున్న ఇరాకు ప్రతినిధి కలసికొనును. మొదట యూరపుఖండములో అనార్కోగ్యమును మాన్పకొని లండన్కు అజ్ఞాతపానముగ ప్రచ్చన్న జేవముతో వచ్చెదరట.

బ్రిటిషు దిగుమతి

చతుక వస్తువులను దిగుమతి జేయరాదనుట

కార్మికసంఘమువారి నివేదిక

లండన్, ఆగస్టు 7:—విదేశములందు తక్కువ వేలనములతో చతుక తయారగుచున్న సరకులను ఇంగ్లాండులోనికి దిగుమతి చేయరాదని కార్మికసంఘమువారు సిఫార్సు జేసెదట. విదేశములందు తయారగు చౌకసాల సరకులను సర్వస్వాన్ని సంకలితమున బ్రిటిషుగ్రంథములు విదేశమున అచ్చగువాని వలెను భావించునని ఖిటి దిగుమతులు అక్రమమని ప్రకటించవలెననియు సిఫార్సు జేసెదట.

మరికొన్ని వివరములు

దేశములో చేయవలిన చర్య నెత్తుకొనక అంతర్జాతీయ చర్యనే కార్మిక ఆర్థిక సంఘమువారు సిఫార్సు జేసెదట. దీని నిమిత్తము సంతి ఒడంబడిక నుపయోగించవలె ననిరి. దీనికి అనన్యముగ అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశమున ఒక తీర్మానమును జేయవలెననిరి. వాషింగ్టన్ పని గంటల ఒడంబడికకు భిన్నముగ తయారుచేయించిన సరకులను బహిష్కరించ వలె ననుచున్నారు. సుంకములను విధించి సరకులను దిగుమతి జేయకుండ జూచుట నిష్ఫలమనిరి.

మరాఠో పోరాటము

రిపులకు దైత్యసహాయము

లండన్, ఆగస్టు 8:—బ్రిటిషు రెజ్ క్రాస్ సంఘము వారు రిపులకు దైత్యసహాయము చేయవలెననుకోరికను విజ్ఞాపనగా కార్యదర్శిగారు ఇచ్చుచేసిన అంగీకరింపదరా యని కార్మిక సభ్యుడగు మెకంజీగారు రహస్య, అసహాయమును స్పెయిను ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించవలెనని మెక్సీలుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈవిషయములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలుగజేసికొన రనిరి.

రిపులకు యుద్ధముజేయువారిని తిరిగి తీరని కష్టకష్టాదులను గాన మెక్సీలుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

సిరియా పోరాటము

(అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 9:—జెబులూనులో నెమ్మదిగ నున్నదని సిరియానుండి తెలుస్తోవుగానికి తంతి వచ్చినది. ఇదంతయు స్థానికచిక్కులే యని అభిప్రాయపడుచున్నారు. విప్లవము నడచుటకు లెవాంటులో అపుడే ఫ్రెంచివారికి తగినంత సేన యుండుటచే ద్రూసెన్ వైకే వందయాత్రిక నేనను బంపవలయు కొనలేదని బెయిరూటునుండి తెలుస్తున్నదిగా విలేఖరి డెలుపుచున్నాడు. ఇదివరకు వచ్చినసంఖ్యలకు నష్టములు తక్కువగ నుండెను. బెయిరూటులో నున్న ఫ్రెంచివారు తాము విప్లవమును అడంచగలమున ధైర్యముతో నున్నారు.

ఆర్థిక పరిస్థితులు

విచారణసంఘము

సభ్యులవేర్లు

కోల్పో ప్రభువు చామర్లు ప్రభువు, బ్రాడ్బెరీప్రభువుగార్లు ఆర్థికసంఘసభ్యులుగ నియమించబడినది చర్చిగాదు డెలిపిరి. బోర్డింగు ప్రభువు అన్యత్తులుగ నుందురు.

ఆంగ్లో-జర్మను వర్తకము

బెర్లినువారు ఒడంబడిక సంగీకరించుట

ఆంగ్లో-జర్మను వర్తకపు టొడంబడికను బెర్లిను వర్తక సంఘమువారు రొప్పకొనిరి. దీనివలన యుద్ధమునకు పూర్వమున్నట్లే గ్రేటుబ్రిటనుకు జర్మనీ ఎగుమతులు ఎక్కువగ నున్నవి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడికను డొమినియనులు అధినితేములను సిఫార్సుజేసిన రనుచున్నారు.

చుండుకుసూనె

సిసా 1-కి 0-6-0

ఈ సూనెను రావిన మండు, పొట్టురాలులు, జీల గోమడుపుండు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని గలుగక చక్కగ బెరుగ గవు.

అమృతాంజనా డిపో, మదరాసు - బాంబాయి

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ ఆగస్టునెల 10-వ తేది సోమవారము

మార్పులము	గత 24 గంటలలో	అంతర్దినము	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	90.8	88.1	0.08	14.41	44.96
విశాఖపట్టణము	89.2	80.1	0.04	10.72	87.09
కాకినాడ	85.4	73.9	0.58	21.65	39.09
మచిలీపట్టణము	90.1	79.8	...	13.79	41.59
కర్నూలు	90.9	75.3	0.10	7.73	26.01
బళ్లారి	95.5	76.2	...	1.06	20.51
కడప	91.8	75.5	0.35	12.60	31.23
నెల్లూరు	96.7	76.9	0.16	5.66	37.93
పల్నాడు	95.6	77.4	0.79	8.04	50.74
కడపూరు	92.4	74.3	0.78	10.32	52.94
నీలము	92.3	74.4	...	6.78	33.30
కోయంబూర్	85.7	69.6	0.02	3.26	22.29
తిరుచనాపల్లి	96.6	78.1	...	7.50	33.18
నాగపట్టణము	91.1	78.3	...	8.73	54.93
మధుర	95.2	77.8	...	8.39	33.58
పాంబన్	87.8	78.9	...	0.15	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.34
తిరువేండ్రము	78.9	74.4	0.26	17.80	64.51
కొచ్చిక్	81.8	74.4	0.72	50.19	114.51
కాలికట్టు	82.3	73.1	0.73	83.70	117.16
మంగళూరు	82.3	72.7	2.21	100.85	125.68
తెనకలూరు	83.3	66.4	0.03	7.51	35.37
మెదకూర	68.2	60.4	0.80	77.13	125.46
కొడెకనాల్	66.4	52.2	0.05	11.55	62.13

సర్కారులు:—కాకినాడలో ఉరుములు ఉరిమెను. మెరుపులు మెరుసెను. 0.5కి వర్షం చెను. గోపాలపురం, విశాఖ పట్టణములో చినుకులు పడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటి రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వర్షా:—కడపలో 0.35, కర్నూలులో 0.10 వర్షం చెను. కడపలో మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల పలచగ నున్నది. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.79 వర్షం చెను. కడప లూరులో 0.78 నెల్లూరులో 0.16 వర్షం చెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

పడమటితీరమున ఉత్తరమద్రాస్ తీరమున వర్షించును. తక్కినచోట్ల స్థానికచినుకులు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్షపాతము

సిన్హ, ఆగస్టు 9:—ఉత్తరమధ్యముండిగులందు వర్షపవన బలిమిత్వగిది. బర్మా, అస్సాము, సింధు, దివకల్పమునకు వర్షమునుండు వర్షము బలముగ నున్నది. అస్సాము, సింధు, కొంకణము, మళయాళములందు సర్వసాధారణముగ వర్షము సర్వత్ర గలదు. దక్షిణబర్మా, బీహారు, పంజాబు, కొండెలు, లీరారు, బాంబాయి దక్కను, మైసూరు, మదరాసు దక్కను లందు అచ్చటచ్చట వర్షమునుగి సెను. ఉత్తరబర్మా, బెంగాలు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, కాశ్మీరము, బెలూచిస్థానము, తూర్పు రాజపుత్రస్థానము, ఘోర్ఖర్ము, తూర్పుమధ్య రాష్ట్రము, హైదరాబాదు, ఆగ్నేయ మదరాసు ఉత్తరమదరాసు తీరములందు దచ్చటచ్చట వర్షించెను. మెర్ఖు 3, డైమండు దీవి 6, టావాం, క్యాపు 1 1/2, ధూచీ, 5 సిల్చారు, కాన్పుబాదు, చిట్టగాంగు, జాల్మెనరి, డోహకా 1, జకోబాదు 1 1/2, అకోరా 2, జగదల్ పురం 1, రత్నగిరి, మార్కగోవా, కార్వారు, కొచ్చి 3, కల్లికోట, మెర్కూరాలందు 1 అంగుళము వానగురి సెను.

సూచన:—సింధు, కొంకణము, మళయాళములందు వర్షము తక్కువ. (అ. ప్రె.)

నూతన నైన్యాధిపతి ప్రసంగము

భారతమునుగూర్చి వెల్లడించిన యభిప్రాయము

సిన్హ, ఆగస్టు 8:—నూతన నైన్యాధిపతియగు సర్ విలియంబర్డువుడుగారు యసోసియే టెను ప్రతినిధి సందర్శింపగా సంతోషప్రదముగ సముద్రయానమునర్పింపినయియు, పూర్వపు స్నేహితులనుగలసికొనుట చాల సంతోషదాయకముగ నున్నదని యు డెలిపిరి. రోయల్ కలొనియత్ యిన్స్టిట్యూటునందు “భారతీయు లందరాధిపతులను కాసింపున్నార”ని నుడివిన విషయమును ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా నిట్లుని డెలిపిరి. “నేజెప్సిన దానిని తప్పగ బ్రకటించిరి. దానివలన విమర్శకులు భారతీయ శాయములను సంతృప్తిపఱుపరని యర్థముజేసిరి. నేను జెప్పినది భారతదేశము ప్రపంచమున తన ప్రస్తుత వ్యాకులమునుండి దప్పించుకొని కాంతమున బదు జూచుచున్నది. ఈవిషయమును మఱుగ పఱుపజాలము. నాగరికతా ప్రపంచ మంతకువలెనే భారతదేశము కూడ ప్రస్తుత దుస్థితినుండి తప్పించుకొనుటకై బ్రయత్నించుచు యంచరాని దాని కాశించుచున్నదని నుడివెలిసి. దీనివలన వేతర్థము గానవచ్చును. యుద్ధమునకు పిమ్మట గలిగిన దుష్టపరిస్థితులను దప్పించుకొనుట కన్ని ఇతరదేశముల వలెనే (ఆంగ్లదేశము కూడను) ప్రయత్నించుచున్నదని యర్థము స్ఫురించుచున్నది. తరువాత ప్రభుత్వ మధ్యంతరములను యాపువాపుటకు ద్రుష్ట వర్తన నాపుటకును సహాయపడవచ్చుననియు నిర్మామందు చేయవలె కొంచెమునియు డెలిపిన్టుల బ్రకటించిరి. నిజముగా నుడివిన దేమన ప్రభుత్వమధ్యంతరములను దీనివేసియు దుర్నిర్వహణ నాసియు సహాయపడవచ్చును. కాని ఏవీతియైనను బాగుపడుటకును తన యాశయస్ఫూర్తిగా వింతుకొనుటకును స్వతంత్రపై నాధారపడవలెననియు, దానిని సేమోక్షమున్నదని యు నుడివెలిసి.” (అ. ప్రె.)

రాజ ప్రతినిధి, నైన్యాధిపతుల రాక

నేషనువద్ద నన్యానము

సిన్హ, ఆగస్టు 8:—రీడింగ్ ప్రభువు, సతీమణి, సహరి వారముగా నేడు సిన్హాచేరి. సమ్మరు హిల్లునేషనువద్ద ప్రత్యేక పుటండి యాగినది. వారిసాహస్యించుట కనేక ప్రముఖులు వచ్చిరి. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభ్యులు, సెక్రటరేటుద్యోగములు, పంజాబుగవర్నరు ప్రతినిధులు, నైన్యాధికారి ప్రతినిధులు సన్మానించుటకువచ్చిరి. అనధికార ప్రముఖులందు దర్బాంగముహారాజు, రాజసర్ హరనామసింగ్, మహారుడు గార్లగలరు అనధికారరూపముగ రాకయేయైనను, వారని సందర్శించుటకు చాలమందివచ్చిరి.

నూతన నైన్యాధిపతియగు సర్ విలియంబర్డువుడుగారు మూడుగంటలముందుచేరి. వారిని రైల్వేస్టేషనువద్ద సైనికోద్యోగస్థులుసన్మానించెరి.

స్టేటుకొన్నిలు సభ

చర్చకువచ్చు తీర్మానములు

సిన్హ, ఆగస్టు 8:—నేడు తీసిన స్టేటు ప్రకారము స్టేటు కొన్నిలు సభ ప్రధమ దిన సమందు 25 వ తేదిని చర్చకువచ్చు తీర్మానములు రెండు. మొదటిది కవర్టీగారిది. ప్రభుత్వ మండ్రాలయములందు కంట్రాక్టుపద్ధతిని పనిజేయించుట యెల్లు జరిగిననో గమగొనుటకు, విచారించుటకు సంఘమునేర్పరదు తీర్మానమును ప్రతిపాదించురు. రెండవతీర్మానము సర్ డేనకీప్రసాదు సిన్హాగారిది. భారతదేశ పరిపాలనాప్రణాళికను నిర్ణయించుటకు కేంద్రకాసనసభలు, రాష్ట్రీయ కాసనసభలు ప్రజాసంఘలు గలసిన ప్రతినిధిసంఘమునే ర్పఱచి వారిచే నాప్రణాళికను దయారుచేయించుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనును. తీర్మానమును ప్రతిపాదించురు. (అ. ప్రె.)

రైల్వేలవల్ల నాదాయము

ప్రభుత్వముచేనడుపబడు రైల్వేలన యాదాయము సిన్హ, ఆగస్టు 8:—ఏప్రియల్ 1 తేదీనుండి జూలై 25 వతేదీవఱకు ప్రభుత్వముచే నడుపబడు రైల్వేలన వచ్చిన యాదాయము రు 3,06,90,000 లు. క్రితసంవత్సర మదేకాల మందు వచ్చిన యాదాయముకంటె 116 లక్షలు తగ్గినది. 1925 వ జూను మాసముందు రైల్వేలనవచ్చిన యాదాయము రు 30,40,000 లు ఆమాసమునకయినఖర్చులు రు 52,30,000లు. (అ. ప్రె.)

బ్రిటిషు కార్మికపక్షము భారతీయులు

అసహాయోద్యమము నదృశ్యగీతమే.

హోల్కర్ నెట్టుగారి సంక్షేమము

1920 భారతదేశీయ మహాసభకు బ్రిటిషు కమిటీ ప్రతినిధిగవచ్చిన హోల్కర్ నెట్టుగారు 'హిందూ' పత్రిక ద్వారా భారతదేశమున కీక్రింది సందేశము బంపిరి:—

ఇంగ్లీషు కార్మికోద్యమమునకును భారతీయుల ఆదర్శములకును మధ్యనే మాత్రము సానుభూతి లేదని భారత జాతీయోద్యమావలంబకులలో నొక దురభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. ఈవిషయమై కార్మికపక్షనాయకులు ముఖ్యులు తమ అభిప్రాయములను చెప్పిరి. 'నేనుగూడ 1920 లో భారతదేశములో నెట్టి అభిప్రాయములను చెప్పితిని? యిప్పుడునునాని 'నే' గగ్గియున్నానని చెప్పచున్నాను. న్యాయముగ దీరవలసిన కష్టములు దీరనపుడు సద్యఃఫలితమునే అసహాయోద్యమము బయలుదేరవని అప్పటికిని యిప్పటికినిగూడ జెప్పచున్నాను. కార్మికనాయకులు కొందరు చెప్పవలసినది చెప్పినను యింకను అసహాయోద్యమమునేమియో కార్మికపక్షమువారికి చెలియదనియు సానుభూతిలేదనియు జెప్పటయు భావించుటయు తప్పుగును. మేము అదృష్టవశాత్తు అసహాయవిధానము ననుసరింపవలసిన యంతరమును దాటితిమి.

దాసుగారి రాయభారము

క్రిందటి మేనెలలో సి. ఆర్. దాసుగారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సహకార మిత్రభావమును చెల్పుచు గావించిన ప్రకటనముప్రశంసార్హముగ నున్నది. కాని భారతజాతీయపక్షమునకు బ్రిటిషు కార్మికోద్యమమునకును సానుభూతి లేకపోవుట వలన అసహకారలాభప్రయోజనములు లేకుండ పోయెనని తలంచునెడల నాకు చాల విచారముగ నున్నది.

బర్మను హెడు ప్రభువు భారతీయులు సిద్ధముగ జేసిన ప్రభుత్వ నిర్మాణము నేరైన పరిశీలించెదమని జెప్పినది చాలముఖ్యమైన యంశమని దలంచితిని. ఇప్పటి బ్రిటిషు ప్రభుత్వ నిర్మాణమునబట్టియు బర్మను హెడు ప్రభువు యిదివరలో జేసినపనులబట్టియు వ్యతిరేకవిధానమే ప్రకటింపబడునని నిజముగా తలంపబడెను. ఇప్పుడున్న భారతమంత్రీ యిట్టిసంగతిని గోరుట నభివృద్ధిచిహ్నమే యనవలయును. భారతదేశములో నన్ని పక్ష నాయకులను యీవిషయమై ఆలోచించి పని జేయగోరెదను.

కామను వెల్లుబిల్లు

ఇండియా సేవనలక నైపున ను తయారుచేసిన బిల్లును తెసాంటుమ్యగారు నాకుబంపిరి. దానిని జాగ్రత్తగ పూర్తిగ పరిశీలించ నా కవకాశములేకపోయెనుగాని బర్మను హెడు ప్రభువు కోరినటుల దానిని పక్షములబలమును ఉన్నటుల గాన్పించుచున్నది. 'తెసాంటుమ్యగారు యీదేశమునకువచ్చి రాయభారములు జరుపుటవలన మంచిఫలము గల్గునని నాకు నమ్మకముగలదు.

భారతజాతీయోద్యమా దర్శము విషయమై మాకెప్పుడును శంక జూడదులేదు. పూర్వము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న రాజ్యములెట్టి స్థానమును వహించుచుండెనో సూతనమువచ్చిన బ్రిటిషుకామనువెల్లులోగూడ భారతదేశ పట్టి స్థానమును వహింపవలసి యున్నది. అదియెట్టి స్థానమును వహింప నిశ్చయించుకొనెనో అంతయును భారత నాయకులే మరతులతో గూడ వివరింపవలయును. తెసాంటుమ్యగారి బిల్లును యిటునటు ద్రిప్పిజూడ యీమతులు తృప్తికరముగనే యున్నటుల నాకు గాన్పించుచున్నది. ఇదివరలో దక్షిణాఫ్రికా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా దేశములు త్రొక్కినమార్గమునే భారతదేశమునకు గూడ నడుచుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను. న్యాయసమ్మతమును జాతీయసంభవసిద్ధమునకు ప్రభుత్వ నిర్మాణమును సమము జేసి బ్రిటిషు ప్రజలకు సమర్పించుట కవకాశము గల్గినది. ఈసుగుణము లన్నియును తెసాంటుమ్యగారి బిల్లునందుగలవని నాకు నమ్మకముగలదు. అందుచేతనే బ్రిటిషు కార్మికోద్యమమునకు యీ విధానమునెడ యిక్కాలపు యువజనసభ్యులకు గూడ సానుభూతిగలవని నేను చెల్లుచున్నాను. భారతదేశపు కోర్కెలను నెరవేర్చుటకు వారు తమ చేతనైనంతవరకు పనిజేయుదురని నేను భూ నమ్మకముగ చెప్పగలను.

కీ॥ శే॥ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు

ప్రముఖుల ప్రశంస

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధీ ముడిమనుగారు, జె. చాదగిగారి కిట్లు తంతి నంపిరి. "నాచితముతుండగు సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మరణమునకు చాల చింతించుచున్నాను. వారి బంధుగులకు నాసానుభూతిఁ చెలుపగోరుచున్నాను.

సిన్హా ప్రభువు దుఃఖము

సిన్హా ప్రభు విట్లు నుడివెను. సర్ సురేంద్రనాథుని మరణము నన్ను విచారసముద్రమున ముంచివేసినది. రాజకీయములను చెలిసికొని నప్పటినుండి నేనాయనను గురువుగా భావించితిని.

లజపతిరాయగారి ప్రశంస

లాహారు, ఆగస్టు 8:—నేటి పీఠులు పత్రికాయందు సురేంద్ర నాథ బెనర్జీగారినిగూర్చి లజపతిరాయగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. "ప్రస్తుతము జాతీయ మహాసభవారికిని బెనర్జీగారికిని భేదాభిప్రాయము లున్నను వారి దేశసేవనుగాని కార్యదీక్షనుగాని యేరును శంకింపజాలరు. మన దేశమందలి గాఢ దేశభక్తులలో నొకరు. సురేంద్రనాథుని మరణమువలన దేశము దారిద్ర్యవృక్షకు నచ్చినది. ఎంగ దేశము మతీంత దుఃఖ భాజనమయినది. కొలదివారములలోనే వంగ నాయకుల నిర్ణయముగోల్పోవుట రాష్ట్రమునకేగాక దేశమున కంతకును నష్టము వాటిల్లి, ప్రజల మనోభావములందు మాధ్యావృక్షను జనింపజేసెను. వారిబంధుగులకు నాసానుభూతి నందజేయుచున్నాను.

కలకత్తా శిష్టసభ సానుభూతి తీర్మానము

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—కలకత్తా శిష్టసభవారు నైను ఛాన్సలరు సర్ యివాన్స్ క్రీపుగారి యధ్యక్షతక్రింద సభ గూడి సర్ సురేంద్రనాథుని మరణమునకు విచారించుచు తీర్మానించి తమ సానుభూతిని వారికుమారుని కందజేసిరి. తత్సమయమున నైను ఛాన్సల రిట్లు నుడివెను. "నేనాయని యభిమాన విషయముంగ సారస్వతమనియు, దానియంద ప్రతిమాన ప్రతిభ గాంచెననియు, బర్మ మహాశయుని "ప్రస్తుతాంత్యప్తి" శ్రేంచి విప్లవము" మొదలగు పుస్తకములం దభిమాన మెక్కుడనియు విందును. నేనాయన నీసభయందు విద్యావిశేషజ్ఞుడనియు, వంగరాష్ట్ర ప్రముఖుడనియు సంస్మరింప వలయును. వంగరాష్ట్రమునందేగాక భారతదేశ మంతయునతని కీర్తి వ్యాపించినది. విదేశములందు గూడ ప్రతిభ గలవాఁడు. కొలదికాలములోనే యొకరి వెంబడినొకరు ఘనముల పోగొట్టుకొని నందులకు వంగరాష్ట్రము చాల దైన్యదశయందున్నది.

భారతీయసంఘమువారి సంతాపము

భారతీయ సంఘమువారి కీక్రింది తీర్మానమునుజేసిరి. "తమ సంఘాధ్యక్షుడు కీ॥ శే॥ డయినందులకు భారతీయ సంఘము తమ సంతాపమును వెల్లుబిల్లుటకు యుక్తవచనములు తోచుట లేదు. దేశచరిత్రమందలి కీర్తి ప్రకటన కార్యములకు సువర్ణస్ఫుటాక్షరములతో వ్రాయఁబడియుండగా నిప్పుడీ సంఘము తన యధ్యక్షుని బొగడ నవసరములేదు. తాను స్థాపించి, పోషించి, నాయకత్వము వహించి, జీవితాంతమువఱకు దానికొక శ్రమపడిన మహానాయకుని మరణమునకు మిథిచారము నందుచు నక్రమశిష్టమై, గౌరవపురస్కరముగ ప్రార్థించుచున్నాను."

పశ్చిమభారత మితవాద సంఘము సానుభూతి

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—పశ్చిమభారత మితవాద సంఘము సురేంద్రుని మరణమువలన భారతమాత తన పుత్రులలో నొక మహామహుని గోల్పోయెననియు, కలకత్తా పురము తన ప్రముఖులలో నొకరిని గోల్పోయెననియుఁ దలంచుచు విచారించుచున్నారు.

ఆంగ్లేయసంఘము సానుభూతి

నంగరాష్ట్ర రాజకీయములందు ప్రాముఖ్యముగ పాల్గొనిన నాయకాగ్రగణ్యుండగు సర్. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మరణమున కీసంఘమువారి మిత సంతాపము నందుచున్నారని యాంగ్లేయ సంఘమువారు తీర్మానించి వారి బంధుగులకు తమ సానుభూతి నందజేయుచున్నారు.

అమృతసర పురపాలకసంఘమువారి సానుభూతి

అమృతసరము, ఆగస్టు 8:—స్థానిక పురపాలక సంఘము సర్. సురేంద్రుని మరణమునకు జింతించు తీర్మానించిరి. వారి గౌరవాధ్యక్షులు నాటికి సభ నాపుకేసిరి. చాలమంది సభ్యులు తీర్మానముపై బ్రశంసా పూర్వకముగ వాక్యముల నుడివిరి. భారత రాజకీయములందు, పత్రికా నిర్వహణమునందు నాయక మణియని బ్రశంసించిరి.

కొచ్చినుశాసనసభ

నూలుగీయుట పాఠశాలలందు నేర్పవలయును

సమావేశము సమాప్తమయ్యెను

కొచ్చి, ఆగస్టు 9:—శుక్రవారనాడు కొచ్చిను శాసనసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. శాఖ వివక్షతపై విద్యార్థుల ఉపయోగము నిమిత్తము సత్విగ్నములను బోషించుటను గురించి బెక్కు సభ్యులు ఆశ్చేపించి. సంస్థానపు వ్రాయముపై పాఠశాలల కనుబంధముగనున్న వసత్విగ్నములు జాతిమతవివక్షలేకుండ ఎల్లరును జేరుట కవకాశమీయవలయునని సభ్యులు గోరిరి. కొందరు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. సంఘమునందు భేదములున్నంతకాలమును ప్రతిసంఘమువారి ఉపయోగము నిమిత్తమును ప్రత్యేకముగ నొకవసత్విగ్నము నిర్మించుట కవకాశములేదని వాదించబడెను. ప్రజాసంఘాభిప్రాయముగ దొరతనము మెలంగుననియు సంస్కరణమునకు పరముగ ప్రజాభిప్రాయమున్నదియు లేనిదియు చెలిసికొనుటకు వ్యవధిగావలయుననియు అంతవరకును ప్రభుత్వమేమియు జేయజాలదనియు విద్యా శాఖ డైరెక్టరు సమాధానమిచ్చెను.

పాఠశాలలందు నూలుగీయుట

పాఠశాలలందు నూలుగీయుటను బ్రవేశ బెట్టవలసిన దని నొక తీర్మానము బ్రవేశబెట్టబడెను. నిర్వాహకత్వము హెచ్చుచున్నదనియు చేతిపనులనువృద్ధి గావించవలసినదనియు మరి కొందరు సూచించిరి.

వైద్య శాఖ క్రింద బెక్కు తీర్మానములు చర్చింపబడెను. జనరలు ఆకు పత్రికాయందు శిక్ష నొందిన ఆయుర్వేదవైద్యులను బెప్పించి గ్రామములందు చాకగ వైద్య సహాయము గావించుటకు ఆలోచించుట నని డా॥ వి. వెగ్గిగారు ఒక తీర్మానమునకు జవాబిచ్చిరి.

పారిశుధ్యమునకును కాన్యర్యస్థితికిని సంబంధించిన పద్దులందు గ్రాంటు దర్శింపబడెను. ఈశాఖలు సంతృప్తికరముగ నడుపబడునని చెలుపబడినవిదప తగ్గింపుగావించుట ఉపసంహరింపబడెను. తడనంతరము దివాను శాసనసభసమావేశమును వరినమాప్తము గావించిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రేటుకొన్ని యభ్యుధి

మధ్యరాష్ట్రముందు స్వరాజ్యపక్షము తరపున ప్రతినిధి

నాగపురము, ఆగస్టు 10:—స్వరాజ్యపక్షము తరపున ప్రతినిధిని మధ్యరాష్ట్రములందు నిలుపబెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. మహారాష్ట్ర ప్రాంతీయులు, వేముకు నాగపుర పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడగు డా॥ ఓల్కార్ గూరిగారి, హిందీ ప్రాంతీయులగుడ నంగీకరించుచో నిలువబెట్టుటకునిశ్చయించిరి. కాని హిందూస్తానీ మధ్యరాష్ట్రములవారు దివాను బహదురు వల్లభదాసుగారి కుమారునిగాని ప్రస్తుతము శాసనసభ్యుడగు కె. పి. పాండేగారిని గాని బలపఱుప నూహించుచున్నారు. కాని నేత జమునాదాసు వల్లభదాసునకే బలకరముగ నున్నదని యూహింప బడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నాగపురమందు వఱదలు

నాగపదిసాంగి వఱదలు వచ్చుచే మాడుకంటలు నాగపురమందలి ప్రజ లందఱును తహతహలాడిరి. పట్టణమందు కొంత భాగము శతాబ్దాల్ల, మహారాజాబాదు, వఱదలందు మునిగినది. అప్పటి యిండ్లలోనివారిని చాల కష్టముతో నీవలకు దీసికొని వచ్చిరి. కొంద టిండ్లకప్పుల పైనను, చెట్లపైన నాక్రయించిరి. ఇంతవఱకు మానవ ప్రాణహాని సంభవింపలేదు. కాని మహారాజాబాదులోని కొన్ని జంతువులు కొట్టుకొనిపోయినవి. వఱదలు తగ్గుచున్నవి. మూలాలు పరిశీలు కలుగుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

షాహిడీ జతలు

నాభానుండి అమృతసరమునకు దిరిగి వచ్చుచున్నవి

అమృతసరము, ఆగస్టు 10:—అప్పుడప్పుడు జయతోకు బోయిన పదిహేడు షాహిడీజతలు సిక్కుసమస్య బరిష్కారానంతము నాభానుండి విడువబడిన అకాలీలు గురుగ్రంథ సాహెబును పల్లకియందు బెట్టుకొని కృపాశాములతో ఉరేగుచు అమృతసరమువచ్చెను. టూరక్ టూరక్ వద్ద యీమధ్య యీజతలు విశ్రాంతి దీసికొనుచున్నవి. శగరభీషులగుండ అకాలీలు బోవునుండ స్త్రీలు, పిల్లలు అకాలీలకు మధురమైనమితాయిలను చల్లని దాహములను యిచ్చిరి. బ్రహ్మాండమున సమాహమువారి వెంట స్వర్గగోపురమువరకును వెంబడించెను. (అ. ప్రె.)

లోకనూన్యుని శిలావిగ్రహములు

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగార్లు వెలిబుచ్చిరి

భారత స్వరాజ్యోద్యమ స్థాపకుడు

ఈకార్యమును నెరవేర్చుటకు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని మహాత్ముడు ప్రత్యేకముగా నియమించినందున ఈనెల 1వ తేదీ శనివారమునాడు కరాచిలో ఖాల్కివాహాల్లో శ్రీమతి సరోజినీగారు లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు మహారాజా శిలావిగ్రహమును నిండోలగమున వెలిబుచ్చెను.

“నేను మహాత్ముని ప్రతినిధిగా నిలుకు వచ్చితిని. తానే స్వయముగా వచ్చి లోకమాన్యునిపట్ల తనకుగల భక్తిని వెల్లడింప వలెనని మహాత్ముడు చాల ప్రయత్నించెను గాని దేశబంధుదాసు గారి వంగరాష్ట్ర స్వారకనిధికి పదిలక్షలను పూర్తియగు వరకును మహాత్ముడు డబ్బునుండి రాజాలకున్నాడు. కాన మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారము నే నిలుకు వచ్చితిని. భారతదేశమున స్వరాజ్యోద్యమమును ప్రారంభించిన మహానాయకుడు లోకమాన్యుడే. మీరు కేవలము ఉపన్యాసములను వినుటకే యిచటికి వచ్చిన వారుగారు. లోకమాన్యుని పట్ల మీకుగల భక్తిని నివేదించుటకే వచ్చితిరి. “స్వరాజ్యము నాజన్మహక్కు” అను మంత్రమును లోకమాన్యుడు మన కుపదేశించెను. అతడు మన వశముచేసిన ఆపెన్నిధిని కాపాడవలసిన బాధ్యత మనయందున్నది. మీరు మీబాధ్యతను గ్రహించితిరనియే నేను తలంచెదను. లోక విదితముగా న నే ని పు డు దా ని ని యిచట వివరించు నవసరము. పీష్వాల కాలపట్టు పూనానగరమున లోకమాన్యుడు పెరిగి పెద్దవాడై ప్రజాశక్తిని దేశసేవకుఘట్టుగా వినించెను. ఆరీతిగా జగద్విముక్తయ్యెను. అతడు తిరుగులను సాక్ష్యమును భోగములను ఎన్నడును ఆశంపలేదు సామాన్య ప్రజలకొరకు పడరాని కష్టముల ననుభవించెను. లోకమాన్యుడు గొప్ప సేనానియగుటచే మహారాష్ట్రయునందలి నిజానుచరులను సుశిక్షితుల గావించెను గాన నిప్పటికిని వారు మంచి కట్టుబాటుతోనే యున్నారు. విజయమునకు కట్టుబాటు ముఖ్యతము.

లోకమాన్యుడు భారతదేశమునకు మాత్రమేగాక ప్రపంచమున కంతకును గూడ సేవజేసెను. ప్రాక్ష్మిష్ఠిదేశముల సమైక్యతను విధిచోదిత మను నమృతముతోనే లోకమాన్య డటల పనిచేసెను. అతడు పాపచింత గలవాడని కొంద రతని నిందించిరి. అట్టి నిందలను నిరాదరణమును దురభిప్రాయములను లోకమాన్యుడు లెక్కచేయలేదు. భారతదేశము ప్రపంచమునందితర దేశములతో సమాన గౌరవమును బడయవలెననియే లోక మాన్యుడు కోరెనుగాని విడిపోయి ప్రత్యేకముగా నుండవలెనని కోరలేదు.

స్వాతంత్ర్యమును గడించి స్వాతంత్ర్యము నొనంగుడు

అనియే లోకమాన్యుడు బోధించెను. భారతదేశము పరాధీనముగా నున్నచో పాలకులు మనదేశీయులను సైనికులుగా జేసి విదేశీపైముకి యుద్ధమునకు పంపెదరు. ఆరీతిగా భారతీయులు విదేశీయులకు హానిచేయవలసిన వారగుదురు” మాచీనావారిని చంపుటకు మీసేనలను పంపవలదు” అని చీనావారు మనలను కోరిరి.

“భారత మహాత్ముడియులు టర్క్కిమహాత్ముడియులతో యుద్ధముచేసి వారిని చంపిరి.” అని టర్క్కివారు భారత మహాత్ముడియులను నిందించిరి. ఈరీతిగా భారతీయుల గౌరవము నశించెను. కావుననే

స్వరాజ్యము నాజన్మహక్కు గాన నేను దానిని బడసెదను

అని లోకమాన్యుడు ప్రకటించెను. సంతకల్పము బలము కలిగినచో సర్వమును సాధ్యమేగాన భారతీయులకు దృఢసంక్ల్పము కలిగినచో స్వరాజ్యము తప్పక లభించును. ఆంగ్లేయులను తీరుమ నవసరములేదు. అతిథిపూజ భారత నాగరికతకు ముఖ్య లక్షణము గాన నందరును మనదేశమున నుండవచ్చును. తెల్లవారు ను నల్లవారును అధికసంఖ్యాకులను అల్పసంఖ్యాకులను హిందువులను మహమ్మదీయులను పారసీకులను యూదులను అన్ని దేశముల వారును గూడ భారతదేశమునకు వచ్చి నివసింప వచ్చును. కాని అందరును స్వాతంత్ర్యముతో సోదరుల వలెను మానులవలెనే జీవించవలెను అని లోకమాన్యుడు బోధించెను

స్వాతంత్ర్య సందేశము

మహానాయకులందరును స్వాతంత్ర్య సందేశములనే యొస గిరి. భారతదేశమునందు లోకమాన్యుడును యాజ్ఞప్రలో జగ్గులు షాగారును టర్క్కిలో కమల్పాషాగారును మరి యిట్టి నా

యకులందరును ప్రపంచవాసుల నందరి నుద్దేశించియే స్వాతంత్ర్య సందేశముల నొసంగిరి.

లోకమాన్యుడు రాజకీయములలో ప్రవేశింపక పూర్వము మన దేశమున రాజకీయాందోళన మొక ఉత్సవము నలెను వి నో ద ము వలె ను మాత్రమె జరుగుచుండెను. ఆరోజులలో నాయకులకును జనసామాన్యులకును సంబంధమే లేకుండెను. సామాన్యజనుల దురవస్థ నాయకులకు తెలియనే తెలియదు. లోకమాన్యుడు జనసామాన్యముతో తీసమయ్యెను. వారిష్ట సుఖములను బాగుగా గ్రహించెను. వారు అన్నా తురుగున్నారని తెలుసుకొనినను. ఆస్వామ్యభవమునే వెల్లడించుచుండెను. కావుననే స్వదేశోన్ముఖులు ఏర్పడి గాని స్వరాజ్యమురాజని బోధించెను. తర్జిలను కలిగించి ప్రజల కన్నవస్త్రముల కాభారమును చూపవలెను. అనియే లోకమాన్యుడుబోధించెను. భిన్నర ఉద్యమమును ప్రారంభించుట లో తాను లోకమాన్యుని పద్ధతినే సాగించుచున్నానని మహాత్ముడు నుడివియున్నాడు రాజకీయస్వాతంత్ర్య మత్యవసరము గృహపరిశ్రమలు ముఖ్యముగా నుండవలెను.

“ఏకమత్యమును, పరస్పరసహాయమును భారతదేశము నందలి భిన్న సంఘములకత్యవసరము బహుళ సంఖ్యాకులు అల్ప సంఖ్యాకుల కొరకుయ్యగమును చూపవలెను. ఆ క్లేయులు గాని మరెవరైన గాని భారతదేశమునకు రావచ్చును. అందరు భారతదేశ పౌరులుగా నివసింప నర్హులే” అని లోకమాన్యుడు బోధించెను.

ఈదేశభక్తుని త్యాగమును దేశారాధనమును మీకు జ్ఞప్తికి తెచ్చుటకే నేనిప్పుడు వచ్చితిని. నేను భారతదేశము నందంతటను సంచారముచేసి బోధించితిని.

సింధు దేశమున హిందూ మహాత్ముడియ విజ్ఞానము మిశ్రత మైనది. మిశ్రాత్ములు సుప్రసిద్ధులుగా నుండిరి. ఈవిషయమును రవీంద్ర కవిండుడే నాకెరించెను. భారత స్వాతంత్ర్య సమరమును సాగించుటకు మీరు మొదటిపంక్తిలోనే యుండినవలెనని మీకు తెలుపవలెనని గూడ రవీంద్రబాబు నాకాజ్ఞానిచ్చెను” అని శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు నుడివెను. (భార్యర్థ-9)

ఆంధ్రవైద్యులకు విజ్ఞప్తి

వైద్యసోదరులారా! ధన్వంతరి యనుగ్రహమునకు యాంధ్రదేశమున వైద్యులందరు “ఆంధ్రాయుర్వేద సమైక్యసముచిత” స్థాపించి యేజేట సభను గావించుచున్నారు. విద్యాపీఠము నందును గొంతవరకు పని జరుగుచున్నది. సభ్యులెల్లరకు నుచితముగా పులిక యొసంగబడును. ఆంధ్రవైద్య సమైక్యసపులిక వ్యాపకమును ప్రయోజనమును సభ్యులయందరముపై నాధార పడియున్నది. కార్యదర్శిగారు పంపిన నివేదికనుబట్టి చూడ 2500 మంది సభ్యులమాత్రమే చందానిచ్చుచున్నట్లును 206 గురు సభ్యులు తమ సభ్యత్వమునందు పేక్షాభావమునునహించి చందాల నియ్యకుంజెనట్లును దెలియుచున్నది. ఆంధ్ర వైద్యులందరు సభ్యులుగా చేరవలసిన సీసమైక్యసముచందు చేరిన మహా సీయులుగూడ ననాదరముజూపుట మిక్కిలి శోచనీయము.

వైద్యసోదరు లందరును యెప్పటియట్లు తమ యాదరమును బులికపైను సమైక్యసముచైను జూపుటయే గాక మీ మిత్రులను గూడచేర్చి మన యుద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడ మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

పులికాప్రచారమునకుగాని మండలి వ్యాపకమునకుగాని ప్రస్తుతస్థితిని సవరించుమార్గములనుగాని నూచించుమా దయతో నాపేర వ్రాసిన యాసలలోను క్రమముగా మండలిద్వారా యాచరణలోనికి తెచ్చుటకు ప్రయత్నింతునని మనవిచేయుచున్నాను.

దం. సు. అవధాని,

ఆంధ్రవైద్య సమైక్యసభ్యక్షుడు,
89 గోవిందప్పనాయకబిధి, మద్రాసు. 10-8-25.

కాళహస్తిలో దేవాంగసభ

(శ్రీ కాళహస్తి దేవాంగ సత్తమును పరిశీలించుటకును తదభివృద్ధికై వాయిపడుటకును మ. రా. రా. శ్రీ. జమీన్దారులు శ్రీయుత యన్నం వెంకట్రాయులు శ్రీశ్రీగారు శ్రీమంతులు సజ్జా మనుస్వామి శ్రీశ్రీగారు పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారు బొప్పన రుద్రయ్యగారు యీ యెదుగురేతెంచి పత్రమును పరిశీలించిన తరువాత కాళహస్తి భాస్కరపేటవారియావ్వనము చేత జమీన్దారులు శ్రీ యన్నం వెంకట్రాయులు శ్రీశ్రీగారి యధ్యక్షతక్రింద దేవాంగసభ జరుపబడెను. దేశ పరిస్థితులను గూర్చియు వార్తా పత్రికలనుగూర్చియు శతావధాని నాప వీరభద్రయ్యగారును దేవాంగ పత్రికా సంపాదకులు పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారును యుపన్యసించిరి. దేవాంగపత్రికాపాము శ్విమును గూర్చి బొప్పన రుద్రయ్యగారు యుపన్యసించిరి. సంఘ పురోవృద్ధిగూర్చి శ్రీకా కామాక్షయ్యగారును సప్రం. గంగయ్యగారును ప్రసంగము జేసిరి.

వృద్ధి కాళహస్తి

శ్రీసచ్చాంద్ర యువజన సేవా సంఘము రాజమహేంద్రవరం

తే 2-8-1925 దీని 4 ఘంటలకు రాజమహేంద్రవరమున దేశీయ విద్యాలయభవనమున శ్రీయుత రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహదేవుగారి యాధిపత్యమున అనేకమంది సభ్యులతో అతివైభవముగా సమావేశము జరిగినది. ఈసందర్భముననే రమారమి అరువదిమంది విద్యార్థులకు బహుమానము లొసంగబడెను. బాలురకు మితాయిని పంచిపెట్టిరి. ప్రార్థనాసంతరమున శ్రీయుత యండమూరి సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు సంఘమును స్థాపించుటకు కారణములును, సంఘము యంతరకు చేయుచున్న పనినిగూర్చి సభవారి కెరిగించిరి. పిదప అధ్యక్షులకు శ్రీయుత రాజవైద్య కోలా అప్పలనరసింహ దేవుగారు అధ్యక్షోపన్యాసము గావించిరి. గమ్యర్థ సుబ్బారావుగారు, పొన్నాడ వెంకటాద్రిగారు, సంఘాభివృద్ధిగూర్చియు, విద్యావశ్యకతను గూర్చియు మాట్లాడిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

డెల్లీ యందలి వంగీయుల సంతాపము

డెల్లీ, ఆగస్టు 10.-డెల్లీ యందలి వంగీయులు, బెంగాలీ క్లబ్బునందు సభగూడి బెనర్జీగారి మరణమునకు విచారించుచు తీర్మానించిరి. సభకు యస్. యస్. బోసుగారు రధ్యక్షతనహించిరి. సభ్యులనేకులు క్లి కేలి ని బ్రకటింపించిరి. (అ. (పె.)

హిందీ - తెలుగు

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.	
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,	
7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.	

మీ చింత ఏమి?

మీ మరణానంతరం మీకుటుంబమునకు తగు జీవాధారము చేయవలయుననియో? లేక మీ ముగిలెతనమునందు మీ జీవనాధారమునకు తగు యేర్పాటు చేయవలెననియో? మీకొమార్తెకు వివాహముచేయుటకు లేక మీకొమారునిచదువుకై తగుఆధారములు కలుగచేయవలయుననియో? కూడినంత తక్కువమొత్తమునకు ఎక్కువలాభము గడించవలయుననియో? మీచింత ఏమిగానుండినను లక్ష్మీయన్నరెక్కెక్కపెనివాటిని నివర్తిచేయును.

ఈ క్రొత్త కంపెనియొక్క అమోఘమైన విజయము. గడచిన 15 మాసాలనుండి అంగీకరించబడిన ప్రస్తావనలు (ప్రపోజిటు)-నుమారు రూ 50,000,00 మిక్కిలి బలమైనట్టియు, అమోఘమైన ద్రవ్యవనతి గలదు.

వివరములకు ఈదిగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు.

The Lakshmi Insurance Company, Limited, Lahore.
LAJAPAT RAI, Chairman
K. SANTANAM, Managing director.
Or The Local Advisor, 16, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

గ్రామకట్టుబాటు

(8)

(శనివారపు సుబ్బారావుగారు)

గ్రామకట్టుబాటు విషయమై మన ఆంధ్రదేశమున నేనిం ర్తవరకు జూచిన గ్రామాలన్నిటిలో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా లో ఏలూరు తాలూకాలో ఏలూరునకు దిగువనున్న ప్లేవను దెందులూరు అను గ్రామమే అదర్శప్రాయముగనుండెను గా వున యీ గ్రామమునుగూర్చి శ్రీయుత చిలుకూరి వీరభద్రరా వుగారు ఆంధ్రులచరిత్రలో ప్రథమ భాగమున 220 వ పేజీ లో కొంచెముగ వ్రాసిరి. అందు యీ గ్రామము వేంగిదేశము న సున్నదనియు అందు యీ గ్రామము ముఖ్యమైన పట్టణము గా నున్నదేమో అనియు వ్రాసిరి. ఈ గ్రామమున నేను వాకబు చేయ గా శ్రీయుతులు పైడిపాటి వెంకటనారాయణగారు (ఏలూరుతా లూకాకాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులు) అను ఆయన యీ గ్రామ మందు పూర్వము 101 చెరువులు 101 దేవాలయము లున్నవని చెప్పుదురని చెప్పి ఆ గ్రామమందు త్రవ్విన పాటిదిబ్బలను చూ పించగా ప్రతిదిబ్బయు త్రవ్వనపుడు బయలుపడెను నంది విగ్రహములు నాకు చూపించిరి. ఈ గ్రామము క్రమేణ శనివారపేట యట్టివారిచే వారినద్దనంచి ఏలూరు నతో గనర్ప మెంటువారిపై ప్రస్తుతమైనదని చెప్పిరి. ఈ గ్రామ మందు కమ్మనారే ఎక్కువగనుండిరి. ఈ గ్రామము త్రపు జనా భారమారమి 3600 మంది. విద్యావిషయమై చాలమందికి మాతృభాషయందు వ్రాయుట చదువులవచ్చును. కొద్దిమంది కమ్మవారిలోను బ్రాహ్మణులలోను ఇంగ్లీషుభాష నేర్చినవారు గలరు. కాని కమ్మవారిలో మొదట ర్తి సుబ్బయ్య చౌదరి-అను ఆయన పాశ్చాత్య దేశములలో గానుకోపట్టణమున ఎలక్ట్రిక్కు ఇంజనీరింగు చదివెరి. వారు ప్రస్తుతము యింటి వద్దనే వుండిరి. హిందీభాష నేర్చినవారు 25 మందిర మండిరి. వృత్తి విషయములో చాలమందికి వ్యవసాయమే వృత్తి యయియున్నది. గ్రామ మొత్తమున 7000 ఎకరములున్నది. మెరక పల్లపు భూములున్నవి. పల్లమున ధాన్యమున్ను మెర కను జొన్న, పెనలు, తెనగ, మున్నగనవి పండితురు. అసహ యోధ్యను ప్రారంభమునుండియు ప్రతిచెరు అరుదుగా పెట్టుట కలరు. భూస్వాములు లేమ భూములను కొద్ది వత్సరములనుంచే కొద్దిగా వ్యయసాయమునకు మిగుల్చుకొని విరివిగా తూర్పు కాపులకు పంచములకు నమర్చుచుండిరి. వేరే ధనికులు లేక భూస్వాములే ధనికులుగ నుండిరి. వీరు ఆవ్యాపారమే ప్రాధాన్య ముగ పెట్టుకొనక భూములను కొనుటకే వారి ధనము ఖర్చు చేసెదరు. వడ్డీవ్యాపారమున్నను ఉన్న కొద్ది మాటికి ఒకరూపా యికన్న హెచ్చుపడ్డికి ఎపుడు యిచ్చుటలేదు.

1912 వరకు పార్టీలలో నిమగ్నులై సివిలు క్రిమినలు కేసులతో మునిగియుండిరి. ఈ వత్సరమే డిశంబరున యిరువది మంది యువకులు వారిస్వంతపు ప్రకములనుయిచ్చియు కొంతధన ము వేసికొనియు కొద్దిమంది పెద్దల సహాయముచే నొకపుస్తక భాండాగారమును వివేకానంద పతనమందిర మనుపేరిట స్థాపిం చిరి. క్రమేణ దీని అభివృద్ధికి గ్రామములోనున్న చిన్నపెద్దల సహాయ మెక్కువై యిదియే గ్రామ కట్టుబాటునకు పునాది అయినది.

సాధారణముగా ప్రతిఏటను కలరాజాడ్యము యీ గ్రామ మున నుండెడిది. నట్టి వ్యాధికి కారణము గ్రామదేవతేయని నట్టి రోజులలో అమ్మవారి జాతరజరుపుచు రమారమి రెండువేల వరకు పశువులు మేకలు మున్నగుజంతువులను చంపి జీవహింస జేసెడివారు. పతనాలయమునకు తెప్పించిన ఆర్యసమాజగ్రంథ ముల ప్రచారము గ్రామములో యువకులమధ్య హెచ్చె కలరా అనునది దేవతకా కాదు. ఇది ఒకవ్యాధి అని గ్రహించి ఆవ్యాధి నివారణార్థమై వెజనాడనుండి ఆయుర్వేదవైద్యశాస్త్రానుసార ముగ కలరామందును తైబ్రతరపున తెప్పించి రోగులకు వాడుట మొదలిడిరి. అట్టి మందుల సహాయ మునల్ల కలరావ్యాధి నిర్మూలమైనది. ఇట్టి పరిశోధన ల్ల కలరా అనునది గ్రామదేవత కాదని యిది ఒకరక మైన వ్యాధిఅనియు గ్రామప్రజల మనస్సున స్థిరపడినది. అప్ప డిననుంచియు గ్రామదేవతయొక్క జాతరలు చేయుట మానిరి. ఇట్టి సాంఘిక సేవలో గ్రామమునున్న అన్ని పార్టీలవారు పా గ్గా నడివారు. క్రమేణ నిట్టి వికమత్యమునల్ల 1916 లో పా ిలన్నియు పూర్తిగ నంతమొందెను.

1914 ప్రాంతమున యీ గ్రామమున పెద్ద చెరువులలో తామర చెరువను నొక చెరువునల్ల 2000 ఎకరముల భూమి

సాగవలెను. ఆ చెరువునీటిని ఆచెరువునల్ల సాగలయ్యే రైతు లందరికి సమానముగా సాగగునట్లు చూచుటకుగాను నొక ఉప సంఘమును 9 గురితో ఆ చెరువునకు సంబంధించిన రైతులందరు సమావేశమై ఎన్నుకొన నియమించిరి. ఈ ఉపసంఘమువారు నీటిని సమానముగా స్వయంచేయుటకున్ను చెరువుకు మరమ్మత్తు లు నగైరా లకు పాటుబడుట కలదు. ఈ చె రువునకువచ్చు ఆదాయములో సగమువంతు 1917 లో గ్రామ ప్రజలంతా సమావేశమై గ్రామసౌకర్యములకున్న తగవుల పరి స్కారమునకుగాను 9 గురు గల సభ్యులను ఎన్నుకొని నొక ఉపసంఘముగా నియమించుకొని పని గావించుకొనిరి.

1920 లో కాంగ్రెసు నియమప్రకారము గ్రామ కాం గ్రెసుసంఘ మనునది స్థాపించిరి.

1924 లో కాంగ్రెసు నియమప్రకారము నొకఖిద్దరు సంఘమును స్థాపించిరి.

పైన వివరించిన చెరువులకమిటిగాక 1924 లోనే గవ ర్న మెంటు యిరిగేషను పంచాయతీని కాలవనీటినుంచి సాగు అగు భూములకు వారి నియమముల ప్రకార మేర్పరచుకొనిరి.

1918 లో యూనియనుబోర్డును ఏర్పరచగా దానిని యీ గ్రామవాసులు రెండేండ్లవరకు అమలులో పెట్టలేదు. కారణమేమనగా రైతులను నిర్ణయించుకొనుటలో జిల్లాబోర్డు వారు వీరికి సంపూర్ణహక్కు యియ్యకపోవుటయే. క్రియకు గ్రామవాసులకోర్కెను జిల్లా బోర్డు వారంగీకరించి నందున యూనియను సక్రమముగ పనిచే సి 1924 అదే యిటసారముల పంచాయితీగా మార్చబడెను.

గ్రామప్రజలు సమావేశమై గ్రామసౌకర్యముకొరకు యాదినవకాఖిలుగ నియమించి ఒక్కొక్కకాఖికు ఒక్కొక్క ఉపసంఘమును నియమించుకొనిరి:—

- (1) గ్రామ సంఘము.
- (2) పుస్తకభాండాగార సంఘము.
- (3) చెరువుల సంఘము.
- (4) పంచాయితీ కోరుట.
- (5) కరపతి సంఘము.
- (6) కాంగ్రెసు సంఘము.
- (7) ఖిద్దరు సంఘము.
- (8) వైద్యసంఘము.

పైన వివరించినవి పనిచేసినవిధము.

1. గ్రామసంఘము:— (1) యీసంఘము మిగతా ఉప సంఘము లన్నిటిపరిపాలనను తనిఖీచేయుట.

(2) మిగతా ఉపసంఘ ముల నల్ల నచ్చే ఆదాయమును స్వీకరించుట (3) దానధర్మములకు ఉపసంఘములు స్వయముగ చేయలేని పనులు నిర్వర్తించుటకు ఖర్చుచేయు పను లకు ధనమును వెచ్చించుట-ప్రతిసాలాన డిశంబరు ప్రాంతమున గ్రామప్రజ లంతా సమావేశమై 9 గురిని ఎన్నుకొని వారివొక కార్యనిర్వాహకవర్గముగా నియమించెదరు.

2. తైబ్రత:—ప్రస్తుతము దీనికి రు 1700 ల విలువగల బ్లింగు ఫలముగలదు. 2000 వరకు పుస్తకములున్నవి. రు 2000 ల మూలధనమున్నది. ఇదిగాక గ్రామములో బరుగు ప్రతి వివాహమునకు వివాహకట్టుములు తీసికొని దీనికి చేర్చెదరు. ఈకట్టుములవల్లమున్న మూలధనముపై నచ్చు నడ్డీవల్లను వచ్చే ఆదాయముతో ఆంధ్ర దైనికపత్రిక, కృష్ణా, సత్యా గ్రహీ, భారతి, కారన మున్నగుపత్రికలును, విజ్ఞానసర్వ స్వము విజ్ఞానపండికామండలి మున్నగు గ్రంథాలయముల యొక్క గ్రంథములను ఏకేటను తెప్పించెదరు. నిత్యము 20 మందివరకు తైబ్రతికి నడుపుటకు వచ్చెదరు. రమారమి రు 300 లను ఖర్చుచేయుచుండిరి. గ్రామ ప్రజలే సాలీనా డిశంబరు ప్రాంతమున 7 గురు సభ్యులను ఎన్నుకొని నొక ఉపసంఘముగా నియమించిరి.

3. సాగు అగు ప్రతిచెరువుక్రింద రైతులు సమావేశమై ప్రతిచెరువునకు 9 గురు సభ్యులను ఎన్నుకొని నొక ఉపసంఘ మును నియమించెదరు. నీట్టి నచ్చు ఆదాయములో సగము గ్రామ సంఘమున కిచ్చెదరు. సమానముగ నీటిస్వయంచేయుటకు మరమ్మత్తులకు పాటుబడెదరు.

4. పంచాయితీ కోర్టు:—గ్రామ ప్రజలే సమావేశమై 5 గురిని ఎన్నుకొనిరి. గ్రామములో జరుగు సివిలు క్రిమినలు తగవులను పరిష్కరించెదరు. సాలీనా 125 రోగవులను పరిష్కరింతురు. జిల్లా నాలవల్ల వసూలు అసది గ్రామసంఘమునకే యిచ్చెదరు.

5. కో-ఆపరేటివు (వరపతి) సంఘము:—ప్రతిసాలాన రు 25000 లను బ్యాంకునుండి తెచ్చి రైతులకు వ్యవసాయ లెరు ధనున కిట్టిలెరుధనున అప్పులుగా నిచ్చెదరు. ఇంతవరకు యీ సంఘమునకువచ్చు లాభము యీసంఘములోనే యున్నది.

6. కాంగ్రెసు సంఘము:—కాంగ్రెసు నియమముల ప్రకారము సభ్యులు గల సాగరంతా నిందు సభ్యులుగ నుండురు. మూల వందాకు పూర్వము 200 వరకు సభ్యులుండిరి. నూలు చందా వచ్చినవరకు 60 మందియుండిరి. కాంగ్రెసు నియమ ముల ప్రకారము సాలీనా సమావేశమై 5 గురితో కార్యనిర్వాహ కవర్గమును ఏర్పరచుకొని కాంగ్రెసు నియమముల ప్రకారం కాంగ్రెసు కార్యక్రమముతో జరిపించెదరు. దీనికి ఆదాయము సభ్యుల చందాధనమునుంచి యీసంఘమునకువచ్చు వాటాధనమే అందునుంచే కానలసిన ఖర్చులు చేయుదురు.

7. ఖిద్దరుసంఘము:—గ్రామసంఘమువారు రు 700 లు ను జిల్లాభాదీబోర్డువారు అప్పుగా రు 400 లును వెరసి రు 1100 లతో వ్యాపారమును సాగించుచుండిరి. 100 మందిచే వడకించుచు 5, 6 మగ్గులచే పనిచేయించుచు నెలకు రమారమి రు 200 లు బిలవగల ఖిద్దరును ఆముక్త్యుచుండిరి. నేత అద్దకము, ఏకువా గ్రామమునగలరు. ఈ సంఘపు ఎన్నికలు ప్రతిఏటమార్చి నెల లో గ్రామప్రజ లంతా సమావేశమై 9 గురు కార్యనిర్వాహకులను నియమించెదరు.

8. వైద్యసంఘము:—తైబ్రతయందువోటనే మందు లుంచెదరు. నిరంతరము రోగుల కుచితుముగా యిచ్చు ఏర్పాటు లింకను చేయలేదు. కలరామున్ననవ్యాధు లుండురించినపుడు విరివిగా మందులను తెప్పించి నుచితుముగా నిచ్చెదరు. సాలీనా రు 100 లు ఖర్చుచేసెదరు. గ్రామసంఘపు సామ్యులోనుంచి తీసుకొని వాడెదరు. వ్యాధులువచ్చినపుడే తాత్కాలిక సంఘ ములను నియమించెదరు. తొట్టివైద్యము గ్రామములో ఎక్కువగా నున్నందున అంతగా వ్యాధి సహాయము లేకపోవుచున్నది.

స్థానికసంఘములవారిచే ఏర్పరచబడినవి.

1. యిటసారముల పంచాయితీ.
2. బాలికాపాఠశాల 3 ఉపాధ్యాయులు.
3. బాలరపాఠశాల 6 గురు ఉపాధ్యాయులు.

గవర్న మెంటువారిచే ఏర్పరచబడినవి.

1. ఏలూరుకాలవనల్ల సాగులయ్యే రెండుతూములకు రెండు యిరిగేషను పంచాయతీబోర్డులు.

మివనరీలచే ఏర్పరచబడినవి.

1. బాలుగ బాలికాపాఠశాల (రోమన్ క్యాథలిక్)
2. " (సాల్వేషన్ ఆర్మీ)
3. క్రైస్తవులతప్ప వీటిలో ఎవరు చదువుటలేదు.

పంచమ ప్రయివేటుస్కూలు

పంచములకు ప్రత్యేక మేర్పరచుకొనిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఈరీతిగ గ్రామపరిపాలన జుగుటకు పాటుబడుటలేదనే సంగతి లోకవిదితమే. గ్రామకట్టుబాటు అరవెంద, లాలాజీ, గాంధీహత్యకుడె దేశబంధుదాసుగార్లు కోరిన గ్రామకట్టుబాటే యిటువంటిది. ఈరీతిగ భారతదేశమం దున్న గ్రామములన్నియు నొకరీతిగవచ్చిననాడే స్వరాజ్యము చేశారు అతి సులభము. పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలోనున్న 800 గ్రామములు నీరీతిగ నిర్వర్తించుటకున్న ఆంధ్రదేశమున లక్ష గ్రామాదులు నీరీతిగ నిర్వహించుటకు పాటుబడిననాడే ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వము లోకవిదితమగును.

ఇంతవిజ్ఞానము గలిగిన గ్రామములోని దానధర్మములు మాఘలవలె జేయక దేశోన్నతిని కోరే చేయుదురని వేరుగచె ప్పనక్కరలేకయే యీ దినవ తెలివిన ధర్మమునల్ల చదువులకు వెల్లిడియుచున్నది. కీర్తి శేఖరైన మొటప ర్తి వెంకట. నారా యణచౌదరిగారు అను నొకయువకుడు కాల ధర్మము నొందుచు రు 200 లు ఆదాయము సాలీనా వచ్చు స్థిరాస్తిని పంచమబాలర విద్యాభివృద్ధికొరకు వినియోగించ వలసినదిగా బందరు జాతీయకళాశాలవారికి దానపట్టా వ్రాసి యిచ్చిరి. గాంధీ మహాత్ముని ఉద్యమములో నూతనముగ నిపుడు వెలసే ఆశ్రమములకు నిరంతర దేశ సేవకులకు విరాళము లిచ్చి పోషించిననాడే దేశమాన్యుత్పత్తిలోనికి రాగలరు.

హిందూమహాసభ

ప్రభుత్వోద్యోగులు సభ్యులు గాగూడదా? ఒక విలేఖరి 'హిందూ' పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:—

అఖిలభారత హిందూమహాసభయందు ప్రభుత్వోద్యోగు లంచాలమంది సభ్యులుగ జేరిన విషయమునుగురించి ప్రభుత్వము వారు శాఖాధికారులకును జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకును సర్క్యులరు బంపినటుల చెబియుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులు ఈసభయందు సభ్యులగుట ఉచితముగాదని ప్రభుత్వమువారు తలచినటుల గాన్పించుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర నేతపనివారి సంఘము

రంగనాయకులు బి. లిట్ (ఆక్స్)

మిల్లులకు నేతపనివారికి కల్లునున్న పోటీయందు చేతి మగ్గుములపై నాధారపడిన యీ నేతపనివారు అధికముగ నష్టముల బొందుచుండుటయు సంఘములచే సహాయము బొందమి, ప్రభుత్వమునుండి సదుపాయములు బొందలేకుండుటయు రాజ్యాంగ సంస్కరణములద్వారా లాభముబొందక వోటుల గల్గియుండక శాసనసభలు తాలూకా జిల్లా బోర్డులందు ప్రాతినిధ్యము బొందుకుండుటయు అందరు గమనింపవలసిన విషయము! ఈ కష్టముల బావుటకు రాజ్యాంగార్థి కమలందు సరియగు వృద్ధి వారికి కల్లు సదుపాయములు లభింపజేయుటకు సంఘముల స్థాపించు టవలెననరము!

క్రిందటి మార్చి నెల ఆరవ తారీఖున కృష్ణా జిల్లా నేతపనివారి సభ, భీమవరము తాలూకా పాలకొల్లునందు, శ్రీజనమాలయ్యగారి యాధిపత్యమున జరుపబడినది. అందు క్రిందగనాయకులుగారు, సంఘావళ్యకర్తగారి యుపన్యసించిన పిమ్మట, కొన్ని తీర్మానము లంగీకరింపబడినవి. ఆనెల 9 వ తేదీన, రాజ్ తాలూకా నేతపనివారి సభ, "మోరి" యను గ్రామమున, శ్రీచింతా శంకరయ్యగారి యాధిపత్యమున జరుపబడి, పాలకొల్లు తీర్మానములు, అంగీకరింపబడినవి. ఆతాలూకా సంఘమునకు క్రిందితా శేషచార్యులుగారు క్షార్యకర్తగా యెన్నుకొనబడిరి. ఆతాలూకా సభనుగూర్చి, తీర్మానముల గూర్చియు, పూర్వముగా ఆంధ్రప్రతికయందు ప్రకటింపబడినది. ఆ తీర్మానములనే యీ క్రిందసభలువారుమాడ ఆమోదించిరి. మార్చి 10 తేదీన, ఇగ్గన్న పేటయందు సభ జరిగెను. గ్రామ నేతపనివారి సంఘము, శ్రీనాగలింగ గ్రంథాలయము, స్థాపించబడినది. మార్చి 11 తేదీన, పాతబండారంకయందు, అమలాపురము తాలూకా నేతపనివారి సభ జరిగెను. చింతా బ్రహ్మనందయ్యగారు కార్యదర్శి. శ్రీత్యాగరాయ గ్రంథాలయము, తాలూకా సంఘములు నెలకొల్పబడినవి. మార్చి 18 తేదీన, శ్రీ గోదావరి జిల్లా దేవాంగసంఘమువారి సభయందు, పాలకొల్లు తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి. ఆసంఘమున కనుబంధముగ, జిల్లా నేతపనివారి సంఘపు పని నెరవేర్చు యామోదించిరి. మార్చి 14 తేదీన, ఉప్పాడయందు, పితాపురముతాలూకా నేతపనివారి సభజరిగెను. ఆతాలూకా నేతపనివారి సంఘము నచ్చుపేర్పరచిరి. దానికి శ్రీ పి. రామలింగంగారు కార్యదర్శి. మార్చి 18 తేదీన, శ్రీకాకుళమునందు, శ్రీకాకుళముతాలూకా నేతపనివారి సంఘము స్థాపింపబడినది! దానికి శ్రీ కొండక అప్పన్నగారు కార్యదర్శి! గుంటూరుజిల్లా నేతపనివారి సంఘము నేర్పాటుచేయుటకు, ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

పైన పేర్కొనబడిన యన్ని సంఘములును, నన్ను తమ నాయకునిగ ఎన్నుకొనియున్నవి. వారందరికి, రాష్ట్రీయసంఘమును నెలకొల్పి ప్రయత్నముచేసేదనయియు, అందు తమకుండురికి ప్రాతినిధ్యముండుననియు వాగ్దానమొనర్చిరి. రాష్ట్రీసభ జరుపుటకు ధనమువలసియుండును; తిరిగి మొన్న మొన్ననే శ్రీ దేవాంగ, పద్మకాలి మహాసభలకువెల్లి శ్రేష్ఠపడియున్న నాయకుల కాయాసము కలుగజేయవలసి యుండుగాన ప్రస్తుతము పిలుకలుగరు! రాష్ట్రీసంఘముపై న, సరియగుపద్ధతులపై స్థాపించుటవలెనను! తాత్కాలికముగ, పని జరుగుటకై, పైస యింక నున్నట్టికి, కేంద్రస్థానముగ, ఆంధ్రరాష్ట్ర నేతపనివారి సంఘము నేర్పరచి, ఆసంఘముల యనుమతిపై నేను, కార్యదర్శిగనుండి, కొంతసేవచేయుచున్నాను. శ్రీరాయ బహదూరు బండ్ల బాపయ్యగారు, కార్యమపూడి రమాకాంత కవిగారు, పద్మసాలి పితామహ కార్యమపూడి వెంకటకృష్ణయ్యగారు, కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు, తదితరసంఘ ప్రతినిధులకు తోడుగా జేరుట కభ్యంతరము లేదనిరి. శ్రీరావుబాదూరు, హంపయ్యగారిని గౌరవాధ్యక్షులుగను, నూకల వెంకట సుబ్బయ్యగారిని అధ్యక్షులుగను, ఎన్నుకొంటిమి! శ్రీనేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారిని యొప్పించవలసి యున్నది!

చేయవలసినపని!

ఈ మన రాష్ట్రీయసంఘము తరపున, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు, నేతపనివారి కందరికి వోటుల నివ్వవలసినదనియు, లేనిచో ఏవిధమైన సంస్కరణము లంగీకారము కావనియు, ఇతర సంఘములకునలె ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము, వాణిజ్య స్వరూపము గమనించుచు యివ్వవలెననియు, కాటక్ ఎక్స్ ప్లెయిట్ యిల్లులపైనుండి, శ్రీసివేశ్వర, జున్నునోటివద్దకును పోవు నర్హము, రాయబారమందవలెను! ఇంగ్లండునందలి లేబరుపార్టీకి

సందేశముపంపి, ఇంగ్లండున, ఆంగ్లోసము కలుగజేయించవలయును!

ప్రత్యేకముగా నేతపనివారి కోఆపరేటివుప్రధానబాంకి, గ్రామబాంకు నేర్పరచినసేగాని నేతపనివారికి తగులాభము కలుగజాలదు! ప్రతి తాలూకాబోర్డును, నేతపని నేర్పు పాఠశాలల నేర్పరచవలయును. దీనినానులైన నేతపనివారిపై వృత్తిపన్నులు వేయకూడదని పట్టుపట్టవలెను. సింగపూరు, పెనాంగు, తూర్పు దక్షిణాఫ్రికాదేశములలో మన నేతపనివారి వస్త్రవిక్రయముగూర్చి స్థితిగతుల దెలుప శ్రేడుకమిషనరుల నేర్పరచునట్లు ప్రభుత్వమును బలవంతపెట్టవలయును! ఉరవకొండ, ధర్మవరము, తాడపత్రి, జమ్మలమడుగు, ప్రొద్దుటూరు, ఆదవాని, కర్నూలు, పుత్తూరు, నగరి ప్రాంతములందున్న నేతపనివారు రాష్ట్రీసంఘమును బలపరచ వాగ్దాన మొనర్చిరి. సంఘముల స్థాపించుటకు నాయకులు పూనవలెను. మిల్లుపనివారికి నానాజాతిపనివారి సభయందు ప్రాముఖ్యత గలదు! వారు ఆరులక్ష లే! మనము 6 లక్షలు! మనస్ఫూర్త్యముల నిలచెట్టుకొన ప్రయత్నించుట కిప్పుడైన ప్రయత్న మొనర్చుట పాడి! ఈ నేతపనివారి సంఘమునందు, అన్ని కులములవారు చేరవచ్చును; నేతపని వారందరినిసోదరుల జేయు సమాజసంస్కరణ! దయతో, నేతపనివారి శ్రేయోభివృద్ధి గోరు నాయకులు, తమ యంగీకారమును, తాము సభ్యులగుట కిష్టమును తెలుప ప్రార్థింతు!

జి. రంగనాయకులు బి. లిట్ (ఆక్స్)

ఆంధ్రరాష్ట్ర నేతపనివారి సంఘము నిడుబ్రోలు, పొన్నూరుపాడు, గుంటూరుజిల్లా.

వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు ఔషధ సంబంధమైన వస్తువులు

మగ్గోసబ్బు:—కార్యాచిక్ ఇతరబోషధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. 8 బిళ్ళలుగలపెట్టె 1 కి ధర్మ 0-12-0. మగ్గోస్రేయిను దంతమార్దము:—లేత పుల్లలతో దంతధావనముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. బ్రహ్మలో వగ్గోస్రేయిను దంతమార్దమును చేర్చి దంతధావనము జేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 కి 0-6-0; చిన్న పొట్టును 1 కి 0-2-0. మగ్గోసాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, దేహమునకు తగినపిండి. డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాక్ ట్టు 1 కి 0-3-0. హిందూదేశపుపరిశ్రమము, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER, Palghat

మా న స్టోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోష్టభుక్తులుప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైత్యకాల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆప్తచింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరస్సు, శ్రేష్ఠ, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరపహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినచావిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

సుఖభోగి తైలము
డబ్బీ 1- రు. 1-0-0
అన్ని విధముల పుండ్లకును ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.
అమృతాంజనం డిపో, మధరాసు - బొంబాయి

వ్యాయామ క్రీడలు (ఒక విలేఖరి)

శ్రీయుత గోస్వామిసాదరులు మావిశాఖపట్టణ పురమందు ఈనెల 3, 4, 5, తేదీలను వారి అత్యద్భుతమైన బంపరాక్రమములను ప్రజల కల్లరకును కనుపరచిరి. ఆవేసిన,

- (1) శ్రీయుత శ్యామసుందరు గోస్వామివారిమెడ 8 మంది బలశాలులు యినుపగొలుగుతో నురీతీసిన 4 సెకండ్లు ఓర్చుకొనుట.
- (2) 200 పానులుగల యినుపగుండు పంటితో నెత్తి పూగించుట.
- (3) ఇనుపపట్టాను నెత్తిపైనిస్తే, భుజముపైనిస్తేయుంచి రిగురు మనుష్యులచే నేలబడవైచుకొని వంచుట.
- (4) కండరములను పటకారతో పట్టి లాగించినను ఓర్చుకొని కండరములను లాగనీయకుండుట.

వీరిసాదరుడు శ్రీయుత గౌరుసుందరుగారు విలువిద్య అనగా:—

- (1) కంటికి గుడ్డకట్టుకొని నేలాడుమన్న బంటిని కొట్టుట.
- (2) నేలాడుమన్న 3 మూడుబంటులను 3 బాణములతో ఒకేమారు కొట్టుట.
- (3) 4 బంటులు గుండ్రముగా రివ్వన తిరుగుమన్న పుడు చెప్పిన బంటిని కొట్టుట.
- (4) గుండ్రముగా తిరుగుమన్న బంటిని పంటితో అంబును కాలితో నొక్కి కొట్టుట.

నితాయసుందరుగారు అనేక విచిత్రములకు కండరములు, శైస్సెప్పు, ట్రైస్సెప్పు ఆదిగా గలవానిని అత్యద్భుతముగా చేసి చూపుట, 300 వందల పానుల బరువును శ్రీయుత దీనబంధుగారు ఎత్తుటయున్న, పుల్లం 9 స్టానుల ప్రపంచచాంపియనును ఓడించుట మొదలుగాగల పనులుచేసిచూపి ప్రజలకల్ల ఆనందంబుగలుగ చేసిరి.

ఇదియేగాక ఎవరైనను తగువీర్పాట్లుచేసినను 2 ఏనుగులు నెత్తుట, రైలువాగును వారిపై నడపించుకొనుట మొదలుగాగల నత్యద్భుతమైన పనులు చేయగలరు. వీరు అమెరికా, యింగ్లాండు మొదలుగాగల పాశ్చాత్యదేశముల కేసుమన్నారు. మన ఆంధ్రదేశమేగాక హిందూదేశమందల్ల సందరించ బయలుపెడలి నారు. శ్రీయుత కే. సన్యాసిరాజుగారు శ్రీ శ్యామసుందరుగారికి నొకబంగారు పతకమును యిప్పించెదమని జల్లడిపరచిరి!

ఆంధ్ర - భారతీ తీర్థ-రిసర్చి యూనివర్సిటీ

దక్షిణ ఆంధ్ర డెలిగేషన్ చేస్తు పట్టుమున ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయమున ఆగస్టు 15 దీ తీనివారం సాయంకాలము గం 5-30 లకు సామవాయకవర్గము (Senate) సభ జరుగును. గడచిన వర్గంతిసభను గూర్చిన నివేదిక చదువబడును. ఈసంవత్సరము డెలిగేషన్ జరుగవలసిన భవనగూర్చియు, యూనివర్సిటీ ఆదాయవ్యయములను గూర్చియు ఆలోచనలు జరుగును. ఈ సభకు యూనివర్సిటీ ఎక్సర్సిస్ డెప్యూటీ సు తప్పక దయచేయగలం దులకు ప్రార్థన-శ్రీయుత బుర్రా శేషగిరిరావుగారు అగ్యత్యత వహించురు.

వి. సత్యనారాయణ, జాయింటురీజిస్ట్రార్, కళింగ డెలిగేషన్.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

- 1 భాగము:— వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవసిద్ధముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును గలవైద్యగ్రంథము. ప్రతివారియొద్ద నుండదగినది. 1-కి రు. 1-4-0; వి. పి. 0-6-0
 - 2 భాగము:— శుద్ధులు, భస్మములు, వంటుజ్జిబి ఔషధములు, ఆననములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, మార్జములు క సాయములు. మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతులతో వ్రాయబడియున్నది. ప్రతి వైద్యునికి ముఖ్యమయిన గ్రంథము. 1-కి రు. 1-12-0; వి. పి. 0-6-0
- ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య, వస్తుగుణ చికిత్స, శారీర, అనుభవయోగ మొదలగు అనేక విషయములను విపులముగా వ్రాయుచుండు మాసప్రతిక. సంచిరం 1-కి చందా రు. 2-8-0. మాదిరి యుచితము. 3 ను ఏకకాలముగ గోరిన రు. 5-8-0 లకు పంపబడును.
- పి. సి. పి. అండుకో., ఆయుర్వేదసమాజం పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ - కోటిపల్లి రైల్వే

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఆగస్టు 6:—నిన్నను కాకినాడ పురపాలక సంఘసభలో కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే విషయము వచ్చినప్పుడు గోదావరి జిల్లాసంఘకార్యదర్శియు, పురపాలకసంఘ సభ్యుడైన అయిన శ్రీదుర్గారామ నూర్మప్రకాశరావుగారు ఈ రైల్వే విషయమై పూర్వపుచరిత్రను చెప్పిరి. దానిని ఒక మెమోగా వ్రాసియున్నారు. అదిట్లు చెప్పబడెను.

రైల్వేసెన్సును విధించుటకు మొదటిగా కాకినాడనుండి యెడల జగన్మొదటిగిరి, రామచంద్రపురం మీదుగా కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి 2 అ 6 అం చెడల్లుగల రైల్వే రైల్వేను నిర్మించుటకు మొదట 1197 రైల్వే ఎల్. 5 ది 14 వ ఆక్టోబరు 1914 సం॥ తేదీగల గవర్నమెంటు మెమోరాండం గోదావరి జిల్లాబోర్డును పంపబడెను. జిల్లాబోర్డు 20 వ నవంబరు 1914 తేదీన ప్రత్యేక సభ చేసి మన్యప్రాంతములగాక జిల్లాలోని సామాన్య ప్రదేశములలోనే రూ. 1-కి 3 పైసల చొప్పున రైల్వేసెన్సును విధించుటకు తీర్మానించుచు రైల్వేవేయటకు గావలసిన యావత్తు ధనమును వెంటనే ప్రాగటేసి దానిని తిరుగ రైల్వేసెన్సునలన వచ్చిన ధనమునుండి యిచ్చివేయు ఏర్పాటునకు తీర్మానించియుండిరి. 1-7-1915 తేదీనుండి యీ సెన్సును విధించుటకు నిర్ణయింపబడెను.

42 మైళ్లదూరము మీటరుగేజీ రైల్వే వేయటకు మదరాస్ సడరన్ మహాలక్ష్మి రైల్వే పాలకులు వివరమైన సర్వేచేయుటకు రైల్వేబోర్డు కాంక్ష కోచేసియుండెను. రైల్వేబోర్డుయొక్క కోరికపైన మ. స. మ. రైల్వేవారు సర్వేచేసినట్లు చెప్పబడుచున్నది కాని తాము కంపెనీగానుండి రైల్వేవేయటకు కొంత లాభముతో వ్యవహరించుటకు చేసినది కాదని చెప్పబడుచున్నది. జిల్లాలోని పెక్కుస్థానిక సంఘములు మీటరుగేజీ బదులుగా బ్రాడ్ గేజీ రైల్వే వేయవలసినదని సలహా నిచ్చినందున, కడప మొదలగు గ్రామముల మీదుగా బ్రాడ్ గేజీ రైల్వే వేయటకు ఎక్కువవ్యయము ఏమగునో తెలియజేయుచు ఒక ఎస్టిమేటును యిప్పించవలసినదని సర్వే ఛార్జీ లోనున్న ఇంజనీరును కోరుచు జిల్లాబోర్డు 27-11-1915 తేదీన తీర్మానించెను. కావున కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రైలువేయటకు చెండు ఎస్టిమేటుండినది. చెండువది, కరప, వేళంగి, రామచంద్రపురము, బ్రాహ్మరామ మీదుగా అనుకొన్న రైల్వే వేయటకు 2½ అడుగులరైలు అప్రదేశమునకు 30 పాదదని ఆలోచింపబడ్డట్లు స్పష్టము. ఒక ఎస్టిమేటు 3 అ. 3½ అం. చెడల్లున 29 మైళ్ల పొడవున రూ. 29.25 లక్షలను రైల్వే వేయటకున్నది, చెండు ఎస్టిమేటు 5½ అ. చెడల్లున 29 మైళ్ల పొడవున రూ. 35.59 లక్షల వ్యయముతో వేయటకున్నది చేయబడెను. 41 పొన్న రైలుబద్దెలు ఒకసారి ఉపయోగించినవానిని వేసినట్లయితే రూ. 26.56 లక్షలున్నది, ఒకసారి ఉపయోగించిన 75 పొన్న రైలు బద్దెలు వేసినట్లయితే రూ. 32.80 లక్షలున్నది ఖర్చు అగునని చెప్పబడెను. ఇంతవరకున్న సర్వేఖర్చులకు గవర్నమెంటు గాని రైల్వేకంపెనీగాని జిల్లాబోర్డును అడుగలేదని, వనూలు చేయలేదని తెలిసినది.

లాండ్ సెన్సుతోపాటు రూ. 1-కి 3 పైసలు చొప్పున రైల్వేసెన్సు 1 వ జూలై 1915 తేదీనుండి విధింపబడెను. 1920 సంవత్సర ప్రారంభమునకు వనూలైన మొత్తము రూ. 4,84,000 యాద్య సందర్భమున ఈ క్రొత్త రైల్వేలైన్లు అన్నియు ఆపుచేయబడినందున కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే కాలనాక్రమముగ నిర్మించుటకు ప్రాజెక్ట్ రైల్వేల బాధితాలో చేర్చబడెను. నె 1002 రు రైల్వేది 10-1-1920 తేదీగల మెమోరాండంలో కోరింగు స్టానుకును జంక్షన్ ఏర్పాటుకు అనువ్యయము కాకుండ యీ బ్రాంచి రైల్వే కనుఖర్చు రూ. 24,84,000 లలో శేషించిన సుమారు రూ. 21 లక్షలను ఎట్లుతెచ్చెదరని గవర్నమెంటు జిల్లాబోర్డును అడిగిరి. 1914 సంవత్సరము నవంబరులో మొట్టమొదట నిర్ణయించుకొన్నట్లుగా బహిరంగ మార్కెటునుండి కావలసిన ధనమును బదులు తెచ్చెదమని గవర్నమెంటుకు తెలియబరచుటకు జిల్లాబోర్డు 27-8-1920 తేదీన తీర్మానించెను. ఆ సందర్భములో వివరములు లెక్కపాటేసి చూడగా నిత్యఖర్చులకును వడ్డీకిని ఇతరములకును తగినంత సొమ్ము విడిచిపెట్టగా

రైల్వేజిల్లాబోర్డుకు ఎక్కువ లాభదాయకమయిన వ్యవహారమని ఊహింపబడెను. వనూలైన సెన్సులో రూ. 1,15,300 లు 1920 సం॥ లో తీర్మానముపెట్టు పథకాని నూటికి 3 వంతున వార్ బాండ్స్ లో నిల్వ యుంచుటకు 1920 సం॥ ఆగస్టులో జిల్లాబోర్డు తీర్మానించి యుండెను.

1920 సం॥ ఫు 14 వ ఆక్టు మద్రాస్ లోకల్ బోర్డు ఆక్టు ఆ సమయమునకు పాస్ అగుటచేత లోకల్ బోర్డులు రైల్వేసెన్సు యొక వనూలుచేయు అధికారము పొయినది. కాబట్టి, జిల్లాబోర్డు 1-4-1921 తేదీనుండి రైల్వేసెన్సును విధించరాదని గవర్నమెంటు తెలియబరచుచునె 122 ఎల్. ఎమ్. ప్రెస్ ది 24 వ జనవరి 1921 సం॥ తేదీగల తమ ఆర్డరు జిల్లాబోర్డునుకు పంపిరి. జిల్లా లాభము నిమిత్తమై యిదవలో వనూలుచేయుచుండిన రైల్వేసెన్సును లాండ్ సెన్సుగా మార్చి రూ. 1కి మూడు పైసల వంతున జనూలు చేయుటకును వచ్చినదానిలో సగము జిల్లాబోర్డుకును సగము తాలూకాబోర్డుకును పంచుకొనుటకు జిల్లాబోర్డు 29-1-1921 తేదీన తీర్మానించెను. నిల్వ యున్న రైల్వేసెన్సు రూ. 3,33,064 లును ఇంజనీరియల్ బాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో గాని మరి యే ఇతర బ్రష్టులో గాని డిపో జిటు చేయుటకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఉపపాదించెను. ఒక లోకల్ బోర్డు నకు ధనము నిల్వ యున్నయెడల దానిని రైల్వేలకుగాని, ట్రాంజిటుకుగాని, పగ్గముల మార్గములకుగాని, మోటారు ఆమ్మిబిల్సులకుగాని, మరి యితర ట్రాన్స్ పోర్టు సర్వీసులకుగాని వ్యయపరచవచ్చునని లోకల్ బోర్డు ఆక్టు 113 సెక్షన్ లో నున్నందున బొబ్బిలగంతుండి అమలాపురమునకును, గంగవరమునుండి తామరపల్లిమీదుగా రామచంద్రపురమునకును, కాకినాడనుండి యేలేళ్ళరమునకును మోటారుబస్సును వడించుటకును అందు నిమిత్తమై వంతెనలతో పక్కారోడ్డును వేయుటకును, గవర్నమెంటు బాండ్స్ లో నిల్వచేయని మిగత రైల్వేసెన్సు సొమ్మును పై పనులకు వినియోగించుటకు గవర్నమెంటు సొంతమును కోరుటకును జిల్లాబోర్డు తీర్మానించియుండెను. ఈ అనుకొన్న మోటారు బస్ సర్వీసులకు ఎంతసొమ్ము అయ్యే వివరములన్నిటిని లెక్కపేసి పంపించవలసినదని 1921 సం. జూలైలో గవర్నమెంటు జిల్లా బోర్డును కోరిరి. జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు తయారు చేసిన లెక్కలు 28-5-1921 తేదీన జరిగి బోర్డుమీటింగులో నామోదించబడి 25-10-1921 తేదీన జరిగిన బోర్డు మీటింగులో రూపొందించబడెను. నె 2280 ఎల్. ఎమ్. మిస్. ది 11-11-1921 తేదీ గల గవర్నమెంటు ఆర్డరులో పైనచెప్పిన విధముగ మోటారు బస్సుల నడుపుటకును అట్టి సర్వీసున కనుకూలముగ రోడ్డును వేయుటకును రూ. 2,24,500 లు వ్యయపరచుటకు మంజూరుచేయబడెను. నిల్వయున్న రూ. 1,81,400 ను 1926 సం॥ ఫు 100 కి 6 వంతున గల గవర్నమెంటు ప్రొవిజనరీ నోట్లయందుంచుటకు తీర్మానింపబడెను. ఈ ప్రకారముగా వనూలుచేయబడిన రూ. 2,96,700 రైల్వేసెన్సు గవర్నమెంటు పేరునందును నిల్వ యుంచబడెను; శేషించినది రామచంద్రపురము తాలూకాలో క్రొత్తరోడ్డు వేయుటకును వంతెనలు కట్టుటకును, పెద్దాపురము తాలూకాలో మోటారుబస్సు సర్వీసుల కనుకూలముగ రోడ్డును వేయుటకును, రాజోలు తాలూకాలో కాలనగట్టు మోటారుసర్వీసున కనుకూలముగ వేయుటకును వ్యయపడెను. ఏలేళ్ళరమురోడ్డు నువితేజ్ కియుండు పెట్టుటకు రూ. 70,000 లు ఖర్చుపడినట్లు కన్పించుచున్నది. రోడ్ ట్రాఫిక్ కు అనుకూలముగా అమలాపురం కాలనగట్టు తగ్గితిని పెట్టుటకు 19 మైళ్లు కొత్తపేటనుండి బొబ్బిలగంతుకు పని ప్రారంభింపబడెను. ఇందులో సుమారు 7 మైళ్ల పొడవుపూత్రమే యింతవరకు కంకర వేసినట్లు కన్పించుచున్నది. సుమారు రూ. 40,000 ఆపని పూర్తిచేయుటకును, రూ. 48,000 తామరపల్లి, రామచంద్రపురం రోడ్డు కంకరవేయుటకును, ఎస్టిమేటుచేయబడెను. 1926 సం. లో తిరుగ నిచ్చివేయబడు రూ. 1,81,400 ఇన్వెస్టుమెంటు సొమ్ములోనుండి కొంతభాగము పైవాటికి పెట్టినగాని సొమ్ము న్నట్లు కన్పించుచు.

కానలసిన మూలధనము బదులు పుచ్చుకొనుటకు గారంటిగానుండు రైల్వేసెన్సును విధించునధికారము లోకల్ బోర్డుల ఆక్టువల్ల పోకపోయియుండినట్లుచేత జిల్లాబోర్డురైల్వే హక్కుదార్తగా నుండియుండుదురని ప్రాజెక్టుబడినదానినిబట్టి కన్పించును. గారంటీతో గవర్నమెంటుగాని ఒకకంపెనీగాని రైల్వేలను వేయుటకుగూర్చి ఇకముందు ఆలోచింపవచ్చు సుద్దేశముతో నిర్ణీతమైన రైలుమార్గములు తగుధనము వచ్చేవరకు రైల్వే బడ్జెట్టులో నిర్ణీతమయినది. బ్రాడ్ గేజీ కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వేను మీటరుగేజీ గుంటూరు మాచర్ల రైల్వేను 1916

సం॥ లో సర్వే చేసిరి. జిల్లా సంఘమున కండిన రైల్వే అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులు 2 వ వాల్యూమును బట్టి సడరు రైల్వేను ఏకంపీనీయును వేసెదమని చెప్పినట్లు కన్పించుటలేదు. రైల్వేబోర్డు ఆర్థికకార్యదర్శి యగు సింగారి యుపన్యాసములబట్టి కొలదికాలములో రైల్వేలు గల జిల్లా బోర్డులను సహితము గవర్నమెంటుకు తమరైల్వేలను ఇచ్చివేయవలసినదని చెప్పుదురనియు ఆబోర్డులను వాటాదార్లుగా మాత్రమే ఉంచుటకును స్పష్టపడినది. ఈ బోర్డులు వాటాదార్లుగా నున్నప్పుడు ఇతర వాటాదార్లవలె లాభములను తీసికొందురు. కావున కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వేను గవర్నమెంటు గాని గవర్నమెంటుకులోబడి బ్రాంచి ప్రైవేటుప్రకారము గారంటుయిచ్చిన ఒక ప్రైవేటు కంపెనీగాని నిర్మింపవలెను. జూలై 6-వ తేదీన ఉదకమండలములో జరిగిన రైల్వేకాన్ఫరెన్సులో గుంటూరు-మాచర్లరైలును కాకినాడ-కోటుపల్లి రైలుకంటే ముందుగావేయవలసినదని స్పష్టముగా చెప్పబడెను. కాబట్టి ప్రెసిడెన్సీలో మొదటబ్రాంచిరైలువేసిన ప్రాగ్రామమునకు భిన్నముగా జరుపబడు చున్నందున జిల్లా సంఘము అసమ్మతిని జూపుటకు తగున్యాయముకలదు. ఈ అసమ్మతిని తెల్పు విషయములో ఇతర స్థానికసంస్థలను వర్తకసంఘములును పాల్గొనవలసినది.

భీమవరము

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

ఆగస్టు 4:—కడచినవారమునుండియు ఆకసము మబ్బులు గ్రమ్మిరాత్రులంద పరిమితముగావర్షించుచున్నది. ఎర్రకాలువ పొంగి పారలివచ్చుచున్నది. యనమడుగురుగుకాలువ యొక్క వైపునుండియు కొల్లేరు మరొకవయపునుండియు వచ్చి ఊడ్చినచేలన్నియు మంచినై చినవి. వారము దినములైనను చేలింకను చినవరలైనను కనబడుటలేదు. కోడేటినుండి వీరవాసరమువరకు రోడ్డు కిక్కుర్రకలను సముద్రమువలె తెల్లటినీటి ప్రవాహముతప్ప ఒక్కవరికర్రయైనను కనుబడుటలేదు. ఇక ఉష్ణశీతగ్రహ ప్రక్కనున్న, అనాకొడేరు, కోపల్లె, బొండాడ, కల్వపూడిమొదలగు గ్రామములసంగతి వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. ఈసంవత్సరము రయితలందరును దిబ్బియిపోయినారని గోలపెట్టుచున్నారు.

దారుణహత్య

ఇదివరలో వ్రాసియున్న మహమ్మదీయ యువకుని బలవస్త్రాభివారణసందర్భమున సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు సుసర్లసత్యనారాయణగారు ఇక్కడకువచ్చి ఇక్కడ ముసఫరుకోర్టులో అమీనాగానున్న మహమ్మదు హబీబుద్దీను అనుయువకుని పట్టి రిమాండునందుంచిరి. ఇంతవరకును కేసు మేజిస్ట్రేటునెదుట పెట్టలేదు.

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన లేహ్యము ఇది రక్షమునుకుద్ధిపరచును. క్రొత్తరక్తమును పుట్టించి మనోయుల్లాసము గలిగించును. దారుణమైన ఆశిఫ్టుట్టింది కాయసిద్ధి చేయును. ఆశీర్వాదకోగములను, సర్వమేహములను, సెగ, సవాయి దుగ్ధణములు, రసపట్టు, వీర్యనష్టమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, శ్వాస, కాస, క్లేమ్మ రోగములను, పదివిధముల మూలశంకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలవిరోచనము చేయించును. స్త్రీల శ్వేతరక్త కుసుమలు ప్రదరరోగములనున్న సర్వబహిష్కరగృతులను అమ్మతముగా వదుర్చును. ఇది మొదడు ననుభవించియుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రరోగములను బాగుజేయును. ఈలేహ్యము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు పున్నట్లు యెవరైన రుజువుపరిచేయెడల రు 500లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోగపడునటుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈలేహ్యము సేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినవిమృశ 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్మగలర. ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆనకల్పమైనదని నమ్మవలయును. ఇది వాడేట్లుపుడు ఏ విధమైన పత్త్యములేదు. 24 తులముల లేహ్యము వెల ఖర్చులు సహారు 2-8-0.

యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వసం|| అగస్టు నెల 10-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటా	15 8 0	17 0 0
డిల్లి ,, డిటా	16 0 0	18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సువ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	18 8 0
నెనగలు ,, డిటా	11 12 0	12 4 0
పెసలు ,, డిటా	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా	15 4 0	16 8 0
ఉలవలు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేర నెనగపప్పుబా1కి	60 0 0	65 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	55 0 0	59 0 0
పేరు నెనగనూనెగానగబా1-కి రు 124 మిమ. కొనూనె	122 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	124 0 0	125 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50	
కాళహస్తపాయకట్టు	55,60	
బెల్లము బా 1-కి	35 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 0 0	33 0 0
చదరం ,,	30 0 0	33 0 0
రవుండు ,,	35 0 0	40 0 0

6. లోహములు

వండి 100 తులంకు	71 0 0	74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	13 8 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	265 0 0	267 0 0
రాగి డిటా	285 0 0	287 0 0
అస్కాచక్ర 226 పౌండ్ గలవి	29 12 0	

7. రంగులు అలిజరైను

అవుకల్లుడు 20 డిగ్రీలు	75 0 0	
తొట్టికల్లుడు డిటా		
సింహం డిటా		
గుర్రం డిటా	70 0 0	

8. దూది

బోండాపెద్దబారువ 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూశయేనుగ నెం 20	9 8 0	
జపాన్ నెం 20	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ తేలిం అయినను	12 0 0	
వడ్వాక్ నెం 24½	10 0 0	
14½ క్విల్ పక్షి	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె	10 8 0	
నెం 22 ,,	10 12 0	
నెం 12½ బెన్ని పర్మన	8 0 0	
నెం 14½ ,,	8 12 0	
నెం 12½ అరైన్సు	7 4 0	
నెం 12½ కొయిలుపట్టి	7 4 0	
నెం 22½ రంగవిలాస	9 10 0	
నెం 14½ రాదాకల్లుడు	7 4 0	

విలపనము, వరముల లలితాశక్తి

రక్త శోధ

1228

మొదటి వాడి.

Deschiens' syrup

వీరపుడు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నిద్రాశక్తిగలదు. 30,000 వైద్యులు నిర్దేశించుచున్నది. దీనిని, వారి
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదలునుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును.

అభ్రకభక్తము

అమోఘమైన మందు సక్రమముగా 300 పుటములు వేయ బడినది. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున స్వోపయోగమున కై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పధరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. దయ బిటిస్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండే తీవ్రపదార్థమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయరోగమును పోగొట్టును. కళ్ళరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. జ్వరధయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకోవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గురుర్చును. ఒకసారి వాడిమాడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కడగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు కేట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడను:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజేశ్వరి

బొర క్కుసబ్బు

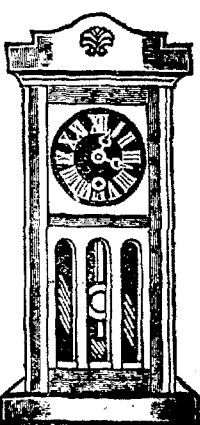
చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువళ్లులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

ఎల్లరకును ఉపయోగకరమగు

మాడరన్ రెగులేటరు అను గడియారము?

యీ గడియారములు జర్మనీదేశమునుండి తెప్పించబడి అతి సుందరమైన వాల్ నట్ కోస్టు అను అందమైనమానుతో చెయ్యబడి, కాలమునకు సరియైనగంటను చూపును. యీలాటిగడియారములు, అనేకులు ఉపయోగించి, యోగ్యతాపత్రములను యిచ్చియున్నారు. ప్రతియింట యుండును. కచ్చరిలలోను యుండుట అవశ్యము.

ధర 1 కి రు 7-0-0.

విలాసము:—

కప్టను వాచికంపెనీ, తపాలుపెట్టె 265 మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి.

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

549

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సెల్లల నుండి నేను లోకమయహరకస్తూరి మాత్రలను తయారుచేయుచున్నాను. ఇది సత్యముగా చెప్పవచ్చును. ప్రతి సెల్లరము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నాను. ఇండియావారు మాత్రమే గాక బర్మా, సిలీ, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా నైద్యులందఱు నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చినప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు పీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త శిశువులు, సకల జ్వరములు, మాంషము, శీతవాతము, ప్రకృతిరూపము, అకలి లేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేషము, కడుపునొప్పి, జలుబు, చర్మ (శ్వాసకాసము, పట్టనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపత్రకలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రకలు కేవలమునేల గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

300 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-3 ధర 0-4-0. పొట్టుభర్త పేరు. 6 బుడ్డి వెల పొట్టుభర్తతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్డు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్డు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుదు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుదు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుత శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషించవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రత్యేకమైన వస్తువులే కాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజులు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలలకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాతిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాతిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టుకలెత్తుచున్నగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు శుభ్రమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి పదార్థములోను, డిల్లీలో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

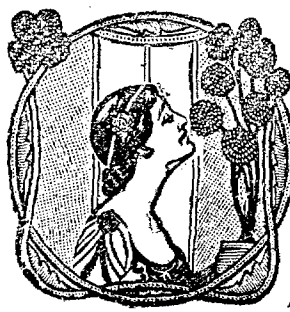
తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతివర్తననీవద్దను, సబ్బణములయందును, పట్టణములలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న పోతోయే డెంటన్-ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న బడయగలరు.

ఆటోమిట్ బహారుకు వ్రాయుదు.

ఆటోమిట్ బహారు అత్తరు లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసన ద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్నిచుక్కలను మీ చేతి దునులుమీద చల్లినయెడల కనునీయుమైన సువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రూ. 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

పోతోయే డెంటన్-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.

ప్రథమమున వ్రాయబడిన కాశ్మీర కొక్కోక శాస్త్రము

కాశ్మీర సంస్థానము మహారాజుగారగు శంభు సింగుగారి ప్రధానమంత్రి పండిత కొక్కోగారి చరిత్రముకూడ ఇందులోగలదు.

72 అధ్యాయములు, "9+6" పైగాది, 112 చిత్రపటములుగలవు కాశ్మీరీలెందుగలవి. ఇందులోగల విషయముల సారాంశము. పద్మినీ, చిత్రినీ, శంఖినీ, హస్తినీ అను నాలుగు స్త్రీబాతుల నాలుగు పురుషబాతుల వర్ణన; స్త్రీపురుషులకు అవయవములు, ముఖలక్షణములందు గల భేదములు; చంద్రుడు, నక్షత్రములు యేయేరాత్రులందు; గంటలందు అనుకూలముగా నుండునది; ముట్టు, అందుకు సంబంధించిన వ్యాధులు, చికిత్సలు గర్భము, ఏయేమాసమునందు ఎట్లుండునది చిత్రపటములతో సహా వివరింపబడినది; గర్భిణీస్త్రీ అనుసరించవలసిన విధులు; ఎట్టిబాధలేక ప్రసవముగుటకు కావలసినవిధులు; జీవితమును ఎంతకాలము వరకైన వృద్ధిచెసుకొనుటకు కావలసిన చికిత్సలు ప్రజలకుగల దుంబడి వారికిగల కిత్తిగతులను బట్టి విడ్డు పుట్టుటకై గల సాధనములు; తలచినట్టి సుఖములగుట మొగలేక ఆడవిడ్డుపుట్టుటకు గల విధులు; పుట్టుటకు మునుపే ఆడవిడ్డనా లేక మొగవిడ్డనాయని తెలుసుకొనుట; గర్భముగా నున్నప్పుడు ప్రసవమైనతరువాత స్త్రీకిగల సౌందర్యమును కాపాడుకొనుటకు కావలసిన విషయములు, విడ్డులలేనివారికి విడ్డులుగలుగుటకు అవలంబించవలసిన విధులు మొదలగునవి ఇందులోగలవు. ఇవిగాక ఆనందమును కలిగించు ఇతర విషయములు; దీర్ఘ వ్యాధులకు చికిత్సలు, యిచ్చట తెలుపుటకు పిలుచేని కొన్ని విషయములు మొదలగునవి కూడగలవు. ఈ గ్రంథము ఆంగ్ల, ఆంధ్ర భాషలలో నున్నది. అన్ని విషయములు అతివిపులముగా అందరికి విశేషమునట్లు చక్కగా వ్రాయబడినది. హిందూ కామశాస్త్రమునందు ఇది చాల ప్రాచీనమైనట్టియు, అపరూపమైనట్టి గ్రంథము. యిప్పటికి 56000 ప్రతులు ఖర్చయినవని పూచీగా చెప్పగలము. పుస్తకము 1 కి చిత్రపటములతో సహా ధర రూ. 5-0-0.

International Publishing Company, International Buildings, Ludhiana, (Punjab)

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మళముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మళమైనను నన్ను లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండును.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను వాడుదు. అది తప్పక నిగ్రహము. ఇంతేగాక సరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వాదము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణమును. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రూ. 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుదు.

ఆతంక నిగ్రహ పార్శ్వ, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.